

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAFKA

ARALIK 2015 Sayı: 16
Fiyat: 6 TL - KKTC: 7 TL

ISSN 2148-7820

9 772148 782803

bi dünya...

Türkan Şoray • Ataol Behramoğlu • Betül Mardin • İlber Ortaylı • Can Dünder • Sunay Akın • Emrah Serbes • Özgür Amed
Vedat Özdemiroğlu • Kanat Atkaya • Coşkun Aral • Ridvan Akar • Cem Davran • Kaan Koç • İsmail Saymaz • Aylin Balboa
Zafer Algöz • Levent Cantek • Hayko Bağdat • Can Yılmaz • Metin Uca • Nihat Sırdar • Başar Başaran • Levent Erden
Murat Meriç • Emrah Polat • Dilan Bozyel • Bedia Güzelce • Feyyaz Yiğit • Kerimcan Kamal • Gökhan Dağıstanlı • Buket Aşçı

sadece 6 kelime

bir hayatı
6 kelimeyle
anlatabilir
misin?

KAFA, her ay okuyucularından gelen
6 kelimelik kısa öyküleri yayınlamaya başladı.
Siz de altikelime@kafadergi.com adresine
6 kelimelik hikayenizi gönderin, "sadece 6 kelime"
başlığı altında imzanızla yayınlatalım.

Gözlerini açtı dünyaya,
ilk çığlığını attı.
Türkan Yılmaz

Sobalı evimizde odun yoktu,
hayallerimizle ısıniyorduk.
Cihan Durgun

Giderken
arkama
bakmazsam
sesini duymam
sanmışım.
Deniz Gürmen

Öptü. Fotoğrafi
eskimiş sayfalar
arasına koydu.
Beste Çebi

Bir ağustos sabahı yapayalnız
uyandım Sakarya'da.
Cancu Sarı

Morgdan ayrılırken
karnındaki bebeğin
tekmeleriyle irkildi.
Ayşe Aybar

Aklımdan geçirmeye cesaret
edemediğim şeyi söyledim.
Tuğçe Colak

Sustum;
hiçbir kelime ondan güzel değildi.
Didem Gököğlu

Unutmamı istemişti, neyi
hatırladığımı bile bilmiyordum.
Filiz Timurdaş

Bitiş çizgisi
benim başlangıç
noktam oldu.
Merve Cankara

Ben dünyayı onun gözünden
baktığımda sevmiştim.
Eren Güven

Bütün fakir çocukların yıldızları,
odalarının tavanındaydı.
Erhan Gürdal

Yerde kalan bedenlerin
üzerinden geçiyorduk, telaşlı.
Gülşah Özgen

Kendi adaletsizliğine
kendi mahkemende
adalet aradın.
Ceren Kahvecioğlu

Toprak emanetine 60 gün sonra kavuştu.
Ahmet Boğa

Bağlandıkça canı
acıyor, ayrılabilmek için
değersizleştiriyordu.
Ruşen Nur Arıkan

Yatağından iç
çekerek kalktı,
balkona yöneldi.
Kemal Altınar

Bağlamak kolaydı,
o usulca
yaklaşıp fısıldadı.
Deniz Tannisever

İndi merdivenlerden
bu onu
son görüşümdü.
Pinar Karaman

O günden güne erirken,
ben büyüdüm!
Eda Aras

O dans ediyordu,
ben sadece izledim.
Kıvılcım Yarkın Genç

Kırkıma
bastığımda
annem gibi intihar
edecektim.
Pinar Perçinel

Solucanların
kulağına anneme
selam söylemelerini
fısıldıyordum.
Ahmet Çağlar Kurtbeyoğlu

6 öcmen kuşları vuruyordu,
şehirlerde yankılanan
bombalar.
Sinan Kaplan

kentmen'yan ekonomi

İşin kuralıdır, monopolide kazanan oyuna devam etmek isterse sıfır tüketene borç verir ki eğlence sürsün. Ali Koç da o hesap oyunu devam ettirme derdine düşmüş. Sağ olsun da yorulduk arkadaş. Sabah da erken kalkacağız. Bize müsaade artık. İyimser yaşam süremize yayılmış borcumuz, en az altmış beşe kadar yanınızda çalışmaya taahhüdümüz var. Kalkalım kendimizi iyi hissetmiyoruz. Borç mu vermeyin efendim, nasıl ödeyeceğiz. Oynayarak ödenmiyor anladık. Aslında haklısınız eliniz sağlam, oyun bitmesin istiyorsunuz. Ama bitecek. Biz dayansak ağaçlar, kuşlar dayanmıyor. Çatladı dünya. Köpürerek akıyor ırmaklar. Ah Ali Bey ah, nereden buldunuz bu akılları. Ha Amerikan zenginleri şimdi böyle yapıyorlar. Fonlar falan kurup paraları fukaraya aktarıyorlar. Oyunu sürdürüyorlar. Adına da kapitalizmi insanileştirmek koymuşlar. Bırakın şu oksimoronu bir kenara, sizin Amerikalılardan patron modeli devşirmeye ihtiyacınız mı var?

Eğer niyetiniz sarıhse bakın orada taş gibi Hulusi Kentmen var. Keynesyan falan değil basbaya Kentmen'yan bir modele öykünün. Fukaralığın olduğu yerde zenginlikten utanmayı bilen bir modeldir o. Komşusu açken tok yatar yatmasına da pek uyuyamaz. Sabah erkenden dikilir, robdöşambriyla bahçede düşünceli gezer. Gamlıdır yani, gamlanmayı kaybetmek saymaz. Hani bu topraklarda mülkiyet hissi gelişmezden önce, tok gözlülüğün, kanaatkârlığın, paylaşmanın edebiyatı, adabıyla yoğrulmuş bir anlayıştır. Sadece neticeyi değil Hatice'yi de önemser. Haklısınız ne dün ne de bugün doğada böyle bir patron olmamıştır. Aslında Türkiye'nin hayal gücüdür Hulusi Kentmen, böyle olsa daha iyi olacağını sezmesidir. Yakındığınız vahşi kapitalizmi terbiyeye davet edisidir. Bugün siz de anladınız ki doğru model budur. Demek ki bizi kurtaracak olan yufka yüreklerdir.

O zaman alın bu resmi duvarınıza asın. Muhtaç olduğunuz şefkat Hulusi'nin gözlerinde saklıdır.

Emrah Serbes

infilak parçaları VI

6/1 2015 senesinin 19 Kasım'ında

Artık insanlara her şey sahteymiş gibi geliyor sevgilim, ölümler dışında. 2015 senesinin 19 Kasım'ında, ağaçlar sanki yeni açmışlar gibi renk renk solarken, Türkiye Cumhuriyeti'nde ve yavru vatanda ve yurt dışındaki temsilciliklerimizde ahvalimiz böyle. Beni sorarsan hiç sorma, ben de sıyırdım. Bir türlü kapanmayan yaralar var içimde. Kimi göğsümde, kimi kolumda, kimi bacağımda, sürekli yer değiştirip duruyorlar. Tespit ettiğim noktada kanatıyorum o yaraları. Sonra da gülüyorum kan revan içinde. Sanki başka birinin hayatıymış gibi kendime gülüyorum acımasızca. Babam demişti ki bir seferinde, "insanın kendine acımaya başlaması çok kötü bir şeydir oğlum." O gün bugündür acımiyorum ben de kendime. Kendine acıma duygusundan yoksunlaşmanın zenginliğine de inanıyorum ayrıca ama şimdi bu çok ayrı bir konu.

Bazen uyanıyorum, kanepedeki büyük yastığı insan zannediyorum. Öyle bir insan ki ruhsal dehşet cisimleşse muhtemelen ona benzerdi. Yine de seviyorum o yastığı, bana iyi geliyor. O yastıktan gözlerimi ayırmadan bir sigara içiyorum. Sonra bir kahve yapıyorum kendime. Bir sigara daha yakıyorum. Salondaki sehpanın bir yanında R....., X....., V....., P....., C..... ve C....., diğer yanında bira, rakı, şarap ve viski. Yüreğimin tam ortasında modern tıpla alkol endüstrisi savaşıyor. İki taraf da gayet mutlu, cephaneleri bol, mevezileri sağlam. Babam keşke şu hâlimi görseydi. Onu ne kadar yanlış anladığımı zannediyorsun belki ama öyle değil. Babam işçi yaşadı, işçi öldü, bana da kendi başımın çaresine bakmayı öğretti. Her zaman her koşulda, bugün hâlâ hayattaysam işte onun sayesinde. Ama senin bu günlerimi görmeni istemezdim. Eczacı tanıdık da gördü tabii bütün bunları, en sonunda dedi ki, "Ağbi sen bir doktora görünsen iyi olur." Sıkı denetim gelmiş artık, eskisi kadar rahat ilaç yazdıramaz hâle gelmişler.

Doktorları sevmem. Yani sevdiğim doktorlar da var tabii ki, Ercan Ağbi mesela, ne zaman bir arkadaşımız hastanelik olsa Ercan Ağbi ilgilenmedi mi? Ama işte doktorlar, önlükleriyle karşımda oturduklarında, hele ki hastanedeysen, hasta da bensem falan, ne gerek var. Ben de PTT soyar gibi eczane soymaya karar verdim bunun üzerine. Gece silahı aldım, nöbetçi eczane Ortaklar Caddesi'ndeymiş. Eczaneye girdim, doğuştan sinir hastasına benzeyen bir kadın oturuyordu kasanın ardında, yanında da genç bir çırak. Buyurun dedi, siktirin gidin dese daha kibarca tonlardı muhtemelen cümleyi. Aspirin istedim, bir de C vitamini. Şöyle biraz baktım raflara, elimi ceketime attım, biraz düşündüm, saçma geldi, bir anda saçma, çok saçma, vazgeçtim. Hazır Ortaklar'a çıkmışken, Ortaklar Kuruyemiş'ten sarı leblebi alıp eve döndüm, bir bira açtım, Cantek'i aradım. Ona göre kafayı büsbütün sıyırmışım, ayrıca hiç büyüyecekmişim, hep çocuk kalacakmışım ve en önemlisi de alkolle ciddi sorunum varmış. Benim alkolle hiçbir sorunum yok sevgilim, gayet iyi içiyorum. Biliyorsun. Ama gel de bunu Cantek'e anlat, tedaviye ihtiyacım varmış benim. On dakika karşılıklı küfürleştik. Ertesi sabah Tuncer geldi, Ankara'ya doğru yola çıktık. Profesör bir tanıdığı varmış Cantek'in, bu işlerde uzman, onun muayenhanesinde buluştuk.

Profesörle konuştum odasında, hâlden anlayan bir insan şimdi, ne diyeyim, benimle iyice konuştuktan sonra iki üç ilaç yazdı klasik, onların yanında ithal bir ilaç daha yazdı, N..... Alkol arzusunu azaltıyormuş. Profesöre Nietzsche'nin Arzu Belleği kavramından bahsettim aklımda kaldığı kadarıyla, bilincin kapı ve pencerelerini kapatıp her insanın kendine bir arzu belleği yaratma zorunluluğundan. O da bana başka bilimsel şeylerden bahsetti. Edebiyattan bile konuştuk bir ara. Şu an hepsini unuttum. O ilacı almasak olmuyor mu dedim sonunda. Olmuyormuş.

İstanbul'a döndüm, reçeteyi Sarı Kürt'e verdim, ertesi gün eczaneden aradı, ağbi o ilaç 650 lira dedi. Eczacıya bir sorar mısın dedim, 650 liraya ben bir kamyon bira alırım, hiçbir sıkıntım da kalmaz, adam mı sikiyorlarmış? Sordu, onlarla alakası yokmuş, yurt dışından geldiği için fiyatı öyleymiş. Tamam dedim, alma! Bizim tanıdık eczacıyı aradım, sorduk soruşturduk, Eczacılar Birliği 120 liraya yazıyormuş aynı ilacı, ama onun için de gidip alkol

tedavi merkezinden falan başka reçete çıkartmak gerekiyormuş. O şıkkı eledik. İlacın bir Alman versiyonu varmış, bir de Amerikan'ı, Alman versiyonu 600 lira dedi tanıdık, şaşırmadım, Almanlar böyledir, kazık atarken asla acımazlar, 599 olur mu fiş almasak desen, bütün yaşam tarzlarına saldırmışsın gibi bakarlar insana, ne demek fiş almasak, sanki fiş vermeseler, kayıt dışı en ufak bir işlem yapılsa bütün Almanya yıkılacakmış ve bunun sorumlusu da kendileri olacakmış gibi bakarlar insanın yüzüne. İlacın Amerikan versiyonu 325 liraymış. Biraz düşünmem lazım dedim. Amerikalılar da böyledir, çaktırmadan kazıklarlar adamı, sen kendini kâra geçmiş gibi hissederken onlar da köşeyi döner. Bir gün düşündüm, o günü tam hatırlamıyorum şimdi, sonra Amerikan'ı sipariş ettim.

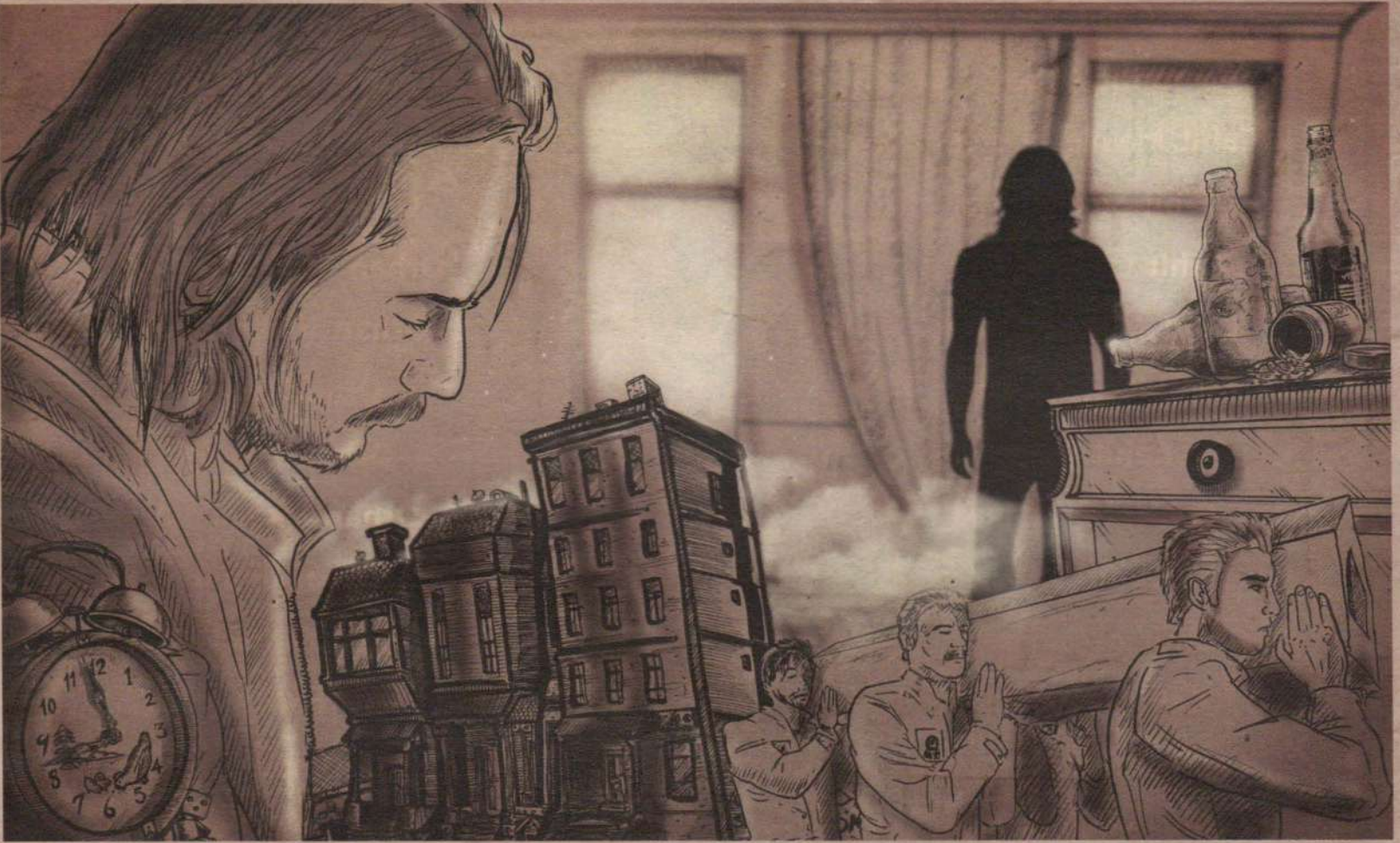
Samsun'a gitmiştim Yalçın Ağbi'yle Ulaş'ı görmek için, söyleşi günü de yaptık hazır gitmişken. Bir sürü insanla muhabbet ettim, okumaya meraklı insanlar, boş beleş tipler değil, iyi geldi. İlaç da geldi dönüşte, gün batarken sehpanın ortasına koydum, yeşil bir etiketi var, profesörün yazdığı notla karşılaştırdım, yanlış yok, N....., etken madde Naltrexon, 50 MG, sabah veya öğle tok karna yarım başlanacak. Bir bira açtım, bir sigara yaktım, Ahmet Kaya'dan Birazdan Kudurur Deniz'i dinledim. Sonra da ilacı rafa kaldırdım. Benim kanıma arzu azaltıcı hiçbir şey giremez çünkü seni seviyorum. Hiçbir arzu aşktan bağımsız değildir bunu da biliyorum. Ayrıca bu hayatta tek dostum kalmadığında "boks eldivenleri" tablosunu yapıp başucuma asan da sendin. Değil mi? Bütün gerçek aşk hikâyeleri kısa ve hazin de olsa, onu çoğaltan hayal gücü ve yanılısamalar da olsa o tabloyu yapan sendin. Bir soluştan yeniden açıyormuş izlenimi yaratmadan, bir soluğu yeniden diriltin sendin.

Düşündüm bütün gece, bir iki kırılgan not aldım, pencereden baktım sokağa, belediyenin sabahın köründe vinç yardımıyla budadığı uzun ağaçlara. Bazen ağaçların budanması kesilmesinden daha hazin oluyor biliyor musun? Ve bazen özgürlük diyorum, özgürlük, gerçek özgürlük, yüzünü şöyle bir gösterir ama daha fazlasını esirger insandan. Sadece bilinçteki özgürlüktür çünkü. Yanılısama değildir ama bir boka da yaramaz. Budanmış koca bir ağaç gibi, insanın ruhunda, öyle, yarım yamalak.

Daha fazla bakamadım budanmış ağaçlara, perdeleri kapattım. Bu dünyada yerim yok hissi, işte tam o zaman gelip yerleşti yine göğsümün ortasına, bir kaya gibi çöktü kaldı. Tabutlar tabutlar tabutlar... Başımı yastığa koyup gözlerimi ne zaman kapasam tabut görüyorum. Ve tabutlara sarılmış insanlar. Tabuta sarılan insan, artık o tabutun parçası olur. Yaşayan cenaze olur. Ve onun içinden de biri kalkıp gider, gömülür o tabutun peşinden. Bir daha da gelmez. Bu da asla anlaşılmaz. Ancak çepesinde dolaşabileceğimiz ama asla anlayamayacağımız bir ıstırap. Her söz boş. Tek gerçek şu, bizim içimizden de çok insan kalktı gitti ve gömüldü o tabutlarla birlikte. Ve hırçın günlerin ortasında, kasırgada ağaç gövdesine sarılmış gibi yaşamaya devam ettik. Ama yine de, ardından bakıp kaldığımız yüzlerce tabuta rağmen bu dünyadan vazgeçmek ne çok çaba istiyor biliyor musun? İşte şimdi tam bunu düşünüyordum. Hayatı sürdürmekten çok daha büyük bir çaba gerektiriyor bu dünyadan vazgeçmek. Biliyorum, biliyorum, vazgeçmek de bir erdemdir. Peki, neden vazgeçmek? Sanırım vazgeçme erdemi, bu dünyada en çok kötüye kullanılmış erdemdir.

Utanç içinde, evet, evet, utanç içindeyiz. Utanç içinde olduğumuzu bile doğru düzgün idrak edemedik utanç içindeyiz. Anlama yetisi yok, idrak yok, hepsi gasp edilmiş insandan. Çürüyen insandan. Çürüyen insana bunlar yerine verilen sadece görüntüler ve anlık yargılar ve anlık yargılarla beslenen diğer yargılar. Ve işte bütün bu yanlış yargıları, bütün yanlış anlaşılımları kusursuzca birbirine iletme araçları da geliştirildi. Her türlü vahşet, rezalet ve kepezelik bir telefon kadar yakın artık. Tekniğin geldiği nokta, kapitalizmin de işine geliyor. Uzun yıllar Barış Bıçakçı'yla cep telefonu kullanmadığı için dalga geçtim. Şimdi pişmanım, bir bildiği varmış demek ki. Artık ben de telefon taşıyorum. Cebimde bir ton cinayet ve ihanet taşıyormuş gibi

Tabuta sarılan insan, artık o tabutun parçası olur. Yaşayan cenaze olur.

hissediyorum çünkü kendimi. Beni mutsuz etmekten başka bir işe yaramadı bugüne kadar. Ne gereği var.

Ve yine yollara düşeceğiz. Bütün gün karayolları haritasına bakıp duruyorum. Haritaya ne gerek var oysa, insanın tek uzun yol rehberi ardında bıraktığı üzüntülerin farkındalığıdır. Gerisi insanın kendi geçmişine yaptığı turistik bir seyahat ve avunma biçiminden başka bir şey değildir. İnsanın çürüyüşü, avunulamayacak olanla avunmasıyla (avutulur hâle getirilmesiyle başladı) ve böyle büyüyor. 21. yüzyılda bir toz zerresinin bile zerresi değildir belki insan. Ve bu durum asla psikolojinin ya da felsefenin konusu değildir, bizzat edebiyatın konusudur. Bireyliği hiç olmamış, olabilecek kısmı da gasp edilmiş insanın irade gücü nedir ki. Ne kadardır! Bir sınırı vardır elbet. İradenin sonsuz direncini kaç kişi gösterebilir bugün. Rehber işte onlardır. Beni boş ver, başkalarını boş ver. Kendisinin ve başkalarının sınırlarını zorlamayan her insan yok oluşun yolcusudur. Ve ona övgüler düzüp ardından mendil sallayanlar da tarihin soytarılarıdır. Sorumsuzluklarının farkında olsalardı keşke, soytarılık geleneğine mütevazı bir katkılar da olabilirdi. Bunlar tahlil falan değil, düşünce falan da değil, düşüncenin kırıntısı yok bende. Bütün bunlar sadece bir his. Geceki düşlerden kalan, gün boyu benimle birlikte gezinip duran hisler. Bugüne kadar ağır ağır birikmiş durgun suyun ortasına düşen kocaman bir taş bütün bunlar ve onun halkaları. Gitgide büyüyen, dalgalaşan, dalgalaşan ve beni boğmaya kalkan halkalar.

Varolmamış, olamamış, hiç yeşermemiş hislerin kasveti var bir de. Kim konuşabilir ki o hisler adına. Yaşayan mı? Hayır. Dışarıdan bakan mı? Hayır. Tanrı mı? Belki. Keşke bir adresi olsaydı ya da telefonu. O zaman gerçekten bu cep telefonu dedikleri meret bir işe yaramış olurdu.

Geldik sona, geldik sona... İşte biliyorsun, hisler de biter ve yerlerini sadece anımsamalara bırakır. Hislerden kalan hatıra kırıntılarına. İşte o zaman insan, kendi geçmişinde, komşulara gösterilen bir fotoğraf albümü olsa iyi, bir tarihçi olsa yine iyi, bir arkeolog gibi dolaşmaya başlar. Bulunan ne olacak ki, parça parça birkaç yüz, kül, toz ve yarım sözler. Yarım ve tozlu sözler. İşte bu da soğumadır ve her soğuma acıdır. Bu soğumaların en acı olanı ise insanın kendinden soğumasıdır. Kendi ruhundan soğuması, küllerinden, tozlarından ve yarım kalmış sözlerinden yani. Onca konuşma, onca bir aradalık, her gün milyonlarca sevişme, ama insanlar asla birbirlerine değmiyorlar. Soğuma budur işte. İnsanlar arasında bir temassızlık sorunu var. Bilmiyorum ama belki bu dünyayı sonunda bir

elektrikçi چراğı yoluna sokacak.

Karamsarlığı küçümsemeden, iyimserliği de abartmadan insandaki umutsuzluğun temel nedenlerinin araştırılması gerekmez mi? Ben bunu yapmak istiyordum, yapamadım. Tabutlar tabutlar tabutlar yüzünden... İşte o titreme geldi yine her gece olduğu gibi, delilik ve akli barikatları aşma geldi. Nicedir düşünüyorum, yine aynı mesele, özgürlük, ah gerçek özgürlük, kendiliğinden doğan yarı bilinçsiz özgürlük, sen ne kadar uzun, acılı ve imkânsız bir yolsun.

Kendi sorunlarımı kendim çözebilecek ya da çözemeyecek kadar yaşlandım artık. İnsanın yaşını biyolojik yaşı zannediyorlar. Ne saçmalık. Beni de hâlâ genç zanneden var, çocuk zanneden bile var. Sürekli akıl fikir verip duruyorlar. Ama bana akıl verilip durulmasından yoruldum artık.

Bu çığırından çıkmış dünyada ve memlekette biri, bir diğerine akıl verecek cüreti nereden alıyor ki! Diyarbakır'la Mardin'e gitmemde sorun yokmuş ama Nusaybin'e gitmemeliymişim bu ay. Akıl bu! Ben bir yere gideceğim dedim de ne zaman gitmedim sevgilim. Can güvenliği yokmuş diyorlar. Bu ülkede can güvenliği bir tek bana mı lazım. Kürtlerin hayatı ucuz da benimki mi pahalı! Kahretsin! Bunların hepsi aklımdan geçiyor ama hiçbir şey söyleyemiyorum, öyle bakıyorum insanlara. Bildiğini okuyacakmış gibi bakmaya çalışıyorum. Tek yapabildiğim bu. Sarı Kürt bile bana akıl vermeye kalktı geçen akşam, yirmi yaşında çocuk. Benim iyiliğim için konuşuyormuş. Eskiden böyle değildim.

Çok değişmişim, dengesizleşmişim. Açık öğretim derslerine çalışıyorduk beraber, hani sen de videoya çekmiştin bir kısmını gizlice. O iş de rafa kalktı, kitaplarını alıp gitti, Allah kahretsin! Onunla da küstüm.

Şimdi, karanlıkta yitip giden, gecenin yuttuğu sesler ve benim yaralı ruhum kaldı. Sislerin içinde yitip gitmiş bir gemi gibi. İşte baş başayız yine. Diğer bütün gürültülere kulaklarımı tıkayıp gecenin saf seslerini arıyorum. Sanki bütün sesler duvarların öte yanından geliyor. Karanlık, karanlık, biraz daha karanlık. Başka da arzu bırakmadılar bende. Kimsenin suçu yok. Galiba yeterince sevemedim insanları. Bütün insanlığa karşı sen! Sen ve ben! Yeter mi? Bazen boğazım düğümleniyor biliyor musun bunu düşünürken. Yanımda sen varsın diye ağlayamıyorum. Ağlamak da ayıp değil böylesi durumlarda ağlayamamak da. Ne bileyim işte, keşke yazmasaydım bütün bunları.

Hamis: Sarı Kürt'le barıştık. Ve Nihayet Uşak'a, Neşwan'ı görmeye gideceğiz. Hep beraber. Bakalım şu Neşwan'daki elektronik kelepçe nasıl bir şeymiş. Umarım çocuğun kelepçesini çıkarıp kendi ayak bileğine takmaya kalkmam. Öyle bir şey yapmaya kalkarsam Sarı Kürt'e söyle beni tutsun.

**Onca konuşma,
onca bir
aradalık, her
gün milyonlarca
sevişme, ama
insanlar asla
birbirlerine
değmiyorlar.**

Cahit Şiir

Cahit Abbas

Cahit Memleket İsterim

Cahit Sokağın hali

Cahit Ölüm kaygısı

Cahit Memleket şairi

Cahit Melankoli

Cahit Hece

Cahit İçe kapanık

Cahit Lirik

Cahit Akşam kızılı

Cahit Sonbahar

Cahit Hüznün umudu

Cahit Uygunsuz ölüm

Cahit Ölüm endişesi

Cahit Tenha

Cahit Yeniliğe açık

Cahit Edebiyat dili

Cahit Şeklin îfâsı

Orhan Şiirsiz şiir

Orhan Süleyman Efendi

Orhan İstanbul'u Dinliyorum

Orhan Sokağın dili

Orhan Yaşam coşkusu

Orhan İstanbul şairi

Orhan Mizah

Orhan Serbest

Orhan Dışa dönük

Orhan İronik

Orhan Öğle güneşi

Orhan Yaz

Orhan Umudun hüznü

Orhan Vakitsiz ölüm

Orhan Yaşam telaşesi

Orhan Kalabalık

Orhan Yenilikçi

Orhan Konuşma dili

Orhan Şeklin infâsı

Cahit Sıtkı vs. Orhan Veli

Hazırlayan: İpek Bozkaya

Yaklaşık 517.000 sonuç bulundu (0,29 saniye)

Can Dündar

vallahi hiç şiir yazmadım ben...

Geçen hafta Youtube'da gezerken bir de ne göreyim. Bizim yazıya Mevlana diye seslendirmeler yapılmış, davudi sesler okuyor, neyler çalıyor, semazenler dönüyor.

Nicedir türlü vesilelerle türlü çeşit yerlerde dillendirdiğim bir gerçeği burada yazıyla kayda geçirmek istiyorum:

Benim hiç şiirim yok.

"Ne alaka" diyeceksiniz, biliyorum.

Fakat o halde neden "Google"a "Can Dündar şiirleri" diye yazınca 517 bin sonuç çıkıyor?

Neden o "şiirler"den oluşturulmuş siteler var?

Neden gittiğim yerlerde insanlar benden bir şiirimi okumamı istiyorlar?

Neden ben her birine, "Vallahi ben hiç şiir yazmadım" diye izah etmek zorunda kalıyorum?

Aynı isimde bir şair mi var?

Yoksa bende şair tipi mi var?

Kimi yazılarımın Can Yücel imzasıyla nette dolaşması, Can Usta'nın şiirlerinin benim adımla yayılması gibi garabetleri saymıyorum bile...

Bunlardan en eğlencelisini anlatayım:

2008 yılında Esquire dergisi, "Hayattan ne öğrendim" başlıklı bir yazı istedi. Ben de yazdım. Sonra o yılın 16 Haziran'ında, yaş günüm vesilesiyle o yazıyı Milliyet'teki köşemde yayınladım.

İki yıl sonra bir gün Sabah gazetesini açtım ki ne göreyim:

Nazlı Ilıcak yazıyı övmüş. Fakat yazının Mevlana'ya ait olduğunu belirtmiş.

Ne yalan söyleyeyim; hoşuma gitti.

Nazlı hanıma mesaj atıp teşekkür ettim.

Bu çağda Mevlana sanılmak büyük iltifat...

Nazlı Hanım da ertesi gün, bir internet yalanına kandığını yazıp özür diledi.

Konu kapandı mı?

Hayır tabii ki...

O günden sonra eleştiriler almaya başladım. Ne utanmaz adammışım ki, Mevlana'nın yazısını kendi yazım diye yutturuyormuşum. Mevlana kimmiş, ben kimmişim, vs, vs...

Bir süre yazının Mevlana'ya değil bana ait olduğunu kanıtlamaya çalıştım. Yazıda ÖSS sınavından filan söz edildiğini, Mevlana'nın devrinde henüz bu sınavların icat edilmediğini anlatmaya gayret ettim.

Nafile...

Sonunda vazgeçtim.

Geçen hafta Youtube'da gezerken bir de ne göreyim.

Bizim yazıya Mevlana diye seslendirmeler yapılmış, davudi sesler okuyor, neyler çalıyor, semazenler dönüyor.

Hatta bir televizyon programı yapılmış, sanatçımız gelmiş, orada içli içli "Mevlana'nın satırlarını" okuyor.

Hayranlıkla izledim.

Bir yeni yetme Şems kıvamına geldim.

Pes dedim.

Yazı Mevlana'nın olsun; ben çekildim.

Neyse, hiç şiir yazmadım demiştim ya...

Bu vesileyle onu da düzeltiyim:

Bir tane yazmıştım.

45 yıl önce...

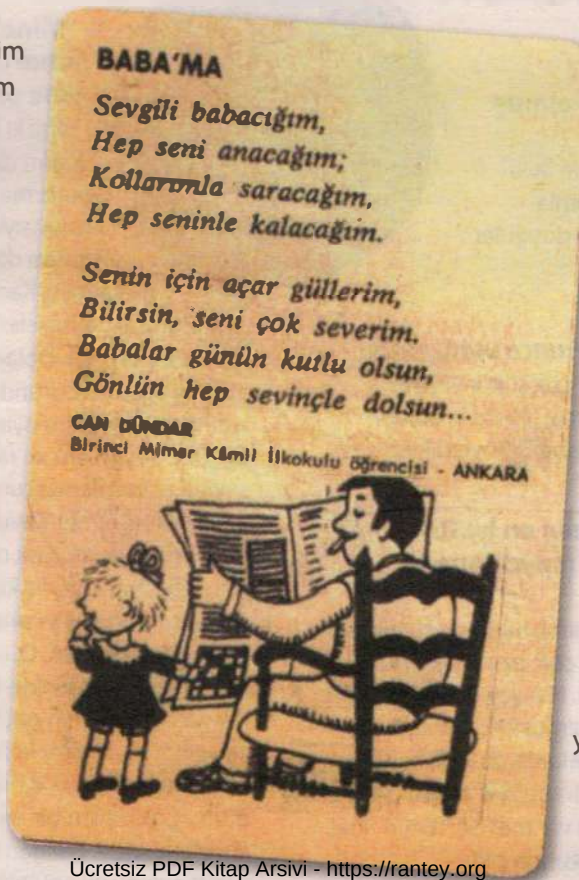
Doğan Kardeş'te çıkmıştı.

Bir mevkutede yayınlanan ilk yazım...

İlk ve son şiirim.

Bu vesileyle onu da yeniden yayınlamış olayım.

Babamın ruhuna gitsin.

"asya olsam ben de cemşit'i seçerdim"

Sevgi neydi? Sevgi iyilikti, dostluktu, sevgi emekti... Böyle bitiyordu Selvi Boylum Al Yazmalım. Yıllar sonra Yeşilçam'ın Sultan'ı Türkan Şoray'a "Asya'nın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız" diye sordum. Hiç tereddüt etmeden cevap verdi: "Ben de Cemşit'i seçerdim. Tıpkı filmdeki gibi emek vereni, sahip çıkana, elini uzatana..."

● En çok neyi özleyorsunuz?

Annemin kokusunu... Hüzün hissettiriyor, mutluluk, iç ezikliği... Çünkü onu kaybettim.

Ayça Derin Karabulut

● Türkan Şoray nasıl bir ailede büyüdü?

Mutsuz bir çocukluk dönemi geçirdim. İnsan ailesinden bir takım örnekler alır tabii. Ama insanın kişiliği yaşam tarzına, yaşam koşullarına göre değişiyor, geliyor. 12-13 yaşına kadar kendimi tanımaya çalıştım. O yaşlara kadar beni yönlendirecek bir şey olmadı. İlgisiz bir baba vardı. Annem, aşırı sevmesine rağmen bir yaşam savaşı içindeydi. Çalışıyordu. Sinemanın benim kişiliğimi bulmam da çok büyük etkisi oldu. Ben kimim, neyim, nasıl bir kişiliğim var, yıllar içinde öğrendim.

● Baba eksikliği yaşadınız mı?

Annem çok kuvvetli bir kişiliği olan kadındı. Baba yokluğunu hissettirmemeye çalıştı, başarılı da oldu.

● Rüçhan Adlı ile birlikteliğinizin 19 yıl sürmesinde baba eksikliğinin de bir rolü olmuş mudur?

Olabilir. Çok gençtim. Geri dönüp bakınca ben de öyle düşünüyorum. Kendimden 23 yaş büyük bir insanla beraberdim. 17 yaşındaydım. Aşk, güven, bütün duygular karıştı herhalde...

● Size ilk kez kim "Sultan" dedi?

Bilmem, onu ben de merak ediyorum. *O lafı duyunca utaniyorum. Fakat son yıllarda biraz daha alıştım.* Allah'a çok şükür yıllardır seyircimizle, insanlarla öyle sıcak bir gönül bağımız oluştu ki onların sevgisinin ifadesi olduğunu düşünüyorum o lakabın... Söylediklerinde utaniyorum hala ama... Alıştım.

● "Selvi Boylum Al Yazmalım" filmi 100 yılın en iyi Türk filmi seçildi. Bugünlere geleceğini düşünüyor muydunuz o zamanlar?

Hissediyordum. Bazı filmler vardır, oyuncu, set ekibi, herkes onu hisseder. O öyle bir film. *200'ün üstünde film çektim, çok azında bunu hissettim. "Bu film başka bir film" diyordum.* Her şey dört dörtlüktü. Ekip olarak çok kenetlendik. Ben bir anda Asya olmuştum. Adana'da Oymapınar Barajı'nın çevresinde çalışmıştık. Lojmanlarda kalıyorduk, ekip 1 ay boyunca hiç ayrılmadı. Repo gününde bile beraberdik. Oturur sahneleri konuşurduk. Ve kimsenin bilmediği bir şey daha var mesela; filmin finali çekmeye başladığımızda belli değildi. Çekim sırasında çıktı.

"Türkan Şoray Kanunları'nı kendim yıktım!"

● Siz filmin sonunda "Aşk kazansın," istemişsiniz, doğru mu?

Evet, ben direkttim. Bana geldiler Atıf Yılmaz ile Ali Özgentürk... Atıf Yılmaz bana "Fıstık" derdi. "Fıstık, finalde Kadir'le sizi buluşturmayacağız" dedi. Ben öyle şaşırdım ki... Çok alışmışım Yeşilçam'da çünkü; çiftler ya birlikte dirler, mutlu son olur ya da beraber ölürler. Önce çok yadırgadım. İtiraz ettim, nasıl olur diye. Ali Özgentürk baya ağırlığını koydu. "Ben bavullarımı toplar giderim" dedi. Ben de bir gün düşündüm, bana da çok etkileyici geldi o hali... Aytmatov'un romanında böyle değildi çünkü... Bizim final yorumumuz çok güzeldi. Sevgi ve emek... Ve hala gönüllerde bir film. Selvi Boylum Al Yazmalım.

● Kadir İnanır Türkiye'nin en yakışıklı oyuncularından biri... Sizi çok yakıştırıyorlardı. Kadir İnanır'a hiç mi gönlünüz kaymadı?

Kadir İnanır'ın dünya sinemasındaki aktörlerden hiçbir eksiği yok. Son derece yakışıklı, son derece yetenekli bir arkadaşımız. Resim olarak birbirimize çok yakıştık. Onun için bizi birçok filmde birlikte oynattılar. Belki o film süresi içerisinde o aşk duygularını hissediyor olabilirsiniz, evet. O konsantrasyonla alakalı bir durum. Ama profesyonel olunca bu durumu ayırt edebiliyorsunuz. Yani sette, kamera sırasında gerçekten aşık oluyorsunuz. Bu herhalde bu tür aşk filmlerinde birçok oyuncunun hissettiği bir şeydir. *Kamera motor dediği zaman karşınızdaki insan hayattaki en büyük aşkınız oluyor. Ama sahneler bitip eve gidince, o aşk da bitiyor.*

● Türkan Şoray Asya olsaydı; İlyas'ı mı seçerdi, Cemşit'i mi?

Cemşit'i seçerdim. Tıpkı filmdeki gibi emek vereni, sahip çıkana, elini uzatana...

● "Mine" filminde çok cesur bir kadını oynamaştınız. Şimdi olsa o cesur sahneler yine çekilir mi ve siz yine olsa yine oynar mıydınız o filmde?

Tabii ki yine oynarım. Mine, 80'lerdeki feminist akımın, kadın özgürlüğünün, kadın hareketlerinin filme yansımaysdı. Toplumdaki değişim sinemaya da yansdı. Dolayısıyla kadının cinselliğine sahip çıkması, tabuların yıkılması dönemi. Kadın dergileri daha özgürce yazmaya başlamıştı. Kadın dayanışması hep o döneme rastlar. Atıf Yılmaz

toplumsal gelişmeleri çok iyi takip eden bir yönetmendi. Ve kadına güzel bakan bir erkekti. Dolayısıyla bu tür filmlerin öncüsü oldu. Biz de değişime ayak uydurmak zorundaydık. Benim son direnme noktam "Ah Güzel İstanbul'du. Benim oynamamı çok istemişti Ömer Kavur. Fakat beni seyirci bir yere koymuştu ve rahatsız oluyordu aşırı sahnelerimden. Dolayısıyla seyircimi ön planda tutuyordum ben. Ah Güzel İstanbul'da hala o düşünce içindeydim. Ömer Kavur bana teklif etti filmi, kamyon şoförüyle bir genelev kadınının aşkıydı. Çok cüretkar sevişme sahneleri vardı. Çok tereddüt ettim. 4-5 defa Ömer Bey'le konuştuk, "Yapamayacağım" dedim. Sonra Müjde Ar oynadı. Müjde Ar'ın sinemaya giriş filmidir. Çünkü onun kaybedeceği bir şey yoktu o zaman. O, o rolle girdi sinemaya. Yeniydi. Ama ben seyircimin sevgisini kaybetmekten korktum.

Aradan bir yıl falan geçti, baktım seyirci de değişmeye başladı. Kadın cinselliği normal ve konuşulur hale geldi. Ben de değişime ayak uydurmak zorunda hissettim kendimi ve o dönem Mine'nin teklifi gelince, kabul ettim. Çok doğru bir projeydi Mine... Kadın özgürlüğünü güzel anlatan 3-4 film. Edilgen bir kadinken, zincirlerini koparan, başkaldıran bir kadın çok güzel anlatılmıştı.

● “Türkan Şoray Kanunları” nerden çıktı?

Kanun değil onlar, madde. O bir yakıştırma oldu artık. Sadece benim anlaşılmama koyduğum maddelerdi onlar. Çünkü koymazsam baş edemezdim. *Bir sahne teklifi geldiği zaman benim yapabileceklerimin bir sınırı vardı. O sınırı belirlemek içindi o maddeler.* Çok enteresan şeyler yaşadım ben, bir filmim vizyona girdi mesela, evli bir kadını oynuyorum. Koca arabada, eski sevgilisi de arabada... Eski sevgili arkadan saçımı okşuyor. Amaan bana ne telgraflar geldi: “Sen nasıl oynarsın, evli bir kadınsın yakışıyor mu?” falan gibi... Bir oyuncu her rolü oynamalı, her şeyi yapmalı deniyor. Ama sinemaya başladıktan sonra toplumla aramızda öylesine bir aşk doğdu ki... Ben seyircimi hüsranla uğratmamalıydım. Bu insanlar benim canım oldu. Ben onların canı oldum. Türk toplumunun örf ve adetleri gereği idi biraz da... Ben çok geleneksel bir aileden geldim. Anneannem namaz kılardı. Eski Osmanlı Sokağı’nda büyüdüm, cumbalı bir evimiz vardı. Yetiştirilme tarzım öyleydi. Toplumun değer yargılarına ters düşmemem gerekiyordu. Onun için kendimi korumaya almam gerekiyordu. Serbest bıraksam filmlerde aşırı sahneler gelecekti. Ama tabii toplum değiştikçe ben de bunların artık değişmesi gerektiğine kanaat getirip o kuralları “Mine” filminde yıktım. *Kendi koyduğum kuralları, zamanı gelince kendim yıktım.* Şimdi hala Türkan Şoray Kanunları diye bazı oyuncular kendi tarzlarını belirtirken de söylüyorlar. Ben dışardan gülüyorum artık tabii. Çünkü artık o kanunlar yok.

● Sizin hayalinizdeki Türkiye nasıl bir yer?

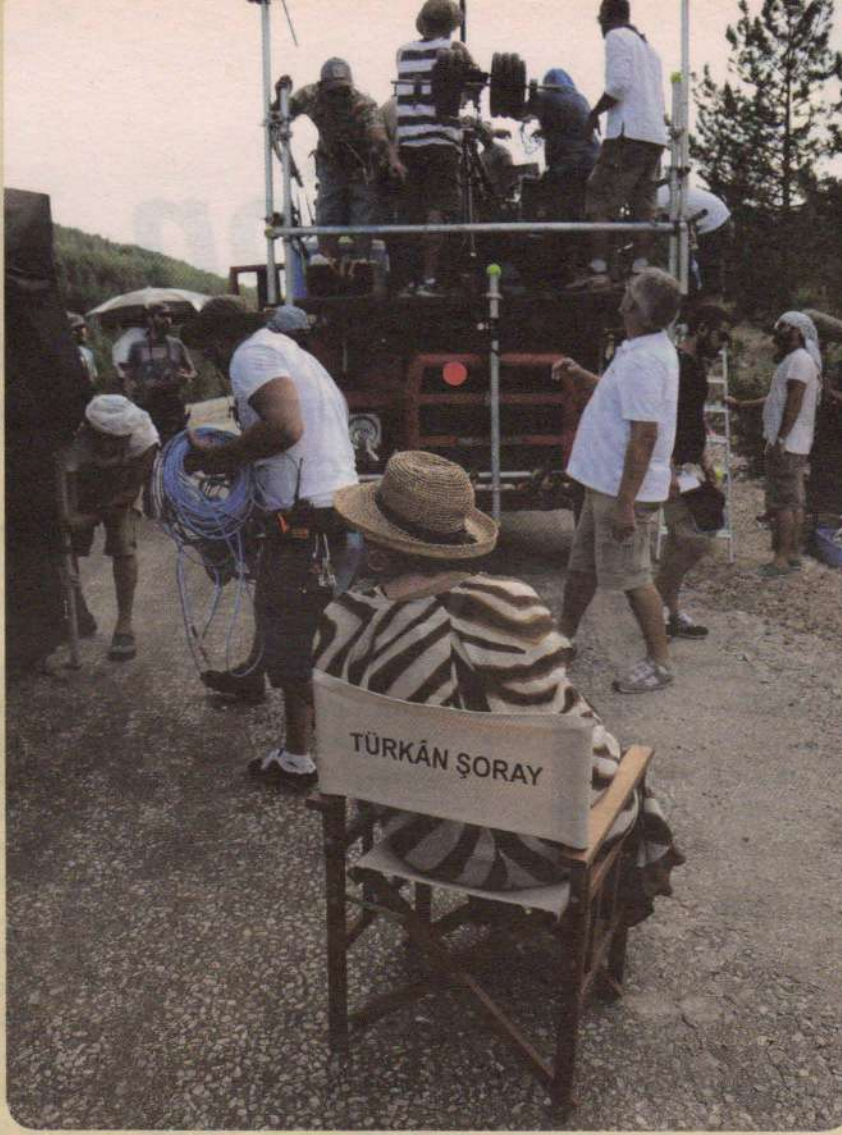
İlk önce gelir dengesi olan bir ülke. Arada uçurumlar olmayan bir ülke. Herkesin kapısını açık bırakabildiği... Birbirine güvenen, birbirini seven insanların olduğu bir toplum. Eğitim düzeyi yüksek bir ülke... İnşallah çocuklarımız herkesin kardeşçe yaşadığı bir ülkede, o günleri yaşarlar.

● 24 yıl aradan sonra “Uzaklarda Arama” filmiyle tekrar yönetmenlik koltuğundasınız. İlk yönetmenliği “Dönüş” filminde yapmıştınız. Şimdi de kızınızla ortak bir film yaptınız.

Çok heyecanlıyım. Yaptığınız her şeyi heyecan ve tutkuyla yaparsanız başarılı olur. Setlerde soluk aldım hayatım boyunca... Yaşadığımı hep setlerde hissettim. Şimdi bana yeniden oksijen verildi, soluksuz gibiydim. Onun etkisiyle müthiş coşkulu ve heyecanlıyım. Hissettiklerim o kadar karmakarışık duygular ki... Kızımın bir üretim aşamasında beraberim. Güzel bir şey olduğu zaman göz göze geliyoruz, o ayrı bir mutluluk. Onun beğenmesi çok önemli. Bana çok güvendi. O kadar başarılı yönetmenlerimiz var ama o annesine güvendi. Hem bana büyük sorumluluk verdi hem de büyük bir mutluluk. Onun kariyerinde benim de bir payım olması lazım. Artı olarak Türk sinemasına ve seyircime duyduğum sorumluluk var. Çünkü *bunca yıl sonra ortalama veya kötü bir film yapma hakkımız yok. “Niye?” derler.* İçime sindi film. Yeşilçam geleneğinden geldiğim için, bu filmin de Yeşilçam tadında olmasını istedim. Duygu yoğunluğu çok olsun istiyorum yani. Filmler insanlar için yapılıyor. İnsanlar duygu yüklüdür. Ben de duygulara hitap etsin istiyorum. Duygusal, yer yer de matrak sahneler olsun istiyorum. Çok güzel bir ekibim var. İnanılmaz şanslıyım. Ne istiyorsam onu buluyorum filmde. *Tek başınıza beste yaparsınız, roman yazarınız, onlar kişisel bir yaratıcılık. Ama film çekemezsiniz.* Dünyanın en iyi yönetmeniyim de deseniz, ekibiniz iyi değilse bence güzel bir film yapma şansı olmaz.

● Filmin adı “Uzaklarda Arama” nerden çıktı?

Dramatik bir sahne var, o sahnede kız o şarkıyı söylüyor. Oradan koyduk

ismi. Muğla’daki bu köyü plato haline getirdik, meydana bakkal ve kahvehane yaptık. Filmdeki pavyon 2,5 ayda yapıldı. Müthiş uyumlu, birbirini seven bir ekibim var. En güzel işler sevgiyle oluyor zaten. E tabi bir de kadının girdiği her yerde, her şey güzelleşiyor. Benim heyecanım da onlara geçiyor. Mesela güzel bir sahnede herkes alkışlıyor bir anda, oyuncuyu, kameramanı... Böyle bir havada çektik filmi. Onur Ünlü çok güzel bir senaryo yazdı. Onun büyüğü bir dünyası var. Onu çok iyi kavradım. Artık bundan sonrası seyirciye kaldı. Biz elimizden geleni yaptık.

● Kızınız Yağmur, bir röportajında “Bazen ben onun annesiyim,” demişti. Annelik size anne olmak dışında başka neler öğretti?

Gerçek ve güzel bir dünya olduğunu, büyük hırsların çok lüzumsuz olduğunu öğretti. Hayatın çok güzel bir yönü olduğunu, sevginin yüceliğini öğretti. Ne kadar verici olabileceğinizi, içindeki aşkı, sevgi yoğunluğunu anlamamı sağladı. Belki sevmeyi öğretti yeniden... Yağmur’a kadar insanları ve yaşamı seviyordum. Ama Yağmur’dan sonra yaşamı daha

çok sevmeye başladım. Güçlü olmayı öğretti bana. Onun için güçlü ve her zaman sağlıklı olmayı en çok...

● Daraldığınızda sığındınız liman kimdir?

Kızımdır. Çoğu zaman kimseye anlatamadığımı ona sarılarak, onun sıcaklığını hissederek anlatırım. Ben başımı onun göğsüne koyarım, ona sığınırım.

● Yaptığınız bütün işlerde zirvedeydiniz. En heyecanlandığınız film hangisi oldu?

Her filmime başlamadan önce heyecan duydum. Ben 200 filminden sonra bile zor bir sahnede heyecandan titrerim.

● Beraber oynamaktan en çok hoşlandığınız aktör kimdi?

Hepsiyle arkadaş gibiydik biz... En zor sahneleri birlikte atlatırız. Destek oluruz, kollarız, koruruz. Oyuncular arasında bu dayanışma hep olmalı. Bunu bütün oyuncularla yaşadım ben. Ama mesela *Ekrem Bora beni çok güldürürdü, matraktı. Ediz Hun daha ciddi ve kibardır. Tarık çok matraktır. Kadir’i bir tek ben anlardım.* Aniden öfkelenirdi mesela ama ben anlardım. Dünyanın en yumuşak insanıdır aslında. Ailemizden çok birbirimizi görüyorduk. Hepsiyle inanılmaz bir sevgi yoğunluğu içinde çalıştık. Ve de işin güzel tarafı yıllarca bu bitmedi. Şimdi karşılaştığımızda hala aynı şekilde sarılıyoruz birbirimize...

● Sizce iyi oyuncu kimdir? Bir oyuncuyu iyi yapan nedir?

İyi oyuncu her şeyden önce hayatın içindeki doğrallığı yansıtabilen biridir. Hayatı tanımış, gözlemci, kendi kabuğunda yaşamayan, dış dünyaya algıları açık, ne olup bittiğinin farkında olan ve bunu oynayacağı karakterle buluşturup kendi duygularıyla harmanlayabilen kişidir. Eğitim de önemlidir ama ben sinema oyunculuğu eğitimi almadım. Tecrübe çok önemli. Sonsuz bir yoldur bu. Gittikçe öğreniyorsunuz. *Öğrenmenin sonu yoktur oyunculukta. Ben oldum dememek lazım ama tecrübeyle beraber amatör ruhu da kaybetmemek gerek.* Mükemmelin de mükemmeli var. Mümkün olduğunca doğal ve birebir o karakter olabilmektir önemli olan.

● Hiç pişmanlığınız var mı? Keşke dediğiniz bir şey...

Ohoo... Keşkesiz insan yoktur. İnsanlar hatalarımız olur. Hele gençlik yıllarında insanlar bilmeden yapılmayacak şeyler yapabiliyorlar. Yıllar sonra keşke diyorsunuz. Ama büyük pişmanlıklar değil. Ben her şeye rağmen çok güzel bir hayat yaşadım. Özellikle sinema... Benim hayatımda çok büyük bir yer kaplıyor. İyi ki bu işi yapıyorum. Dünyaya yeniden gelsem yine sinemayı seçerdim ve oyuncu olurum.

Hayko Bağdat

tenor saksafon

Keti, çirkin solistin arkasında her gece olduğundan daha çok soloya çıkan yakışıklı kocasıyla gurur duyuyordu. Belki onu sadece bir matbaa kalfası haline getirmeye çalışarak bencillik ediyordu.

Konusu her açıldığında evde büyük bir çingar çıkardı. Ve bizler yani ablaamlarla beraber evin dört çocuğu, aynı mesele üstüne bir ömür nasıl kavga edilebileceğini o dönemlerden öğrendik işte. **O zamanlarda annemin haklı olduğunu düşünüyordum. Şimdi yaşasa, babama artık onu tuttuğumu söylerdim.**

Tarlabası'ndaki cumbalı evde, buzdolabı yerine tel dolapların kullanıldığı tarihlerde, üç katlı ahşap binanın merdivenlerini sabaha karşı tırmanmayı alışkanlık haline getirmiş olan Herman, her defasında gürültü çıkarmayı başarıp komşuları gece vakti ayağa dikmeyi beceriyordu. Salonu kaplayan devasa kuyruklu piyano ile duvar arasında kalmış 35 cm'lik boşluğu zar zor geçebilen Keti ise Herman'ın kapıyı açarken koparacağı yaygaraya mani olmak için her defasında ondan önce davranmaya çalışıyordu. Zinciri hızlıca çözüyor, üst kilidi çevirmesiyle kapıyı açması an meselesi oluyordu. Keti, gencecik ve incecik bir Rum kadını olmasına rağmen bazen piyano onu yavaşlatıyor ve Herman'ın "Ben geldim ey komşulaaar" diye bağırmasını engelleyemiyor diye geceleri çok gergin bekliyordu sevgilisini.

Kocasının bu parasızlıkta, Emek Sineması'ndan iskartaya çıkan o koca piyanoyu "**Karıma her şey layıktır**" diyerek eve getirmesine, hamalların ancak calaskal tutarak ön camı indirip piyanoyu eve tikiştirmesine başta sevinmiş gibi yapmıştı. Fakat salonda yer kalmayıp eskiciye satılan arslan ayaklı yemek masasının yerine piyano üstünde yemek yemeye başlamalarına yeterince kızgındı artık.

Bu seremoni bitince Keti tekrar çift kanatlı ahşap kapıyı kilitliyor, zinciri yuvasına yerleştiriyor ve işin keyifli kısmı başlıyordu. Yeni evli iki genç hemen yatak odasına geçiyor, Herman taşıdığı o garip kutusundan tenor saksafonunu çıkarıp geniş bakır ağzında biriken alatura paralarını ikiz yatağın üstüne boca ediyordu. "Bugün Yıldırım Gürses'e çaldım karıcığım. Müşteri çok şen şakrak. Pavyon yıkıldı resmen. Hadi sayalım şu paracıkları."

Herman, Keti'yle tanışıp onu evliliğe tav ettiğinde bir matbaada kalfa olarak çalışıyordu aslında. Keti'nin ailesi başlarda "**Bizim Ermeni'ye verecek kızımız yok**" demiş olsa da ek iş olarak asker bandosunda öğrendiği müzisyenlik işine bulaşan damat adayının gelirini duyunca geri adım atmışlardı. Keti, sevdiğine kavuşmasının anahtarı olan tenor saksafonun evlendikten sonra bu kadar dert yaratacağını ilk anda kestirememiş olmalıydı.

Kocası sabah evden çıkıp matbaaya gidiyor, mesai bitimi 45 dakika kadar eve uğruyor, sonrasında sabaha kadar cumbadan yolunu gözleyeceği bir hayalet haline bürünüyor. Bu bekleyişler canına tak etmiş olacak ki bir gece resti çekivermişti. "Peynir ekmek yesek bile razıyım ben. Bırak artık şu müzisyenliği. Matbaadan gelen para yeter bize." Oysa Herman Keti'den daha iyi biliyordu hayatı; o para yetmezdi...

Haftada kazandığı kadar parayı bir gecede saksafonun içine sığdırabilen Herman'ın güzel karısını daha fazla üzmeden bir çözüm bulması gerekiyordu.

Buldu da... "Geceleri benimle gel sen de. Hem eğlenceli olur hem de sıkılmazsın artık."

Sıradaki ilk ekstra Burgazada Paradiso Restaurant'ta olacaktı. Keti sabahtan başladı hazırlanmaya. Bu kadar heyecanlanacağını hiç düşünmemişti. **O gün, 19.25 Adalar Vapuru'na binenler**

gemideki en güzel kadının annem olduğunu söylerler hala. Paradiso Restaurant için iyi bir cumartesi gecesi idi. Mekanda hiç boş masa kalmamıştı. Assolistten önce sahneye çıkacak üvertür şarkıcı çirkin bir herifti ama sesinde garip bir tını vardı. Keti, sahnenin sağ tarafında, mutfaka çıkan kapının önünde bir masaya oturtuldu. Müzisyen eşi olmasının havası ile hesap ödemeyecek olmalarının ezikliği arasında gidip gelen bir yüz ifadesi vardı çehresinde. Keti, çirkin solistin arkasında her gece olduğundan daha çok soloya çıkan yakışıklı kocasıyla gurur duyuyordu. Belki onu sadece bir matbaa kalfası haline getirmeye çalışarak bencillik ediyordu.

Sahne ara verdiğinde Herman arka tarafa geçip üstünü değiştirmeliydi. Keti "yanına gitsem mi" diye düşünürken arkasından omuzlarına bir el dokundu: "Dans edelim mi güzel kız?" Keti'nin cevap vermesine fırsat kalmadan mekan birbirine girmişti bile. Herman, az önce arkasında çaldığı çirkin soliste okkalı bir yumruk indirmişti. Buldukları ilk vapurla şehre dönerlerken Herman kararını çoktan vermişti: "Haklısın Keti, bırakıyorum bu işi ben." Orada haklısın demişti demesine de bizim evde her gece "bırakmamalıydım müziği, çektiğimiz parasızlık senin yüzünden" diye hesabını sormayı ihmal etmemişti sonradan.

Bizimkiler Paradiso'dan çıktıktan sonra çirkin solist tekrar sahneye çıkmış diyor görgü şahitleri. Hiçbir şey olmamış gibi şarkısını söylemeye devam etmiş.

"Bir gün belki hayattan,
Geçmişteki günlerden,
Bir teselli ararsın,
Bak o zaman resmime..."

Cem Karaca sonradan çok meşhur oldu be...

Adrenalin Kafası

bir otomobille çok şey değişir!

Bir hışımla otomobilin radyosunu kapattı. Güç bela ilerleyebildiği trafikte kaç zamandır akşam işten eve dönerken radyoda aynı saatte, aynı şarkı çalıyordu. Bunu fark ettiğinde zaten sıkın olan canı biraz daha sıkıldı. Bir değişiklik yapmalıydı. Ama ne? Şehrin içinde, o kalabalığın tadını çıkaran, oradan oraya bitmek tükenmek bilmeyen bir enerjiyle koştu, her yere, her şeye tam zamanında yetişen o adam, artık yorulmuş muydu? Yorulmak için biraz erken bir yaştıydı. **İhtiyaç duyduğu şey değişiklikti. Ama yeni değiştirmesi gerektiğini ya da nereden başlaması gerektiğini bilmiyordu.** Eskiden zamansız kaçamakları vardı. İçindeki maceracı ruhun sesini dinler ve uzaklara atardı kendini. Bazen de kalabalıklara karışır, uzun gecelerin tadını çıkarırdı. Zaman çok hızlı akardı. Fakat uzunca bir süredir ne yalnız kalabiliyor ne de kalabalıklara karışabiliyordu. Arada bir yerde kalmıştı adeta. Çok çalışmak değildi sebep; işini seviyordu. Ev hayatı değildi; eşini çok daha seviyordu. Herkes biraz kendini sever. Saklamaya gerek yoktu; kendini de hala seviyordu.

Bir kıvılcım sanki onu yeniden hayata döndürecek, unuttuğu, kaybettiği sandığı o asi ruhunu ona geri verecekti. Tam bu sırada telefonuna üniversite arkadaşlarından oluşan sohbet grubundan bir mesaj geldi: "Hafta sonu Bolu kaçamağı! Herkes davetli! Gelmeyen bir sonraki buluşmanın tüm masraflarını öder! Eskiye günlere iki günlüğüne dönüş beyler!"

Belki bu kaçamak yitirdiği sandığı içindeki o asi ve maceracı adamı geri kazanmasına yardımcı olabilirdi. Doğruya doğru, son zamanlarda sadece işini düşünen bir adam olmuştu. Yapmayı sevdiği bir işi olmasına rağmen bu kadar işkolik olmak, kendine yabancılaştırıyordu. Cuma akşamını evde geçirdi. Cumartesi sabahı arkadaş grubuyla buluşup Bolu'ya doğru yola çıktılar.

Aslında ilk saatler iyi başlamıştı. Ama içindeki o sıkıntıdan kurtulamamıştı. Akşam olup doğanın sakinliğinde en sevdiği arkadaşı Sarp ile sohbet ederken bir anda içindeki bütün sıkıntıyı anlatırken buldu kendini. Anlatmak rahatlatır derlerdi ama o sanki biraz utanmıştı. Güçlü bir karakteri vardı ve zayıf görünmekten hoşlanmıyordu. Sarp, arkadaşını çok iyi tanıyordu ve ne anlatmak istediğini anlamıştı. "Bir şeyleri değiştir dostum. Zamanı geri saramayız. Ama ileri sarmak mümkün. Ne bileyim? Kadınlar daha yaratıcı bu tür konularda her zaman. Saçlarını kestiriyorlar ve bu onlar için müthiş bir değişim oluyor. Bir erkek için berbere gitmek ise bir değişimden çok daha basit manalara geliyor. Bir şeyleri değiştir. Tuttuğun takımı değiştir mesela, ne bileyim..."

Sarp'ın dediklerini düşündü. "Ben de bir değişiklik yapmam gerektiğinin farkındayım. Ama nereden başlamam gerek, onu bilmiyorum..." "Buldum!" dedi Sarp gür sesiyle. **"Otomobilini değiştir. Üniversiteden beri aynı otomobile biniyorsun. Biz erkekler otomobilleri ile özel bir bağ kurarız. Bu otomobil, sana her gün aynı sıkıcı hayatı yaşadığını hissettiren şey olabilir. Onu değiştir. Şöyle iddialı, havalı, spor, çılgın bir otomobil al kendine..."** İkisinden birden gözleri parladı bir anda. Neden olmasındı? Kafa dinlemek için geldikleri Bolu'da internetten otomobil bakarken buldular kendilerini bir anda. Gerçi gördükleri onları pek heyecanlandırmamıştı ama buldukları fikrin peşinden gitmeye kararlılardı. Ertesi sabah dönüş yoluna geçtiler. Sarp'ın otomobilinde, onun yanında yolculuk ediyor ve onunla beraber yeni çareler düşünüyordu. "Hayatıma hareket katacak bir

şey dostum. Bunu bir otomobille sağlayabileceğimizden tam olarak emin değilim. Dün sen öyle söyledin ama..." Bir anda ani bir fren sesiyle koltuğundan yana doğru kaydı. Yol kenarında bir reklam tabelasının önünde durmuşlardı. Şaşkın bir ifadeyle otomobili süren Sarp'ın gözlerinin içine baktı. "Ne yapıyorsun sen!?" diye çıkışmak üzereydi ki Sarp'ın gözündeki ışıltıyı gördü. Göz bebeklerinin kilitlendiği yere, reklam tabelasına tekrar baktı. **"Yeni bir nesile hazır. Yeni A Serisi" yazıyordu tabelada. Üstünde de Mercedes-Benz A serisi yeşil bir otomobil.** "Sanırım aradığımız şeyi bulduk..." önce biraz afalladı. "Neden olmasın?..." diyebilirdi sadece. Sarp emindi, onun ise kafası karışmıştı. Pazartesi öğle tatilinde bir Mercedes-Benz bayisine gittiler. Sarp sabah saatinde arayıp A serisi için çoktan bir deneme turu ayarlamıştı. Arkadaşının henüz bundan haberi yoktu. Bayiye gidip, o reklam tabelasında gördükleri A serisi otomobilin etrafında yavaşça bir tur attılar. Sonra Sarp cebinden anahtarları çıkarıp, "Haydi bakalım deli çocuk. Şunu bir deneyelim..." dedi. Şoför kapısına değil, yan kapıya yöneldi. Sarp hızla önünü kesip onu durdurdu ve omuzunda iterek, "Öyle kaçmak yok. Bu görev sana ait" dedi. Otomobilin şoför kabinine oturdu. Direksiyonu kavradı. Kalbinin hızlı atmaya başladığını fark etti. Konağı çalıştırdı. Motorun sesi, içindeki uyuyan adamı uyandırmak isteyen asi bir uğultuyla çınladı kulaklarında. Sonra gaza bastı, bir daha bastı. Motorun sesini dinledi. Dikiz aynasına baktığında yüzündeki şaşkın ve gülümser ifadeyi gördü. Uzunca bir süredir görmediği ama çok tanıdık bir ifadeydi.

Yola çıktılar. Sarp yan koltukta arkadaşının üzerindeki ilginç değişimi izliyordu. Sürüş modları arasında nasıl dolaştığını, aracın her ayrı moda verdiği inanılmaz ince ve zamanlaması yerinde tepkilere nasıl hayranlıkla baktığını, o kaygılı ve mutsuz adamın yüzündeki ifadenin nasıl olumluya döndüğünü... "Aradığımız şeyi bulduk. Kesinlikle bulduk" dedi. Evet bulmuşlardı. Kaybettiğini sandığı şey aslında hep adamın içindeydi. Sadece ortaya çıkmak için doğru şartların oluşmasını bekliyordu. **Bir A serisi, hem sportif görünümü, hem asi duruşu, hem şık tasarımıyla insana ihtiyaç duyduğu dinamizmi ve özgüveni fazlasıyla veriyordu.** Hem şehirli, hem maceracı, hem içine kapanık, hem sosyal. Kalabalıklar ortasında fark edilen, ama kaçmak istediğinde ise çabucak ortaldan kaybolabilen... Tıpkı arkadaşı gibi... Salı sabahı erkenden kalktı. Otomobili almayı kafasına koymuştu. Bugün işe A serisi otomobiliyle gidecekti. Öyle de yaptı. Plazanın garajına girdi. Kendine ayrılmış yerin yanında A serisi siyah bir Mercedes-Benz duruyordu. Saniyeler önce gelmişti. Hatta sahibi henüz içinden inmemişti. Bir anda şaşırdı. "Bu da kim olabilir?" diye dikkat kesilmişti. Otomobilinden inen Sarp olduğunu gördüğünde gülmeden edemedi. Hızla o da otomobilden indi. Tam bir şeyler söyleyecekti ki, "Sana bu otomobili aldırın benim. Bayi, bana çok cazip bir indirim yapınca dayanamadım!" dedi. Siyah ve yeşil yeni nesil A serisi otomobillere bakıp, bu büyük değişimin ilk gününü hemen orada kutladılar. Birbirlerine sarıldılar. Yeni hayatlarının ilk günüyü. İki de akşam için planlarını çoktan yapmıştı. Gidilecek çok yer, aşındıracak çok fazla yol vardı. Hiç olmadıkları kadar hazırlardı.

Mercedes-Benz

The best or nothing.

Kaan Koç

meçhul halklar anıtı

N'olur diyorum, resmi marşı ağıtlar olan bu günlerde, bu dünyaya ve bu yazıya bu kadar ölü fazla. N'olur, bir Senegalli beni kurtarsa. Araç hareket ediyor, önümden tivitler cenaze alayları şeklinde geçiyor...

Bir ikinci vakti Paris'te, şu küçük Eyfel heykelciklerinden satan bir Senegalli'yle pazarlığa giriyorum. 3-5 tane alacağım şunlardan, düşür fiyatı biraz. Olmaz, diyor yüzündeki temiz tebessümle. Olur olur, Türkiye'yle yaptığınız maçı hatırlıyor musun, do you remember İlhan Mansız? Gülüyor. Düşürmüyor. Memleketime özgü bir başka pazarlık yolu geliyor aklıma; tutup elinden fiyatı kırana dek tokalaşmak istiyorum ama o kadarına da utaniyorum artık. Umutsuzluğa gömülüp bir "offf" çekerek çeviriyorum başımı öte yana. Döndüğüm öte yanda Arc de Triomphe dikiliyor, Zafer Takı. Napolyon Bonapart'ın cepheden cepheye sürüklediği askerlerine verdiği hediye; "evinize zafer takının altından geçerek döneceksiniz!" Savaşın evine canlı dönen askerlerin ayak seslerini duyarken, Eyfel tüccarının sesi çınlıyor; "Alıyor musun dostum?" Ne kadar diyorum, 10 euro'dan 9'a düşürmüş, o da askerleri gördü demek ki. Al diyorum, tamam. 10 euroyu verip Zafer Takı'na bakıyorum tekrar. Elimde siyah petrol artığı bir poşet, içinde 3 Eyfel Kulesi, 2 Eyfel anahtarlığı ve Senegalli bir adamın hayatı. Ucuza kapattık diyorum. **Dönüyorum tekrar öte yana; Zafer Takı'nın altından geçip gitmiş bütün askerler, yetişememişim. Şimdi sadece bir ateş yanıyor orada; Meçhul Asker Anıtı.** Dünyanın pekçok yerindeki gibi, savaşlarda ölüp gitmiş isimsiz adamlar adına bir mezar. 1923'ten beri hiç sönmeyen bir ateş o anıtta. O anıtta gözlerim. Gözlerimin arkasında şair Rudyard Kipling, bir kapıyı tıklatır gibi aklıma çalışıyor; 1. Dünya Savaşı'nda orduya yazılmak isteyen oğul John, gözleri bozuk olduğu için 2 kez reddedilmişti. Sonra devreye Kipling girdi; İngiliz başkomutan Lord Roberts, şairin kadim dostuydu. "Hey" dedi, "Roberts, bizim oğlana bi' güzellik yapamaz mıyız?" Yaptılar. John, baba torpiliyle orduya katıldı, sonra öldü, naaşı bulunamadı. Meçhul Asker John'un ardından, alevi hala dalgalanan şu dizeleri yazdı Kipling;

"Sorarlarsa niye öldünüz diye Babalarımız yalan söyledi, de"

Bitmedi ama duyduğu suçluluk, savaşta ölen yüzbinlerce isimsiz adamın mezar taşına kazınan şu cümleyi de o yazdı; *"Büyük savaşta ölen, adını yalnız tanrının bildiği bir asker."* Artık, kim bilir nerede yatan oğlunun başucunda babasının sözcükleri duruyordu. Gözlerimi kırıştırdım etrafıma bakıyorum; Senegalli, bu kez başkalarına satıyor Eyfel'i, ülkeler arası, zamansız bir

yolculuğa çıkan zihnimi geri getirmeye çalışıyorum. Fakat "meçhul" sözcüğü, otobanda yan durmuş bir araba gibi tikiyor beni. Çarpıp sekiyorum geri; Meçhul Öğrenci Anıtı şiirini düşünüyorum Ece Ayhan'ın. 1969'da öldürülen FKF'li Battal Mehetoğlu'nun ardından yazdığı o şiir. O öğrencinin annesi İnsaf Mehetoğlu'nun, o şiire birebir giren cümlesi;

"Yavrusunu emziren gece çamaşırcısı anası yazdırmıştır: Ah ki oğlumun emeğini eline verdiler"

Kafamın içi imgelerden yapılmış mıknaatlarla dolu. Beynimden geçen elektrikle, oradan oraya sıçırıyorum durmadan. İmgeler zihnimi kuşattığından beri her şey birbirine bağlanır oldu artık. Twitter başında gördüğüm meçhul insan cesetleriyle dolu Paris fotoğrafları Ece Ayhan'a, masamda duran dandik Eyfel Kulesi Kipling'e, bir taş bir şiire, bir sürahi bir Tanrı'ya dönüşüyor. **Bizi, otlamaya çıkarılmış koyunlar gibi dolaşan tur otobüsü kontağı çalıştırıyor. Ece Ayhan'ı aklımdan atıp, şu Paris'in keyfini çıkartmak istiyorum, ben de insanım.** 11 yıl sonra bu otobüsün hareket işareti verdiği yerde insan cesetleri olacağını bilmiyorum. *"Saat / kaç olursa olsun / çocukların ölüm şarkıları"* diyordu Ece Ayhan. O da aynı virüsü kapmış inanın bana; Mahler'e selam durarak yazmıştı o şiiri. Mahler'in bir başyapıtına; *"Çocukların Ölüm Şarkıları"*... Fredrich Rückert'in, ölen iki çocuğunun ardından yazdığı şiirler, aynı isimle Mahler tarafından bestelenmişti. Fakat bu besteden bir süre sonra Mahler de kızını yitirip bu eseri bir daha yönetmedi. N'olur diyorum, resmi marşı ağıtlar olan bu günlerde, bu dünyaya ve bu yazıya bu kadar ölü fazla. N'olur, bir Senegalli beni kurtarsa. Araç hareket ediyor, önümden tivitler cenaze alayları şeklinde geçiyor, elimdeki petrol poşet leş gibi kokuyor. Çok

şükür şairler, hayatı ölümün elinden çalmayı başarıyor yine de; çünkü çocuklarına yazdığı ağıtın dizelerinde şöyle diyordu Rückert;

"Örtme asla geceyi içine Karanlık ebediyen çökse de ışığa. Bir minik lamba odamda sönüverdi Şükrederim, alevinin evreni ısıttığına."

Senegalli'ye "hoşça kal" diyorum. Ve geceleri odamın ışığını söndürmüyorum artık.

"Sorarlarsa niye öldünüz diye Babalarımız yalan söyledi, de"

Özgür Amed

şevket, haydar ve partizan

Tercih ettiği kod adı ile seslendik ona. Adı Partizan'dı. Bir hafta kadar sonra açıldı. Tüm arkadaşlarla iletişim kurar oldu. Herkes yanına gidiyor, uzun uzadıya sohbet ediyordu.

İlk geldiği günü çok iyi hatırlıyorum. Etrafını meraklı gözlerle, hızlıca süzmesi dikkatimden kaçmamıştı. Hapishane duvarlarını, demirlerini ve onların arasındaki bizleri tek solukla içe çekmiş, incelemişti. Bitkindi... Tüm arkadaşlar gerekli ilgiyi gösterdi, rahat etmesi için elinden geleni yaptı. En son gelen, kendinden bir öncekini eskitir. Yeni odur, haliyle yakinen ilgilenmek gerek... Zindana getirilirken onu konuşturmaya çalışmışlar. Konuşmamış... Bizimle de pek konuşmadı. **İlk demlerin devlete bulaşmış yabancılığıdır dedik, üstelemedik.** Hatta uzunca bir süre adını bile söylemedi. Tercih ettiği kod adı ile seslendik ona. Adı Partizan'dı. Bir hafta kadar sonra açıldı. Tüm arkadaşlarla iletişim kurar oldu. Herkes yanına gidiyor, uzun uzadıya sohbet ediyordu. Yeni mekânına hızlı alışacak gibi görünüyordu. Yine de ona bakınca, burada olmasına içim sızıyordu.

Haydar arkadaş uzun zamandır zindanda. Hatta burada büyümüş desem yanlış olmaz. En belirgin özelliği içine kapanık oluşu. Böyle olunca iletişim kurmakta zorlandığımız bir arkadaş oluyor. Bu sekte yönü çokça eleştirildi ama bana mısın demedi. Doğuştan böyleyim diyerek topu taca atıyor. Her sohbette, onunla her temasımızda illaki canımızı acıtır. Sözleri diken gibi insana batıyor. Sert bir coğrafyanın ürünü olduğunu bildiğimizden, sosyolojik bağımızı coğrafyanın kaderselliğine bağlıyoruz. Gözlemlediğim kadarı ile zindana katlanamıyor. Duvarları aşip çıkmak istiyor. İlginç bir şekilde Haydar ile Partizan gayet iyi anlaşıyor. Biz dinlenme saatlerine odalara çekilirken onlar beraber takılıyorlar. Haydar'ın radikalliği, Partizan'ın yumuşak huyluluğu ile bir denge oluşturuyor. Birbirlerini tamamlıyorlar.

Şevket arkadaş geçenlerde geldi. Kısmı geldiğinde yüzü tanınmaz haldeydi. Vücudunda da kırıklar vardı. Ekim ayından bu yana tutuklanıp cezaevine getirilen tüm gençlerde yüz, göz tanınmıyor. İşkence edilip öyle tutuklanıyorlar. **Şevket arkadaş, bir barış yürüyüşünden ötürü alınmış. Zaten her dile gelişinde barıştan başka bir şey demiyor. Adeta barışın simgesi...** Partizan ve Haydar'a oranla daha sosyal. Yerinde duramayan hali ile kısma canlılık getirdi. İyi direniyor. Revir için dilekçe verdik ama cevap verilmiyor. Acıları bazen nüksettiğinde, bir köşeye çekilip sessizce duruyor. O anlarda yüreğinden ne geçiyor o kadar çok merak ediyorum ki... Yine bu anlarda yemekten de kesiliyor, sadece su içiyor. Yaşam istenci yüksek olduğundan bu yaraları çabuk atlatacak diye umut ediyorum. Bazen o kadar hareketli ki, birazdan uçup gidecek diye düşünmekten alıkoyamıyorum kendimi... İddianamesi ne zaman gelir, mahkemeye çıkar mı onu da bilmiyorum.

Partizan geçen gün firar etti. Evet, maalesef firar etti. Firar dediğim bizim kısımdan diğer kısma geçmiş. Oysa bize alıştı sanmıştık. Rengârenk bir muhabbet kuşudur bizim partizan. Omzumuzda eğitime katılır, kitap okurdu. Şuan durumu iyi, gittiği yeri de en kısa zamanda terk edecektir. Konuşmayı da pek öğretmedik ona. Sağlık olsun...

Haydar arkadaş, hala kısmımızda. Kendi başına hareket etme şansı olmadığından kaderi bizim elimizde. Onunla her gün

defalarca göz göze geliyoruz. Her sabah suyunu düzenli olarak veriyoruz. Güneş ayarını yapıyoruz. Kendisi gibi dikenleri de gittikçe büyüyor. Çok değil, kısa süre önce küçüktü, çay deminin içine koymuştuk orada kök salmasını bekliyorduk. Sonra şans eseri biraz toprak bulduk. Oraya yerleştirilince hemen boy attı kerata. Cezaevinin betonları arasında kaktüs yetiştiriyoruz. Kaktüsümüzün adı Haydar. Durumu gayet iyidir. Dikenleri çoğaldıkça biz ayağımızı denk alıyoruz. Saygıda kusur etmiyoruz. Şevket'in misafirliği de çok sürmedi. Şevket, uçamayan bir güvercin. Çünkü kanatlarını çekmişler. Alanda başka güvercinlerde var. Şevket'i de onları besleyen, müptelası bir arkadaşın yanına verdik. Anlayacağınız barış içeride. Uçup gitmesini çok isterdim. Hem onun hem de Partizan'ın görüşçüsü de yok. Olsa iyi olurdu...

Kafka, zamanında günlüğüne şu atom bombası gücündeki cümleyi yazmış: "Kafesin biri, bir kuş aramaya çıktı." Bugünün insanını hunharca tek bir cümleye sığdırıp, çekip gitmiş. Samira Makhmalbaf "İki Bacaklı At" filminde bir insanın nasıl at haline geldiğini, insan ruhunu deşe deşe anlatır. Samira da insanın potansiyelini tek bir filme sığdırıp, attı köşeye. Ne haliniz varsa görün diyerekten... Şevket ve Partizan şahsında gelişen şey, biraz sözün kendisi. Kafes yani zindan mı onları aradı, onlar mı zindanı aradı? Peki bizim "potansiyelimize" maruz kalmaları onları nereye götürecektir? Bunları sormam gerekiyor, çünkü kanadı kırılmış kuşa dönmüş, fırsatı varken kafesi terk etmeyen nice partizanlar gördüm. Kuşlaşmış insanlara tanık oldum. İşte Haydar benim için onların anti tezidir. Kuşunu aramaya çıkmışların çağında, Şevket ve Partizan'ın içeride olmasını garipsemiyorum... Haydarcığım buna tanıktır...

"Kafesin biri, bir kuş aramaya çıktı."

Franz Kafka

İllüstrasyon: Burak Ağdelen

özgürlük faydasızdır; gözlerimize bakmaya cesaretiniz yoksa...

"İçimde hangi adam konuşuyor?

Hem aklımda, hem de bedenimde aynı anda ayrılamam.

Bu yüzden tek kişi olamıyorum.

Kendimi aynı anda sayısız şey olarak hissedebiliyorum.

Fazla büyük usta kalmadı.

Zamanımızın gerçek kötülüğü budur.

Kalbin yolları gölgelerle kaplanmış.

Yararsız görünen seslere kulak vermeliyiz.

Okul duvarları, asfalt ve refah reklamlarının uzun kanalizasyon boruları ile dolu beyinlere, böceklerin vızıltıları girmeli.

Her birimizin gözlerini ve kulaklarını, büyük bir rüyanın başlangıcı olan şeylerle doldurmeliyiz.

Birisi piramitleri yapacağımızı haykırmalı.

Yapamamamızın bir önemi yok! O isteği beslemeliyiz.

Ve ruhun köşelerini esnetmeliyiz, sınırsız bir çarşaf gibi.

Dünyanın ilerlemesini istiyorsanız el ele vermeliyiz.

Sözüm ona sağlıklıları, sözüm ona hastalarla karıştırmalıyız.

Siz sağlıklı olanlar! Sağlığınız ne anlama gelir?

İnsanoğlunun bütün gözleri, içine daldığımız çukura bakıyor.

Özgürlük faydasızdır; eğer gözlerimizin içine bakmaya, yemeye, içmeye ve bizimle yatmaya

cesaretiniz yoksa!

Dünyayı yıkıntının eşiğine getirenler, sözüm ona sağlıklı olanlardır.

İnsanoğlu dinle !

Senin içinde su, ateş ve sonra kül ve külün içindeki kemikler.

Kemikler ve küller!

Gerçekliğin içinde veya hayalimde değilken, ben neredeyim?

İşte yeni anlaşılmam: Geceleri güneşli olmalı ve Ağustos da karlı.

Büyük şeyler sona erer, küçük şeyler baki kalır.

Toplum böylesine parçalanmaktansa yeniden bir araya gelmeli.

Sadece doğaya bak ve hayatın ne kadar basit olduğunu göreceksin.

Bir zamanlar olduğumuz yere dönmeliyiz.

Yanlış tarafa döndüğün noktaya.

Hayatın ana temellerine geri dönmeliyiz, suları kirletmeden.

Deli bir adam size, kendinizden utanmanızı söylüyorsa, ne biçim bir dünyadır burası?

Anne! Başının etrafında dolaşan ve sen güldükçe berraklaşan o hafif şey havaymış."

İlber Ortaylı

cumhuriyetle mi krallıkla mı yönetilmek istersiniz?!

Aklı başında her insan bu soruya "Cumhuriyet" cevabını verir. Arap dünyasında yetişmiş biri içinse geçmiş deneyimlere bakınca aynı yanıt vermek bu kadar basit değildir. Zira bölge halklarının tarih boyunca gördüğü "cumhuriyetler" krallıklardan çok daha zalim rejimler olmuştur...

Arap dünyasında Türk hakimiyeti 1917'de bir başka deyişle Yavuz Sultan Selim'in fethinden 4 asır sonra bitirilmiştir. Bitirenler ise Araplar değil Britanyalılar olmuştur. İşte Arap dünyasının başına ne geldiyse bundan sonra gelmiştir. Neticede Türkler uzaklaştırılırken Arap ülkeleri Britanya ve Fransa'nın siyasi çatışması sonucu hiç de tabi olmayan sınırlarla birbirinden ayrılmıştır. İşte bölge halkları açısından en acıklı dönüm noktası budur.

Sınırların ayrılma sürecinde en doğal görünen Mısır'dır. Mısır'da Kral Faruk hakimiyeti bittikten sonra önce General Necip darbe yapar. Necip, kısa zamanda hakimiyeti kaybedince cuntanın en keskin adamı Cemal Abdülnasır gelir. Nasır zeki ve belagat sahibi şahsiyetiyle sivrilmeyi başarır. Cuntanın diğer adamları zamanında çok büyük servet sahibi olurken Nasır'ın ve ailesinin görece mütevazı yaşamı arkasındaki halk desteğinin de artmasına neden olur. Fakat onun da dünya görüşünde bir tutarsızlık mevcuttur.

Zaman içinde Nasır'ın çok beğenilen Arap milliyetçiliği nutuklardan ibaret kalır. Nasır'ın Mısır'da gerçek anlamda refahı, verimliliği yükselttiğinden bahsetmek mümkün değildir. Nasır'ın milliyetçiliği, Arap dünyasını etkileyişi, Lübnan Müslümanlarını provoke edip Hristiyan nüfusuna karşı teşkilatlandırması hiçbir şekilde iyi neticeler doğurmadığı da açıktır. 1967 savaşında Mısır'ın bu politikası çöküp bölge yeni bir çatışma sürecine girerken Mısır'da yetişen Arap milliyetçiliğine bağlı bütün liderler de zamanla Mısır'dan uzaklaşmıştır.

Ortadoğu diktatörlüklerini anlamak açısından Mısır son derece önemli bir örnektir. Çünkü bütün Arap liderleri Mısır'ın tezgahından geçmişlerdir. Ne kadar Mısır devletiyle, bürokrasisiyle çatışarlarsa çatışsınlar Kahire ve Mısır halkı onlar için hep bir idealdir. Bunların başında idealist bir subay olan Libya'nın devrik diktatörü Muammer Kaddafi gelir. Kaddafi sonuna kadar Nasırcı kalmıştır. Fakat kurduğu petrol gelirleri yüksek devletin, bu gelirleri vatandaşlarına büyük bir adaletsizlikle dağıtması fena halde tepki almıştır. Rejimin giderek zulme kayan bu tavrı Libya halkında ciddi bir isyan dalgası başlatmıştır. Sonuçta demokrasi rüzgarı zannedilen Arap Baharı birçok diktatör gibi Kaddafi'nin de sonu olur. Ancak **Libya gibi hiçbir şekilde demokratik altyapısı olmayan bir memlekette bugünkü netice maalesef Kaddafi'nin özlenmesini ortaya çıkarmıştır.**

Baas Partisi yani Suriye ve Irak'a hakim olan zihniyet ise doğrudan doğruya askeri darbelerle dayanır. Suriye'de askeri darbeler azınlık nüfus olan Nusayriler tarafından yapılmıştır. Sebebi ise basittir. Fransızların kurduğu askeri okullarda sadece Nusayriler subay olarak yetiştirilmiştir. Hem Suriye'de hem de Irak'ta bugünkü sonu hazırlayan en büyük neden devlet gücünü ve varlığını sadece istihbarat ve polis gücü ile gösterme eğilimidir. Üretimin artmadığı

bu devletlerde cumhuriyet rejimlerinin kanun ve anane anlayışı zaman içinde kanunsuzluk ve ananesizlik halini almıştır. Arap dünyası ve Ortadoğu'daki diktatörlerden bahsediyorsak muhakkak Suudi Arabistan örneğinden de söz etmeliyiz. Tarih göstermiştir ki bilhassa körfez ve Sudilerdeki krallık rejimleri bölgedeki sözüm ona cumhuriyetlerden daha sağlam, daha sağlıklı rejimlerdir. İnsanoğlu için bir krallığı cumhuriyete yeğlemek mantıklı bir karar gibi gözükmebilir. Ancak bu coğrafyada yaşayan halklara sorulursa vaziyetin böyle olduğu çok net bir şekilde görülebilir. Çünkü bölgedeki tüm krallıklar - cumhuriyetlerin aksine - devletin elde ettiği petrol gelirinin halka belirli bir dağıtım mekanizmasıyla pay edilmesi işini başaramışlardır. Ve altını çiziyorum cumhuriyetler ve liderleri birer birer devrilirken krallıkların Arap Baharı gibi kalkışmalardan ağır hasarlı olsa da salimen çıkmasının en temel sebebi budur. Beğenelim ya da beğenmeyelim hanedanların

kendine göre bir meşruiyetleri ve ihtiyaç duyduklarında müracaat ettikleri adetleri var. Tabii ki sendikalizm, sol partiler yoktur. Ama yılın belli zamanlarında kabile liderleri toplanıp kralı bile tenkit edebilirler.

Daha demokratik, daha çoğulcu ve daha adil rejimler olması gereken cumhuriyet rejimin Arap dünyasında krallıklardan daha zalim ve otoriter bir hal alışı insanlık açısından utanç vericidir.

Ama şu çok açıktır ki bu coğrafyada cumhuriyetler bir cumhuriyet için temel olan kanuni idareyi kuramamışlardır. Kanunun olmadığı yerde de devamlılık söz konusu değildir. Peki, 2015'e veda etmeye hazırlandığımız bugün itibarıyla Ortadoğu'da diktatörlerin büyük oranda devrilmiş olması bu coğrafyaya barış, demokrasi ve huzur getirmiş midir? Maalesef hayır. Aksine Irak Saddam'ı, Libya Kaddafi'yi özler haldedir. Esasen kaosun sona ermesi, bölgede huzurun hakim olabilmesi adına çözümü diktatörlerin varlığı veya yokluğuyla tarif etmek hatadır. Açık açık yazmalıyız. Çözümün iki ayağı var: Birincisi, vaktiyle Britanyalılar ve Fransızların oluşturduğu suni sınırlar doğal bir şekilde olması gereken zemine oturmalıdır. Örneğin; Irak, Osmanlı zamanında üç vilayetle idare edilirdi. Farkında mısınız Irak için bugün belirlenen ideal yönetim modeli de buna yakın bir modeldir. Batıların "Ortadoğu'nun Yeniden Kurulması" dedikleri tam olarak budur: Sınırların tarihi, kültürel ve sosyal gerçekler neticesinde yeniden oluşturulması... Çözümün ikinci ayağı ise genel idarenin sadece orduya ve ordunun başındaki komutanlara tabi olmamasıdır. Arap dünyası şunu aklına koymalıdır doğal, demokratik ve adil olmayan bir devlet idaresi yeryüzünün hiçbir yerinde yönetimde uzun süre kalmaz.

Başar Başaran

bir yangının külünü...

Ne anlasın bir alevi söndürmeyenler bizi sevgilim. Taşları yıkamayanlar, akşamdan kendini suya basmayanlar, atlasların dibinde bir ülkeye öykünmeyenler, ne anlasın bizi.

Yanan bir eve girer gibi girdim içine. Geride kalanları düşünmedim, ölür müyüm demedim. Aklımı tutuşmuş bir gömlek gibi attım üstümden. Bahçede oynar gibi koştum yanına. Sen miydin orada yatan, bir geminin eskisi miydi, bilmiyorum. Sana vardım. Ölmeye yazmış bir yaprak gibi çekiliyordu için. Çatlaklarından sızdım. Dumanını yazarak dağıttım. Avucumun içi bembeyaz kalana kadar öksürdüm. Seni anladıkça döküldü kurumların. Duymasam nefes alamazdın. Ateşi bıraktım önce seni söndürdüm.

Karşı apartmanın camında parlıyorduk. Komşuların çığlıklarını hatırlıyorum. Çocukların ağlamasını susturdum. Yatıştırdım dünyayı senin için ölmemeye öyle ikna oldun. Aşk ıslak bir battaniye, birbirimizin boynunda nefes alıyorduk. Ellerim iman tahtanda kan ter içinde çalıştırdım kalbini. Yanık evin pervazında bir kuş gibi baktığında bana yorularak düştüm yanına. Sönüyorduk sevgilim, ölümünden dönüyorduk.

Hayat incecik şosedden pırlıl pırlıl görünen Moskova gibiydi.

Bakır kubbelerimiz ışıldıyordu karlı gecelerde. Su içinde

tabanlarımızı duymadan yürüyorduk. Yeniden

çakıyorduk kor yangından çıkmış çivileri.

Parmaklarımıza üfledik geceler boyu. **Don**

gömlek kalıp bir yorganın altında harıl

harıl gözlüklerimizi siliyorduk. Kitaplar

kımıldıyordu yangın söndükçe. Zihnimiz

açılıyordu. Aklımıza fikirler geliyordu.

Tuşlarımın sesine karışıyordu müziğin. Peynir

ve ekmek kadar basit ve doyurucuymuş hayat

anıliyorduk. Ah benim içimde ölmüş yazarların

ukdesi, senin kulakların notalardan yanmış, rüzgâr

bizden yana estikçe yangından kurtuluyorduk.

Ne anlasın bir alevi söndürmeyenler bizi sevgilim. Taşları

yıkamayanlar, akşamdan kendini suya basmayanlar, atlasların

dibinde bir ülkeye öykünmeyenler, ne anlasın bizi. Deli sandılar.

Deli sandıklarına saklandık. Karanlıkta yüzümüzü öğrendik. Tıp

bitirmekten zormuş birini tanımak, kurmay imtihanlarından beter,

bir cebir sorusunun kıyıcılığında başkası, üstesinden geldik.

Bir diplomayı yanan duvardan kurtarır gibi yeniden birbirimizden

mezun olduk. Bir kep gibi attık aşkımızı havaya. Gururla balkona

çıkttık. Komşuların alkışlarını hatırlıyorum. Bebeklerin gülüşünü.

Birbirimize sarıldık. Teşvikiye'den trene binip bir Amerikan

filminin sonuna gittik. Uzun uzun öpüştük jenerik akarken.

İnsanlar koltuklarına mihlandı sevgilim. Filmin perdesini

çektik uykuya daldık.

Bir uyandık ki herkes gibi olmuşuz. Kibrit misli kıvrıla

kıvrıla incelmışiz. Ben değil miydin o yangına giren, baktım

sudan korkar olmuşum. Ayaklarım kıştan yeni çıkmış, çakıl

taşlarından incinir olmuşum. Değiştik birdenbire küçüğüm.

Sorular gelmiş aklımıza. Moskova'nın karları erimeye başlamış.

Yollar çamura bulanmış, bakır kubbelerin paslarını görür olmuşuz.

Kandıramadık öylece gerçekliğimizi döndü esir aldı bizi yerçekimi.

Hesaba, kitaba teslim olduk. Simya büyüsü vardı, rüyalarımızın

kimya dersinin sıkıcılığına uyandık.

Oysa düşündükçe yanarız demiştin sana. Bu haklılık öldürecek

bizi. Ya... Kendi dediğini unutturur insana hayat. Bunu da

söyledim. Hatırla, sallanan ama devrilmeyen bir trende gün doğuyordu. Kaloriferi kapamışlar, burnumuz üşüyordu. Derin bir mide yanmasıyla uyuyamıyorduk. Meğer evimiz yanıyormuş. Kader terse akmaya görsün söylediğine sağır olur insan. Haklısın bunu söylemedim yaşadıkça öğrendim. Dünya döner dedikleri gerisin geriye. Aldığı yere bıraktı bizi de hayat. Aşağı caddenin ışıklarına karıştık.

Şimdi güneşsiz bir kışın aydınlığında yürüyorum yangın yerini. **Söndürdüğümüz evden geriye külleri kalmış.**

Rüzgâr ateşi değil hatıramızı savuruyor. Yerden tozan kumlar gibi dağılıyor zaman. Hafızam hayata yeniliyor.

Hatırlamadığım yerleri makulün soğuk tezleri dolduruyor.

Öyle olmalıydı diyorum, yılana sarılır gibi zamana hak veriyorum. Bugünün değişimine ayak uyduran kaypak bir düne kaybediyorum. Demek yaşadıkları da böyle elinden gidermiş insanın. O halde biz, kendimiz dâhil neye sahibiz sevgilim?

Yoksulluğun ayazını duyuyorum. Kendi kalıntımızdan üşüyorum.

Yakalarımı kaldırırdın sen olsan. Göğsümü peklerdin.

Peynir bozulmuş mu bilirdin. Gece aniden kapı

çaldığında kapıcı derdin, kek kabardığında

duyardın. Ayağım bizden geriye kalanlara

takılıyor. Bir isli kadeh hangi geceden kırılmış,

beni bekleyip gelmediğim bir saat, tedavülden

kalkmış paralar, kor sapından tutulmamış

sözler. Görüyor musun, ne dağınık bir hali

varmış aşksızlığın. Her yer her yere karışıyor.

Gök daha da kararıyor. Hortum gibi bir şey

yaklaşıyor. Kara, cılız bir kırıktan devrilecek sanıp

kaçıyorum. Bak duman altında korkmadığım

ölümünden şimdi korkuyorum.

Demek ki yaşadığını anladığında ölüme pabuç

bırakmazmış insan. Saçların tutuştuğunda gülmen ondanmış.

Yanan bir tavana gözbebeklerinde görüp tutuldum. Aklıma

niye gelmedi kaçmak, şimdi biliyorum. Gördün mü sevgilim,

ölüm hayatın tecrübesinde yok o zaman. Kendine doğru akan

bulanık bir zamanın sahibi o. Seni ancak kendini ne yapacağını

bilemediğin bir yük gibi kucağında taşıırken yakalar. Oysa

biz eve hayatı dışarıda çıkarıp öyle girmiştik. Görkemli bir

müdanasızlık anlatıyorum. Bize yangından kaçın diyen

komşuların korkusuna nasıl gülebildiğimizi buluyorum.

Demek aşka değdiğimiz anda hayatı, hayata değdiğimiz anda

ölümü yenmişiz. Bilmeden içkin bir dünyanın telaşından

çıkış, aşkınlığın dinginliğine ermişiz.

Neleri takas ederek eksilmişiz gördün mü, bir yangının

muhasebesinde anladık. Öyleyse tesadüf değil birden

yaşlanmamız. Sebebi olduk birbirimizin sevgilim.

Alnını kırıştıran benim, gözlerimin renginden alan sensin.

Omuzumuzda taşıdığımız iyiliklerle hak ettik cehennemi.

Demek insan insanın sayesinde ihtiyarlarmış, aynaların

bir günahı yokmuş. O halde azat edelim eski resimleri

suçu üstümüze alalım. Beni sen geçirdin, seni de ben. O

yangından kurtarıp kendi içime attım. Tek başıyaydın ne

güzel, sayemde yalnız kaldın. Ne dersin yanan bir eve

girmeden evvel düşünmek mi lazımmış?

Oysa düşündükçe yanarız demiştin sana. Bu haklılık öldürecek bizi.

Final Kafası NESCAFÉ

#sabahlarolmasın sınavlar olsun!

Ah Orçun, ah. Ne vardı vaktiyle çalışsaydın dersine? Babaanne evindeki 30 kiloluk yerinden kalkmayan yorgan gibi serildi üstüne sınav stresi işte...

O mavi ışığı, aydınlığı görünce uzaktan bir ses seni çağırır: "Gel evladım, gel çocuğum. Zaten sınava da çalışmadın. Boş ver üzülme yavrucuğum, tasalanma çalışmasan da olur. Herkes okuyup adam olacak değil. Sen de kaldırım mühendisi olursun. Rüya da ansızın ortaya çıkan ak sakallı dedenin nurlu yüzü değildir o ışık. Sıçtın mavisidir o. Bütün gece 'Sabah erken kalkar çalışırım, goygoya devam edeyim' şeklindeki gereksiz özgüven sabaha karşı yerini tedirginliğe bırakır. Yusuf Yusuf atmaya başlarsın. Camdan içeri yavaşça o mavi ışık girer, seni usulca sarar. Sadece birkaç saat kala başlayacak İstatistik dersinin finalinden sorumlusundur ve istatistik halden anlamaz. "Mini etek gibidir" derler ya, istatistik için çok şey gösterir gibidir ama asıl göstermesi gerekeni göstermez. Sabahın ilk ışıklarıyla insanın üzerine çöken derin pişmanlık her gencin ergenlik döneminin son sancılarıdır. Yumurta kapıya dayandığında evin üstüne bir bulut gibi çöken o panik ve telaş, pek çok haytaya necip, sorumluluk sahibi, müşfik aile babası olması yolunda ilk adımlarını attırıştır. Bir nevi aydınlanmadır insanın kendi iç yolculuğunda yani. Öyle iki basit kelimeyle geçirilemez. Ah Orçun, ah. Ne vardı vaktiyle çalışsaydın dersine? Babaanne evindeki 30 kiloluk yerinden kalkmayan yorgan gibi serildi üstüne sınav stresi işte. Bir de motive olmak için aralıksız 36 defa Şampiyonlar Ligi müziği dinledin. Motive olmak bir tarafa, 15 dakika sonra Arif'in Manchester'a attığı golü Youtube'dan aratırken buldun kendini. Hadi o golü buldun, izledin neyse de, yeni diziye başlamanın sırası mıydı?.. Yalvar dur şimdi, aman #sabahlarolmasın..."

Dış ses susmak bilmiyordu. Orçun'a sağlı sollu giriyordu adeta. Üstelik bu fonda çalan acıklı müzik de neyin nesiydi. "Hala zamanım var. Oturur çalışırım kardeşim. Gereksiz gerginlik yaratmayın!" diye bağırdı Orçun. Mutfağa yönelip, sıkı bir kahve yapmaya niyetlendi kendine. Önce lavaboya gidip yüzüne bir su vurdu. Çünkü uyku başa gelmişti ve gitmeye de pek niyeti yoktu. Lavabodan çıkıp mutfağa yöneldiğinde ise artık işler çoktan çığırından çıkmıştı. Rüyalara giren ak sakallı dede misali, salonda bir adam duruyordu. Ak değildi sakalları, giyim kıyafeti de koyu gömlek, pantolon, ceket kombinasyonundan oluşuyordu. "Hocam artık iyice suyunu çıkardınız haal!" diye söylendi. "İyi ki bir sınava çalışmadık yani.

Bütün fantastik öğeler bizim evde toplandı. Bu nedir yahu? Bir dağılın da huzur bulalım..."

2 saattir duyduğu dış sesin vücut bulmuş haliyle karşı karşıyaydı. "Şikayet etme Orçun. Ben sana yardımcı olmaya geldim. Sis atma Orçun. Sana sis atmadan kazanmayı öğretmeye geldim..."

"Babacığım, kimsin, nesen bilmiyorum. Zaten iki saattir artistlik yapıyorsun. Salonun ortasında aniden seslenmeler, olur olmaz yerde belirmeler falan. Gölge etme de iki satır dersime çalışayım" diye çıkıştı Orçun dış sese. Hemen karşılık verdi adam: "İyi ya işte. Ben de onun için geldim Orçun. Sana #sabahlarolmasın demeye geldim. Bir kupa dolusu kahve ile seni sınava hazırlamaya geldim. Şimdi sakın ol ve elindeki klavyeyi yavaşça yere bırak. Ardından mutfağa git ve Nescafe 3ü1Arada Extra'yı yavaşça kupaya dök. Üstüne de sıcak su ekle. Gerisine karışma Orçun, gerisi bende... Kahvesi bol, tadı kararında. Şimdi İstatistik düşünsün, Orçun! Şimdi onlar düşünsün!"

Orçun önce belinde keskin bir ağrı hissetti. Sonra birbirine bağlı kollarının üstünden yavaşça kafasını kaldırdı. Gözlerini açtı. Dizi izlerken uyuya kaldığını fark etmesi 40 saniye kadar sürdü. "Eyvaaaah!" dedi. "İstatistik sınavına çalışmadık. Hava aydınlanmak üzere!" Sonra rüyası aklına geldi. O garip adamın ona söyledikleri... Hemen mutfağa hareketlendi. Bir kupa Nescafe 3ü1Arada Extra yaptı kendine. "Amaannnnn #sabahlarolmasın diye bağırdı. Sonra bu saçma ve gereksiz tepkiyi neden gösterdiğini düşünerek tekrar kuruldu masanın başına. Güneş, istatistik sınavına doğuyordu, güneş baskıya, güneş strese, güneş paniğe... Ama Orçun için değil. Rüyadaki abiden aldığı gazla kahveyi yapmış ve uyku namına hiçbir şey kalmamıştı. Kafası çalışıyor ve ne istediğini biliyordu. O istatistik sınavını mahvedecekti. Çalıştı, formülleri çıkardı, dövüş filmlerinde intikam aşkıyla gaza gelip uçanı kaçanı döven esas oğlan gibi kitapta ne var ne yok ezberledi. Nihayet beklenen an gelmişti. Dolabından en sevdiği gömleğini giydi üzerine. Öncesinde pelerin giymenin çok daha iyi olacağını düşünüyordu ama sonradan bu fikrin kötü olduğuna ikna oldu. Kendini bir süper kahraman gibi görüyordu. Gotham şehrini istatistik sınavı belasından kurtaracaktı. Herkes ona güveniyordu. Kapıdan adeta uçarak çıktı. 300 adım sonra uçamayacağını anlayıp, Ümraniye minibüsüne el etti. "Abi bi öğrenci alır mısın?" dedi. Hazırdı Orçun. Yapacaktı. Başaracaktı... Başardı mı?..

Bu bir ilandır.

İsmail Saymaz

ayının cevdet'i öldürdüğü yıl

Ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl; biçim ayına denk gelmişti. Bir taş üstünde bir dal yonca bitmeyegörsün, orağını, tırpanını alan sabah ezanıyla bayıra koşuyordu. Tezeğin içindeki arpa danesini ayıklayıp yediğimi bilirim. Şimdi bakma, böğürtlen kokusunun Gocuktur köyünü sardığına; ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl, bir avuç böğürtlen için kan dökülürdü. Öyle bir yoksulluk, oğul...

Ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl; çeyiz belasından bir kız bile Allah'ın emriyle kocaya gitmedi. Kaçan kaçana... Hoş, gelinin vardı evde bir eski döşek ve tandırı yandırmaya üç kuru tezek; belki var, belki yok. Üstümüzde şeker çuvalından bir

hakkı için söyle, biz kime yetirelim? Hayvanın bile açlıktan sarhoş gibi gezdiği bir vakit.

Ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl; köyün içinde ot bitmediği için eski yaylada otardığımız koyun sürüsü yatsı ezanıyla köye girerdi. O akşam, ezan okunurken, Cevdet'i telaş içinde görmüştüm.

Üç kuzusundan biri, sürüyle birlikte geri dönmemişti. Bir elinde lüküs, diğerinde değnek, "Bir yol gidim de Medenler'de ariyim, belki bayırda kaldı" demişti. Dedim, Cevdet, etme, eyleme...

Ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl; düşün ki, bayırdaki ayıların, gün ortası köylere girip komdaki kuzuna musallat olduğu sene... Lakin Cevdet'in kuzuyu bulmaktan başka çaresi mi var? Üç evladın boğazını kim doyuracak; kim, bir kurtlu peyniri getirip tasa koyacak oğul?

Yoksulluğun gözü çıka...

Ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl; köy uykuya

dalmak üzereydi ki, Medenler'den acı bir cayırtı, yüreğimize işleyen bir feryat koptu. Aha bu, Cevdet'in sesi... "Yetişin komşular, ayı beni öldürecek" diye bağıyordu. Tüfeğini, tırpanını kapan bayıra koştu. Vardığımızda, kuzu bir yanda, Cevdet ötesinde kan içinde yatıyordu. Meğer, ayı tam kuzuyu boğacakken, Cevdet imdada yetişmiş. Değneği kaldırdığı gibi ayının başına indirmiş. Mübarek adam, kuzuyu kurtarayım derken... Cevdet, elini tuttuğumda, iniliyordu. Dedi ki, "Kurtarın beni, ölirem." Ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl, bayırdan köye, köyden nahiyeye ne yürünecek yol, ne bir araba var. Köylülerden Allah razı olsun. Cevdet'i bir battaniyeye sarıp sal içinde nahiyeye indirdik. Şimdi, gözlerimin önündedir, parçalanmış sinesinden oluk oluk kan akıyordu. Biz nahiyeye girmişken, Kelime-i Şehadet getirdi, Cevdet. Hastaneye yetiştiremedik garibi; elimize tabutunu verdiler.

Ayının Cevdet'i öldürdüğü yıl; Gocuktur'u kan tuttu. Biçim ayı bitende köyümüzün yarısı fıkralıktan gurbete göçtü. Rize'ye, İstanbul'a dağıldı köylümüz... Bir bir haneler kapanırken, benim gözüm kesmedi. Şimdi, köyümüzün içinde bile ot var. Gel gör ki ne biçecek bir rençber, ne otu yiyecek bir koyun, ne de koyunu boğacak bir ayı kaldı. Bir şu mezardaki Cevdet, bir de ben kaldık.

Metin Uca

eş işleri bakanlığı'ndan damat traşı

Ay pek heyecanlıyım.

Pek mutluyum. 54 yaşında iktidar sayesinde iktidarı bulup damat oluyorum. Boğaza tepeden bakan muhteşem villanın önüne, onlarca siyah araç, bir o kadar koruma aracı, siyah gözlükleriyle koşutan takım elbiseli kalabalık koruma ve partili gürhuyla geldik. Gürültü dalgası ile sessiz sakin korunun içindeki diğer villalara da farkımızı fark ettirdik.

Değerli Başbakanım Davutoğlu yanımda, yarım kilo lati lokum elimde, sağdıçlarım Yavuz Bingöl, Necati Şaşmaz, Uğur Işılak kolumda saptık lüks villanın gösterişli giriş yoluna...

Ben bu işi daha önce başka siyasetçilerle de denedim ama bula bula memur ailesinin kızı geldi Kılıçdaroğlu'yla, Bahçeli onu da bulamadı ya...

Yuvamı yapacak dişli kuş gerekiyordu bana.

İnandım istikbal ve istikrar için "Eşiniz eksikse biz buradayız" diyen başbakanıma...

Bunları düşünürken açılan kapıda şaşırmadım Hulusi Kentmen'den çok "Kızımdan ayrılmak için ne kadar para istiyorsun" diyecek kıvamdaki Atif Kaptan kılıkli, zengin kızın babasına...

Kolay mı? "Evlenemiyorsanız bana gelin" ilk kez, gelin almaya hem de benle gidiyor, büyük seçim zaferi sonrası verilen sözlerin en önemlilerinden biri yerine getiriliyor, bana 54 yaşımın baharında nihayet kız isteniyordu.

Ben nasıl rica etmişim. Heyecandan hatırlamıyorum. Değerli başbakanımız bu fırsatı tepmemiş, nasıl kabul etmişti onu da bilmiyordum. **Ama "Oğlumuz ne iş yapar" sorusuna "Kimse evlilikte kararlılığımızı test etmeye kalkmasın" cevabı sonrası, yarı felç olmuş, bir şey diyemiyordum.**

Atif Kaptan kılıkli baba, yanıtın etkisinden kurtulmaya çalışırken ince sesiyle başbakanım tane tane sıralıyor... "Oğlumuz işsizdi ama artık değil, iktidarımızın herkesi

kucaklayan tavırla iyi yerlere gelecek" derken benim "Ama istikrar sürsün diye" mırıldanmam da, "Oh oh maaşallah" sesleri ve alkışlar arasında davulcunun yellenmesi gibi kaybolup gidiyordu.

Oh be nihayet zengin bir ailenin kızı bana isteniyordu. Yıllarca beklemenin acısı nihayet son buluyordu.

Canlı yayında Eş İşleri Bakanlığı'nın desteğiyle başbakanımın önderliğinde "Evlenemezseniz bana gelin" ilk uygulamasında birden salonun duvarları iki yana açıldı. İşte 3 muhteşem başkan Melih Gökçek, Mustafa Sarıgül ve Kadir Topbaş nikah için oradaydı.

Ak-pak çıktık huzura, "Ya Allah Bismillah" diye kesildi kurdela...

Orhan Abi'nin düğün şarkısıydı Sordum Sarı Komparsita...

Kendi kendime derken "Allah'ım hiç bitmesin bu rüya. Ben hep kalayım gücünün yanında. Olayım iç güveysi Atif Baba'ya..."

Birden her şey dönmeye, değişmeye başladı.

Sevinçle koşuşturan kat kat ipek elbiseli küçük kız çocukları, servis yapan ütülü pantolonlu garsonlar, aile büyükleri, Kurtlar Vadisi, Yavuz Bingöl, Uğur Işılak, güzel, seçkin tuvaletli hanımlar, Atif Kaptan baba hepsi birden başbakanımız oldular. Hatta karnı aniden şişip patlayarak

4 küçük yiğit yavru meydana getiren sevgili zevcemden doğan bebeklerin hepsi hepsi hepsi başbakan oldu! "Evlenemiyorsanız bana gelin, gelin, gelin" diye bağırmaya başladılar.

Sevgili zevcemin şen kahkahası ağzından çıkan dil her şeyi yalamaya başladı, dil bedenimi sardı, beni kavradı, "Evlenemiyorsanız bana gelin" sloganları arasında dil beni sarıp yaladı, yaladı, yaladı, yaladı...

Burada yalayanın köpeğim olduğunu ve beni karabasandan uyandırdığını sanacaksınız fena halde yanılacaksınız. **İktidar hem yönetime hakim olma erki, hem de erkeklik gücüdür.** Seçim zaferi ve oy patlamasında boş soyut ekonomik vaatler değil, erkeklik hayali, iktidarı zirveye götürür.

Ataol Behramoğlu

ritsos

Ritsos için şiirin önemi anlamdadır. Bu anlam, metafora ya da kavramsala indirgenemeyecek bütünsel bir imge-anlamdır.

Ülkemizin şairleri dışında Pablo Neruda'nın yanı sıra yüz yüze tanımak, tanışmak, söyleşmek mutluluğuna erdiğim bir başka büyük dünya şairi Yannis Ritsos'tur.

Ritsos'la Neruda'yla olduğundan daha çok ve daha yakından karşılaşmış görüşme şansım oldu.

Şiiriyle tanışıklığımdan başlayayım...

Belleğimi yokladığımda aklımda en çok iz bırakan bir dize öne çıkıyor:

"Dikenli bir yastıkta geçtiler uykuyu..."

Dilimize de çevrilmiş olan "Yunanlık(Rumluk)" ya da "Yunan(Rum) Olmak" adlı destan-şiirden bir dize...

Ritsos'un sadece Türkiye'de değil bütün dünyadaki en yakın dostlarından ve onun Türkçeye çevirmeni Özdemir İnce "Yannis Ritsos ve Rumluk" başlıklı yazısında şöyle diyor:

"Yannis Ritsos, Yunancada 'Yunanlık'ın karşılığı olarak Romyosini (Rumluk) sözcüğünü kullanır. 19. yüzyılda kullanılmaya başlanan bu sözcük Ritsos'a göre, Eski Yunan'dan günümüze, Roma ve Bizans dönemleri de dahil olmak üzere, halkı kapsamaktadır. Günümüz Yunanistan'ında Rum ve Yunan sözcükleri aynı anlamı içerseler de Rum sözcüğü daha halkçı çağrışımlar getirir. Rumluk, bütün etnisitelerin ve karışımların karşılığıdır."

Yukarıdaki dize sizlere de bir türkümüzün şu ölümsüz dizesini çağırırdı mı bilmem:

"Zalım yastık diken oldu gözüme"

Neden mi ölümsüz?

Halk bilgeliği, halkın binlerce yılın nice yaşantılarından süzülüp damıtılmış zekâsı, duyarlılığı, bu dizede nice uykusuz gecenin üst üste yığılıp yoğunlaşmış acısını, sıkıntısını, kederini, bunaltısını, olağanüstü ve aynı ölçüde de olağan bir yalınlıkla dile getirmiş olduğundan...

(Burada Ahmed Arif'in "yine bir cehennem var yastığımda" dizesini anmanın da tam yeridir... Bu yakınlıkta şaşılacak bir yan da yok. Çünkü dil, halk ve büyük şiir, birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturur...)

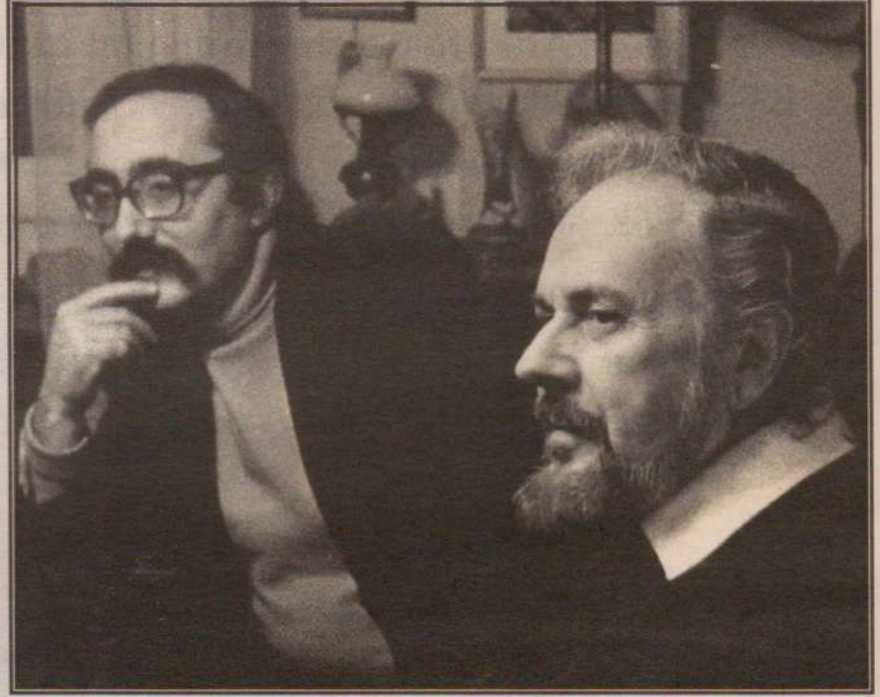
Yannis Ritsos'la ilk karşılaşmamız 1977'de, Türkiye ve Yunanistan barışçıların buluşması için gittiğimiz Atina'dadır. İsa Çelik'in çektiği fotoğraflarla da taçlanan bu unutulmaz buluşmanın izlenimleri "Şiirin Dili-Anadil" adlı kitabımdaki "Ritsos'la Bir Görüşmeden İzlenimler" başlıklı yazımdadır.

1983 yılı geç sonbaharında yine Atina'daki bir başka (ve son) görüşmemizin notları da yine aynı kitaptaki "Barış'ın Ozanı Yannis Ritsos" başlıklı yazıdır.

İlk görüşme ülkemizin "60'lı yılların pastırma yazı..." diye de adlandırılabilir, görece olarak iyimser olabildiğimiz bir dönemdeydi... **Son görüşmemiz ise, benim sekiz yıl ağır hapse mahkûm edilmiş bir barış savaşımıcısı olarak yasal olmayan bir pasaportla Yunanistan üzerinden Fransa'ya gitmekte olduğum sıradadır.** Sözünü ettiğim yazıda belirttiğim gibi, Ritsos o sırada bulunduğu adasından Atina'ya, bir genç arkadaşı, bir yazgı yoldaşı olarak beni uğurlamak için gelmişti. Şiire dönelim...

Çağdaş Yunan şiirinin Ritsos, Seferis, bir ölçüde Elitis gibi büyük temsilcilerinin yaratıcılıklarının kaynağında, hem dil ve söyleyiş özellikleri, hem temalar bakımından, başta ve öncelikle Homeros'un epikleri gelir.

Bu kaynaktan beslenen çağdaş Yunan şairlerinin her biri, doğal olarak kendi eğilimleri, kendi dünya görüşleri doğrultusunda

Yannis Ritsos-Ataol Behramoğlu, Atina 1977 / Fotoğraf: İsa Çelik

şairlerini kurmuşlardır.

Bu şairler arasında Yannis Ritsos, farklı dönemlerdeki şiirleri farklı biçim ve tema özellikleri taşımakla birlikte, genel olarak süssüz, yalın, konuşur gibi söylenmiş şiirleriyle tanınmış ve özellikle de Thedorakis başta olmak üzere Yunan bestecilerince şarkılaştırılan şiirleriyle en büyük sayıda kitlelere ulaşmıştır.

Ritsos için şiirin önemi anlamdadır.

Bu anlam, metafora ya da kavramsala indirgenemeyecek bütünsel bir imge-anlamdır.

Her şiir, doğal olarak, yazıldığı dilin özelliklerini taşır ve bu anlamda da ulusal kültürün hazinesi içindedir.

Fakat süslemeden, oyundan, yapaysaldan arınmış olduğu ölçüde de başka dillere çevrilmesi kolaylaşacak ve sahip olduğu imge-anlamın evrensele ulaşma şansı artacaktır.

Kadınlar

*Kadınlar çok uzakta. "İyi geceler
kokar çarşafı."*

*Masaya ekmek koyarlar yokluklarını
hissetmeyelim
diye.*

*Sonra anlarınız suçun bizde olduğunu.
Sandalyeden kalkıp*

*"Bugün çok yoruldu," deriz ya da
"Boş ver, lambayı ben
yakarım."*

*Kibriti çaktığımızda, o yavaşça döner ve tarifsiz
bir dikkatle mutfağa yönelir. Sırtı nice ölümlerle,
kamburlaşmış, hüznü bir tepe-aileden ölümler,
onun ölümleri, senin kendi ölümün.*

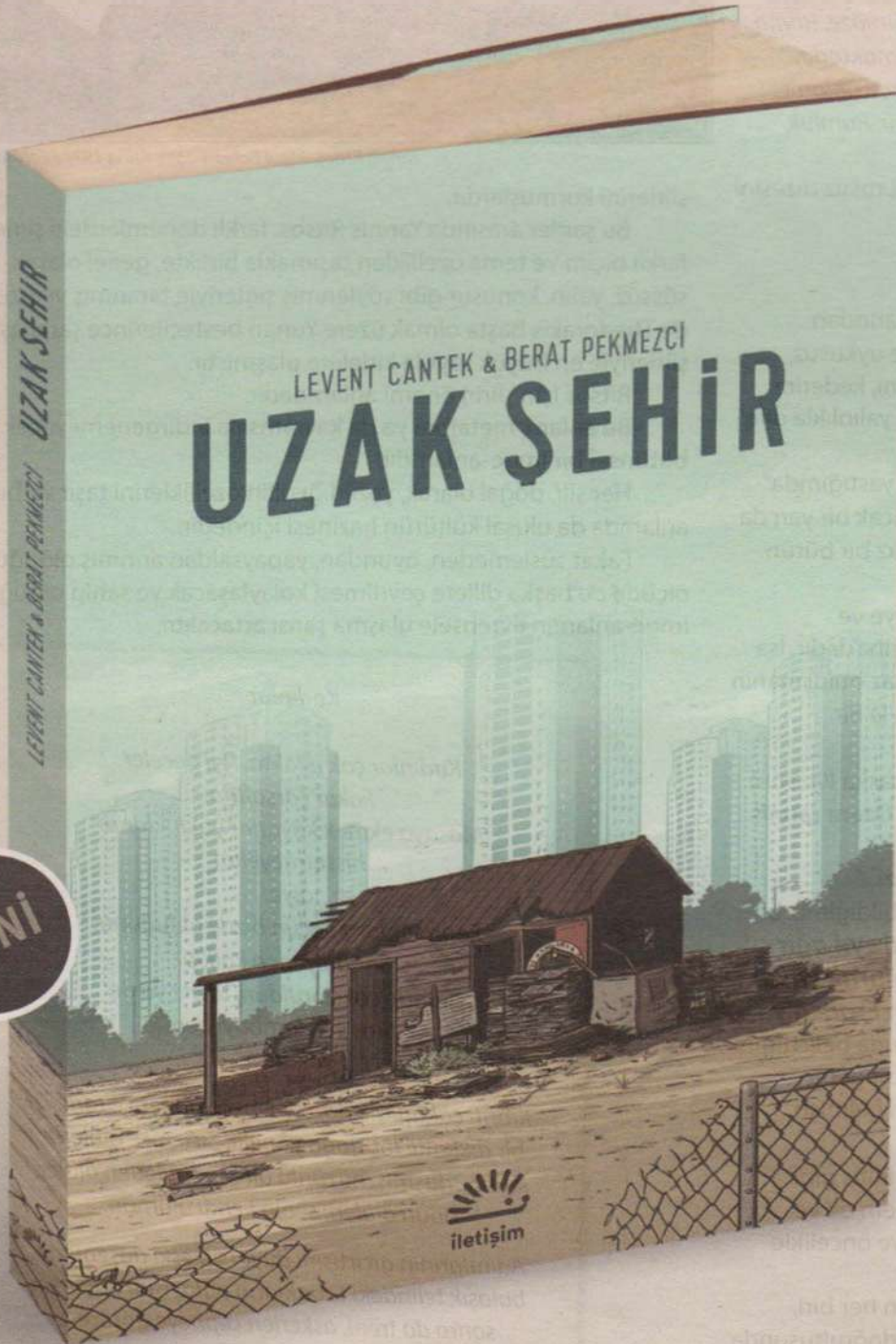
*Adımlarının gıcirtısını duyarsın eski döşemede,
bulaşık telindeki tabakların ağlayışını duyarsın
sonra da treni, askerleri cepheye götüren.*

Çeviren: Cevat ÇAPAN

Rahatsız edici bir suç hikâyesi...

Uzak Şehir, Ankara üçlemesinin son grafik romanı. 2013'te *Dumankara - Hayat Bir Yangındı* ile başlayan, *Emanet Şehir* ile süren üçleme, günümüzde geçen bir kara hikâye ile sonlanıyor. Levent Cantek'in karanlık Ankara'sı, Berat Pekmezci'nin maharetli çizgileriyle koyulaşıyor.

Didişmeler, kıvrana kıvrana ölen umutlar, kostaklanarak konuşan ölümler, parçalayan eksiklikler... Hırsızlar, katiller, kadınlar ve erkek arkadaşlar... Diplerde, derinlerde yaşayan bir kara Ankara... "Kurumuş bir kan kokusu ağzında..."

UZAK ŞEHİR

Türkçe Edebiyat, 124 sayfa

DUMANKARA

HAYAT BİR YANGINDI

Türkçe Edebiyat, 230 sayfa

EMANET ŞEHİR

Türkçe Edebiyat, 134 sayfa

Cem Davran

göbek adı muharrem

Osmanlı genci olarak başlayan hikâyesinin belki de en anlamlı ve en kısa cümlesi, komşu papazın kızıyla çocuk yaşta yaptığı evliliğidir. Bir dağ köyünde doğan iki genç ve bebekleri Mustafa, kısacık öyküleriyle bir dönem anlatırlar anlayana.

Osmanlı'nın son dönemi. Her şey bize anlatıldığı gibi, belki de değil bilmiyoruz. Kitaplardaki tarih genelde üst sınıf insanlara dair. Sıradan insanlar, dağ başındaki köylerde yaşayan masum karakterler? Onların tarihi, hikâyesi? Tartışmaya gerek yok, vak'a nüvisler hep saltanat günlüğü kaydetmiş. Diğerleri olmasa da olur. İşte bu onlardan birinin, olmasa da olurların acımtırak hikâyesi.

Hep Kemaliye denir ama adı Eğin'dir hatta Agn, Ermenice pınar demek. 11. yüzyılda Ermeniler tarafından iskân edilmiş bir doğa harikası. Etrafı küçük köylerle dolu. Bir tanesi Adak köyü, onun da asıl adı Pat, nece olduğunu siz bulun.

1899'da doğuyor Muharrem bu köyde. Baba adı Recep anne adı Maye. Evlerinin hemen dibinde bir Ermeni Kilisesi var. Meşhur ve karışık 1915 günleri yaşanmakta. Hani sıradan insanların, komşuların kardeş olduğu ama birilerinin yine bu masumiyeti öfkeye, kana buladığı dönem. Kilisenin papazı kızını veriyor genç Muharrem'e. Komşular birbirini koruyor, kolluyor, bu da öyle işte. Hemen bir çocukları oluyor, adı Mustafa. Ermeni kızımız artık Muharrem'in karısı, Mustafa'nın anası. Osmanlı'nın tehcir kararı iyice yaygınlaşıyor ve kızımızı da kapsıyor. Papaz ve ailesi Suriye'ye doğru yola çıkıyor, yanlarına Muharrem'le evlenmesine rağmen kurtaramadıkları kızlarını da alarak. Bebek Mustafa köyde babasıyla kalıyor. Dağ başındaki Pat köyü dağılmaya başlıyor ve dağılıyor. **Fırat'ın kolları kıpkırmızıydı diye anlatan büyüklerin hiçbiri hayatta değil ama acıları bile paylaşamayan kitleler, halâ nemalanmakta o köylerdeki masumiyetten.**

Muharrem, yakın köy Sosik'ten Ayşe ile evlendirilir ve bebek Mustafa, Ayşe'nin nüfusuna kaydedilir. Annesini toprağından kovan sistem ona yeni bir anne bulmuştur. Neredeyse bütün aile İstanbul'a göç ettiğinde bile Mustafa köyde kalır ve delikanlı olduğunda gerçeği öğrenir. İlk işi annesinin izini sürmektir. Suriye'ye kadar gider ve o Ermeni aileyi bulur, kendini tanıtır. Teyzeleri azıcık yolculuklarından bahseder ve oraya vardıklarından hemen sonra annesinin öldüğünü söylerler. Adına bile ulaşamadığım Ermeni kızının ilk bebeğiyle vedası bu cümlelerle son bulur. Muharrem yedi yıl Yemen'de askerlik yapar, bir ayağı sakat döner. Ayşe ile evliliği yeni canlara, doğumlara gebedir. İstanbul'a göç edilir, genç Cumhuriyet bu yaralı Osmanlı neferini Kasımpaşa Karakolu'nda bekçi yapar. Bekçi Muharrem bir süre sonra dönemin en güzel mekânlarından Emek Sineması'nın gece bekçisi olur. Ayşe'den olan büyük oğlu Mürşit en kıymetli sinema makinisti olacaktır yıllar sonra. Bir küçüğü Mehmet de efsane prodüksiyon amiri ve aksesuar şefi diye anılacaktır sanat camiasında. Hikâyenin buralara gelmesinde Bekçi Muharrem'in tarihi sinemayı korumasının

etkisi çoktur esasen. Gelin görün ki sıradan insanların yaşadığı o güzelim mekânı, yüzlerce okumuş omurga yok etmiştir şimdilerde. Eğin ve köylerindeki hikâyeler zamana direnmeye devam etmektedir. Muharrem'in ilk karısı, bebek Mustafa'nın annesi ve bütün Ermeni komşuların kokusu, dokusu oralardadır halâ. Göz ucuyla evlere, sokaklara baksanız hissedersiniz. Kapı tokmaklarının tınısı ortalıktadır henüz, biraz kulak kabartsanız kimin geldiğini anlarsınız.

Muharrem yetmiş dört yaşında veda eder Pat köyünde başlayan hayatına. Osmanlı genci olarak başlayan hikâyesinin belki de en anlamlı ve en kısa cümlesi, komşu papazın kızıyla çocuk

yaşta yaptığı evliliğidir. Bir dağ köyünde doğan iki genç ve bebekleri Mustafa, kısacık öyküleriyle bir dönem anlatırlar anlayana. Tarih okunaklı yazılmamıştır aslında. Tamamı savaş hatıralarıdır önü sonu. **Bir gün sadece aşkları anlatan, barıştan, kardeşlikten dem vuran cümleler girdiğinde müfredata, torunlarımızın tarih sınavından kaç aldığının önemi olmayacaktır.** Hepsi artık okul birincisidir bu duygulu ütopya. Büyükşehirlerde herkesin birbirine nerelisin diye sorduğu günlere gelinir ve herkes hiçbir yerlidir aslında. Çünkü bütün hikâyeler eksilmiş, öksüz kalmıştır. Bazen kadim bir türkünün etrafında, bazen de bir roman kahramanının yanı başında duygusal birkaç cümle kurulur, sonra gündelik algılarla veda edilir geçmişe en kısa zamanda. Gün gelir öyle kısılır ki yaşadıklarımızın boyu, sadece bir göbek adı kıvamında hatırlanır topraktaki kökümüz. Çoğumuz

da sıkıntı duyarız upuzun yazar isimlerinden. Enine büyüyen köksüz mısır yalnızlığı modern dünyamızın teması olur bir anda. Genç Ermeni kızımız, Muharrem ve bebekleri Mustafa üç ayrı zaman dilimidir sanki. Hüzünlü bir akrabalık vardır aralarında ama üçü de yalnız salınır kendi zaman sarkacında.

İlk evliliği ve ilk çocuğunu, kendi çocukluğuyla birlikte sonradan ismi değiştirilen köyler gibi, tarihin vicdanına emanet eder Muharrem. İkinci eşini genç yaşta kaybeder. İstanbul'da üçüncü evliliğini yapar. 1956'da son çocuğuna merhaba der. Babasının adını verir ona, Recep.

Kendi adı yıllar sonra tekrar girer nüfus kayıtlarına. Bu sefer bir göbek adı olur Muharrem. Pat köyünde başlayan hikâye, torunlarından birinin yolculuğuna eşlik edecektir bundan sonra. Sıradan insanların tüm yaşadıklarına, toprağından gitmek zorunda kalan masumiyetlerin hatırasına, her seferinde yeniden başlayabilen cesur babama, küçücük bir zaman diliminde karşılaştığımız dedeme tüm kalbimle ve göbek adımla saygılarımla, Muharrem Cem Davran...

renkli simalar dünyasında neler oluyor?!

Son kitap fuarında kendi kitabını çalarken yakalanan kirli sakallı marjinal yazar kim? İmza sırasında yazarlığı bırakıp peştemal işine girdiğini açıklayan şair, nasıl protesto edildi? Birazdan!

Teoman, Pomak mı?! Tarihçi Erhan Afyoncu, programa reklam arası verildiğinde "Pomaklardan az bahsediliyor, gündem olsun diye kıştır atayım istedim" dedi mi demedi mi? Büyük İnci Çayırılı'nın gül yüzü hürmetine izlediği program dahilinde, sekiz dakika kadar Murat Bardakçı'nın enstrüman çalışına tanık olduğu için istifa edip Yozgat'ın Yerköy ilçesine yerleşen ve arıcılığa başlayan orkestra şefi kim? Birazdan!

Kerem Bürsin – Serenay Sarıkaya çiftinin Broadway'de sahneye çıkacakları iddiası doğru mu? Gıybettin Net sitesinin sahibi Alize Renk Çaldırkapat "Broadway'de ikisi değil, sadece Kerem sahneye çıktı. O da gündüz gözüyle, tiyatrodan temizlik yapılırken. O da galiba zaten Bürsin değil, Alışık'tı" laflarını kime Teşvikiye-Taksim dolmuşunda söyledi? Birazdan!

Kılıçdaroğlu, Macar bir yaşam koçundan gerektiğinde acımasız olan kararlı adam gibi davranma dersleri aldığı doğru mu? Macar koç, salamperver mi? Birazdan!

Orhan Pamuk için "O, birinci sınıf değil, olsa olsa sınıfın birincisi uleeeaaayn!" diyerek Reasürans'ta boş bira şişesini kıran genç yazar, Nişantaşı esnafı tarafından tartaklanmadı mı? Birazdan!

İstanbul'da Bienal'in yapılmadığı yıllarda "Zuenal" adlı bir etkinlik

yapıp, durumsuz gençleri evlendirmek için yola çıkan Delibal Şefense ve altı arkadaşı, san'at camiasından nasıl afâroz edildi? Son Bienal kapsamında, Troçki'nin Büyükkada'da kaldığı evi dolaşan öncü sanatçı Genco Gülan'ın evin büyüklüğünde mahsur kaldığı doğru mu?

Gülan'ın üç gün boyunca, sadece saten yorgan yüzü yiyerek hayatta kalmasını, uzmanı nasıl açıkladı? Birazdan!

Pelin Çift'e aşık olduğu için Dubai Goldensakkal Towers kıyısına "Öteki Gündem" adıyla plaj açan tıknaz emir kim? Birazdan!

Okan Bayülgen niye saçkıran olduğunu nasıl açıkladı? "Marjinalim, yaşlılarım kır saçlıyken ben saçkıran olurum" dedikten sonra paraşütle atlayıp nereye kondu? Birazdan!

Ömer Koç ile Ali Koç arasındaki ideolojik tartışma, hangi otelin terasındaki kış bahçesinde yaşandı? **Ali Koç'un "Troçki haklıydı kardeşim, sürekli devrim yoksa devrim de yok!" diye bağırması üzerine, Ömer Koç "Sen ne anlarsın sürekli devriminden, av mı bu şeker" diye mırıldandı mı, mırıldanmadı mı?** Koç Malikanesi'nde 'St. Petersburg' ve 'Volgo' demenin yasaklandığı, personelin bunlar yerine 'Leningrad' ve 'Stalingrad' demek zorunda olduğu doğru mu? Birazdan!

İbrahim Tatlıses, belgeselini çeken Can Dündar'a "Adımdan'ileri at, Brah'm'im ben" dedi mi? Ibo, "Brahms" mı demek istedi? Hazır kamera ekibini bulmuşken İdo'nun klibini aradan çıkartmak istediği gerçek mi? İdo, sırf Can Dündar'ı bu konuda kafalamak için "Gel Selfie'm Gel" şarkısının ismini "Buğulu Ses" olarak değiştirdi mi? İdo, babasından gizli Kaş'ta uzunlamasına arazi aldı mı almadı mı? Birazdan!

Çıktığı safaride yolunu kaybedip Rolex karşılığında rehberle buffalo

kestiren ünlü kim? Birazdan!

Bülent Ersoy'un boynundaki mink, aniden canlanıp Paper Moon'daki sofrada bulunan Portakallı Ördek'in portakallarını nasıl bir hamlede yutuverdi? Mink, insanoğlunu protesto için vejetaryenliği mi seçti? Bülent Ersoy, sadece bayıltılmış kürk hayvanı satan Avusturya'daki Dandino Dandication firmasından gayet yüklü, samur kürklü tazminat isteyecek mi?

Şair Lale Müldür'ün Cihangir semtindeki kaldırım taşlarını sökmek ve o taşları Cihangir Parkı'na dizmek suretiyle yazdığı şiir, hangi uydu tarafından görüntülendi? Aynı taşlardan, sabaha karşı köpek kulübesi yapan Akasya Aslıtürkmen ve eşi, şairin tepkisi üzerine hangi rezidansta gizleniyor? Birazdan!

Avangart artist Şükran Moralı, Kız Kulesi'yle ne zaman sevişecek? Moralı, bu happening için Kız Kulesi'ne Üsküdar'dan kurbağalama yüzerek mi gidecek, sandalla mı yanaşacak? Kız Kulesi'nden sonra sıra Galata Kulesi'ne gelecek mi? Birazdan!

Şarkıcı Berkay, Gayrettepe'de hangi kulübü basıp, herkese yanında kazanla getirttiği tuzlamayı zorla içerdi? Birazdan!

Bir gece boyunca yemek sitesinden 82 bin liralık sipariş veren Leyla Alaton, Romalılar Gecesi mi düzenledi yoksa sektör için test çalışması mı yaptı? Romalılar Gecesi'nin mekanı Yeşildirek Hamamı mıydı? Gruptan ayrılıp Doğu Romalılar adını alan hizip, gecenin devamında hangi hamamı kapattı? Birazdan!

Koşarak ünlendiği klibin 20. yılı dolayısıyla Sütlüce-Şişhane arasında Mirkelam Halk Koşusu yapılacağı doğru mu? Birazdan!

İstanbul'da tüm seyyar nohut-pilav arabalar zincirini satın alan Şahenk Grubu, bu kez de gözünü ıslak hamburgere mi dikti? Ferit Şahenk'in her salıyı çarşambaya bağlayan sabaha karşı özel bir davetli güruhuna şanson söylediği gerçek mi? Birazdan! Cihangir'deki bohem fazlasını eritmek için TOKİ tarafından Piyalepaşa'ya Küçük Kadınlar Sitesi ve Serseri Aşıklar Bakım Yurdu açılacağı doğru mu? Birazdan!

"Zamanın Ruhu" adlı müze kurulmasıyla, Merve Boluğur ile Murat Dalkılıç'ın dondurularak burada saklanması öneren keçi sakallı galerici kim? Birazdan!

Tüm meslektaşlarına -kargoyu karşı tarafa ödetmek üzere- zeytin ezmesi gönderen komedyen kim? Birazdan!

Cem Boyner siyasete yeniden mi atılıyor? Boyner'in tecrübe kazanmak için Lüksemburg'ta "Dışadönük Liberal Parti" kuracağı doğru mu? Cem Boyner, Lüksemburg seçmenine "Lüks değil, konfor!" sloganıyla mı seslenecek? Birazdan!

"İstanbul'un Karanlık Dünyasında Yedi Günaha Gizli Yolculuk" adlı gizli turu organize eden meçhul işletmeci kim? Tur için kapora yanısıra iki şişe kan istendiği doğru mu? Zevk gecesinin sabahında ortaya çıkarılan basma elbiseli minyonları kimler ballı fıstıklı krokan ile besliyor? Birazdan!

flaş!

Çiğdem Canım Yayan

Besim Tibuk, ofsaytı kaldırmak için hangi maçta sahaya atlamayı planlıyor? Birazdan!

Konuşmacı olduğu "Paraguay Sinemasında Moğol Etkisi" adlı konferansa katılan tek izleyiciyi bayılıp bavulla Heybeliada'ya götüren azılı dadaist akademisyen kim? Birazdan!

Son kitap fuarında kendi kitabını çalarken yakalanan kirli sakallı marjinal yazar kim? Hangi kadın araştırmacıya iki okuru tarafından sarı köstebek dövmesi yapıldı? Dövme hakaten de sol alt baldırda mı? İmza sırasında yazarlığı bırakıp peştemal işine girdiğini açıklayan şair, nasıl protesto edildi? Birazdan!

"Barış Manço'nun Daha Az Ünlü Olan Oğlunu Parlatma Derneği"ni kimler kurdu? Birazdan!

"Türk'üm ama bu benim hatam değil!" dediği için Serra Yılmaz'a Vatikan'da pembe giybet pelerini ne zaman giydirilecek? O pelerini en son giyen kontes, cinsiyet değiştirip hakaten de kont oldu mu? Serra Yılmaz, madde mi cisim mi? Birazdan!

Bebek Sahili'nde kuş saldırısına uğrayan Yaşar, hangi mekana sığındı? Sakinleştikten sonra, "Aşkım, sakın sen kuşlara uyma!" diyen Yaşar kaç yerinden gagalandı? Birazdan!

Meksika Konsolosluğu'nun partisinde Antep işi sürahiyle tekila içtikten sonra "Kekliğim kınalıdır / Yüreğim yaralıdır / Devamını bilmiyorum / Kesin kafiyelidir" şeklinde türkü söyleyen Ziyne'tin soyadı ne? Birazdan!

Bolu İzzet Baysal Üniversitesi'nin Beyaz Show stüdyosuna taşınacağını hangi ünlü magazinci iddia etti? Beyazıt Öztürk'ün hayat tarzını değiştirip bir süre teyzesinin Geyikli'deki yazlığına taşınacağı doğru mu? Birazdan! Hakan Altun, dört gün boyunca niçin sadece marul yedi, yetmezmiş gibi neden hep marul hakkında konuştu? Altun'un yakın dostu Zafer Algöz'e "Hissediyorum abi, geçmişte bir zaman marul olarak yaşadım, herkes de kral, filozof olacak değil ya" dediği doğru mu? Marul yorum yaptı mı? Birazdan!

Esra Balamir, her sabah lila bir zodyağa binip nereye gidiyor? Birazdan! Nevşin Mengü ile Mirgün Cabas'ın İran'da televizyon kanalı kuracakları doğru mu? "Bütün ülkeyi tarasak, bu isimlerde televizyoncu bulamazdık billahi" diyen İranlı yetkili kim? Birazdan!

22 yıl önce Cem Özer'in programına konuk olarak gelip, halen daha sanatçının evinde kalmaya devam eden popçu kim? Cem Özer, kimin kamerasına yedi ayrı yerde yaka silkti? Birazdan!

Şampanya kadehiyle rakı içtiği için Orhan Alkaya'ya Kaktüs'te saldıran Belçikalı maslahatgüzar kim? **Saldırgan "istenmeyen adam"** ilan edildikten sonra, hangi baletin evinde saklanıyor? Birazdan!

Zerrin Özer, hangi kavmi Maverünnehir dolaylarına yönlendirdi? Birazdan!

Mabel Matiz'in şarkıcı değil, bir kaymaklı bisküvi markası olduğunu canlı yayında kim kanıtladı? Sanatçının Nobel Matiz adlı ikizi hakaten de var mı yoksa komple drav mı? Birazdan!

Çevresine "Şekeri tümünden bıraktım" dedikten sonra Rumelihisarı'nda ince belli çay bardağına üç buçuk şeker atarken görüntülenen Ahmet Mümtaz Taylan, nasıl denize atladı ve Kanlıca'ya kadar yüzdü? Taylan'ın Kanlıca'da, -daha kurumadan- dört kase pudra şekerli yoğurt yediğine hangi garson tanık oldu? Birazdan!

Kenan İmirzalıoğlu, sponsor desteğiyle adını Kenan Smyrnalıoğlu olarak değiştirdi mi değiştirmede mi? Bunda Sinem Kobal'ın payı ne? Birazdan!

Aylık edebiyat dergilerine yaşıyorken kapak olmak için örgütlenen sanatçılar Tünel Meydanı'nda tazyikli suyla nasıl dağıtıldı? Ahmet Ümit'in "edebi cinayet" olarak nitelediği romanı kim yazdı? İlk yerli zaman makinasını yapmaya çalışan Sunay Akin'ın kulağını Halil İncancık mı çaktı? Birazdan!

Kan şekeri düştüğü için demir eksikliği çeken ve soyadını "Azdemiroğlu" olarak değiştiren mizah yazarı kim? Birazdan!

birazdan?!

Ahmed Arif

Gülten Akin

Cemal Süreya

Emrah Polat

işte bizim hikâyemiz burada biter

Yaz ortasında battaniyeye sarılıp parkta çekiyordu bizimki. Bi' gün, durup dururken omzundaki battaniyeyi attı.

Ahmet Kaya'nın patlama yaptığı yıllar, Ankara Seyranbağları yakınındaki Kızıltoprak Lisesi'nde okuyan bizlerin ergenlik sivilcelerinin de birer ikişer patladığı yıllara denk düşer.

Birimiz vardı ki ne sivilceler ne de hayatın hayhuyu çirkinleştirebildi onu. Yeşil gözlü, esmer tenli Fuat'ı diyorum; Kuaför Fuat. Kimi kimsesi yoktu, mahalleye nerden geldiğini bilmem. Çorumlu Rüstem'in yanında büyüdü, mesleği de ondan kaptıydı zaten. Rüstem ölünce Kızıltoprak'taki Paris Kuaför'ün kalfası olan Fuat'a, lisedeyken okulun ve her daim mahallenin kızları hastaydı, ama bizimki hiçbirine pas vermiyordu. "O'lum manyak mısın sen!" diyorduk. "Bebek gibi lan çoğu, derdin ne senin?"

Çok geçmeden işin aslı ortaya çıktı: Bizimki gönlünü Paris Kuaför'ün manikürcülerinden Serap'a kaptırmış. Serap da Serap ha! Çuval giye yakışacak cinsten. Sürekli anlatırdı, "Serap şöyle de Serap böyle..." "Hay Serap kadar başına taş düşsün!" de diyemiyorsun tabii. Kız, Fuat'a yüz vermeyince hepten abayı yaktı bizimki, deli divane oldu. Bi' kış akşamı işten çıktıklarında, mahallenin yolunu da, yoksulluğunu da balçıklaştıran yağmur birikintisine basmamaya çalışarak evine dönen Serap'a yaklaşmış bizimki. "Bi' dakkan var mı?" diye sormuş.

"Var Fuat?"

"Seni çok seviyorum Serap, hem de çok!"

Buyur burdan yak, ne desin şimdi kız! "Bir süredir hissediyordum bunu Fuat," demiş. "Ama ses etmedim, kusura bakma, duygularının bir karşılığı yok bende. Hem, böyle hissetmene yol açacak bi' davranışım olduysa da özür dilerim."

Bizimki başlarda Serap'a hak verir göründü. **Sevmeyebilirdi kardeşim, zorla mıydı bu işler! Sonrasında bi' tutkuya dönüştü Serap. Her aşk biraz hastalıklıdır ama bununki başka türlüydü.** Bi' gün eve dönüyoruz, otobüs durağının yakınında hatunu gördü. Bacaklarını pergel gibi açıp yanında bitiverdi. Hani özel mevzular, çok da yaklaşılmıyor, belli bi' mesafeden dinliyorum. Fuat var ya, sarı hummaya tutulmuş gibi titriyordu. "Nerden geliyorsun?" diye sordu.

Serap, elindeki ekmeği kaldırdı. "Fırındaan!" dedi. "Hem sana ne! Kim oluyorsun sen be, yettin artık!"

"Ölüyorum Serap, senin için ölüyorum!"

"Geber!" deyip çekti gitti Serap. Ne yapacağını şaşırان Fuat'ın dişleri

zangırdıyordu. Elleriyle yüzünü avuçladı. Otobüs durağının demir direğine iki kere kafa attı. Zor yetiştim, ya kafası kırılacak ya direk devrilecekti, o kadar yani.

Bi' hafta geçti geçmedi. İşe gitmediğini öğrendim. Mahalleyi aradım taradım, ortalıkta yok. Sonunda parkta ağlarken buldum bunu. Alevi sönmeye yüz tutmuş bi' kibrit çöpü misali cılızlaşmış, erimişti. Burnunu gocuğunun yenine sildi. Bankın altındaki şarap şişesini alıp kafasına dikti. Hava daha kararmamıştı ama belli ki Fuat'ın bulunduğu âlem zifiri karanlığa gömüleli çok olmuştu. Yanına çöküp, "O'lum niye bıraktın işi, ne güzel bi' akarın vardı be?" dedim. Kenetleyip dizlerinin üzerine koyduğu ellerine bakarak konuştu: "Birader, içmeme, Serap'ı düşünmeme mani oluyordu iş!"

Haydaa! Ulan dedim, Fuat kafayı hepten sıyırmış. **İçki denizine balıklama dalmış. Harbiden öyle oldu kardeşim, cayır cayır içiyordu herif; şarap, ispiro, kolonyaya kadar vardırı işi. Balsa, cila niyetine saf alkol boca edecek bünyeye, o kadar uçtu yani.** Şimdi düşünüyorum da, bence Serap ondaki alkoliğin açığa çıkmasına vesile oldu, hepsi o.

Mahalle büyüklerinin nasihati de fayda etmedi, hiç ama hiçbir şey kâr etmedi Fuat'a. Yaz ortasında battaniyeye sarılıp parkta çekiyordu bizimki. Bi' gün, durup dururken omzundaki battaniyeyi attı. Yarısı dolu şarap şişesini duvara fırlatıp, "Birakacam ulan bu mereti!" diye bağırdı. "Tedavi olacam!" Vay be dedik, sevindik, yeniden güzel günlere dönüyor Fuat. AMATEM'e yatırdık bunu. Zor oldu ama altı ay sonra çiçek gibi taburcu ettiler bizimkini.

Taksiyle hastaneden dönüyoruz, şans mı kısmet mi bilmem, mahalle girişinde karşımıza Serap çıkmaz mı! Göz ucuyla hatuna bakan Fuat bir an durdu. Sonra yoldan geçen birini görmüş gibi kafasını öte tarafa çeviriverdi.

O an bi' sevindim. "Lan," dedim. "Kurtuldu, bizimki kurtuldu valla!" Bi' hafta geçti geçmedi yanıma geldi. "Birader, biraz paraya ihtiyacım var, çorba içicem." dedi. Gözlerinin dibine baktım. Hayır, işkilleniyorsun. "Bi' çorba ya, inan!" diye üsteledi. O gün, önüne gelenden "çorba" parası istemiş, bazıları vermiş, bazıları vermemiş. Ne mi oldu Fuat'a? Ertesi gün parkta bulduk. Üzerine kar yağıyordu. Ağzından sızan kanlı köpüğü uyuz bir köpek iştahla yalıyordu. Bedeni kaskatıydı. Etrafında şarap ve ispiro şişelerinden neredeyse küçük bir dağ vardı.

Şehri Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrencileriyle Buluşturuyoruz

www.dogustasanatabiyer.com

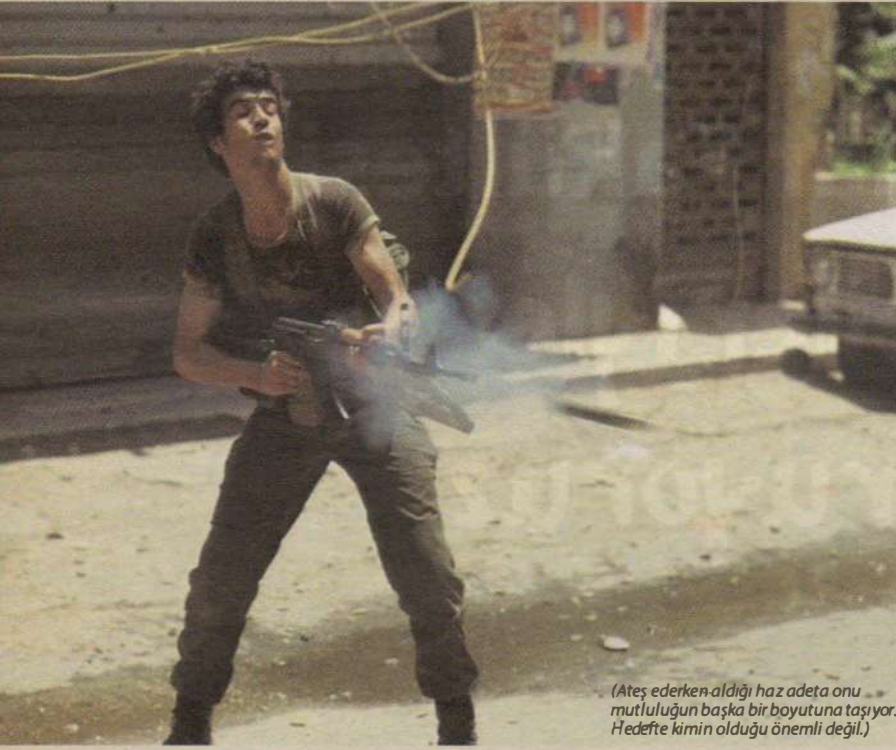
Tüm **Güzel Sanatlar Fakültesi** öğrencilerine kendilerini ve sanatlarını ifade edebilmeleri için, eserlerini **Doğuş Grubu** lokasyonlarında sergileme imkanı tanıyarak, gönüllü bir sanat hareketi başlatıyoruz.
Bu harekette sanatı herhangi bir şekilde değerlendirmiyor, tartışmıyor; sadece **sanata bi yer** veriyoruz.

Coşkun Aral

ölüm makinasına dönüşen insanlar

80'li yıllarda Beyrut'ta Türk foto muhabiri olarak iç savaşa tanıklık ediyordum. Avrupalı meslektaşlarımla kıyaslandığımda avantajlarım vardı. Türk'tüm, Müslüman'dım ve kırık Arapçamla herkesle hemen iletişim kurabiliyordum. Zaten o dönemde Amerikalı ve Fransızlara karşı bombalı kamyonlarla yaptığı intihar eylemleriyle dünya gündemine oturan Lübnan Hizbullah'ı ve ona bağlı farklı isimlerdeki terör örgütleri nedeniyle Avrupa ülkeleri kendi vatandaşlarını Lübnan'dan kaçırmıştı, **ülkede çalışabilen tek Türk gazeteci vardı. Biri de bendim.**

(Ateş ederken aldığı haz adeta onu mutluluğun başka bir boyutuna taşıyor. Hedefte kimin olduğu önemli değil.)

Lübnan'da geniş bir çevrem vardı. Norveçli uluslararası bir sağlık örgütü, Beyrut'un bir zamanlar en güzel mahallesi olan oteller bölgesinde, tam da deniz kıyısında Osmanlı döneminden kalma bir evi kendilerine mesken seçmişlerdi. Ben de arada onları ziyaret ederdim. Terörün Avrupalıları hedef alması üzerine, sağlık örgütünün mensupları da ülkeyi terk ettiler. Gitmezden önce, kapıdaki bekçinin maaşını veririm, evde kalabileceğimi söylediklerinde ben de otelden ayrıldım ve eve yerleştim. **Evin denize bakan yüzünde, bir zamanlar büyük bir yeşil alan olan ama iç savaşı birlikte çöplüğe dönen bir bölge vardı. Sokak çatışmalarında ölen insanların cesetleri ateşte kavrulduktan sonra hastalık yaymaması için kirece bulanıp bu çöplüğe atılırdı.** İnsan psikolojisi garipti, ülkede savaş her yanı kasıp kavuruyordu, sokaklarda cesetlerle karşılaşmak son derece olağan bir durumdu ama salgın hastalıktan korkulduğu için bu cesetler kirece bulanıp, evin önündeki açık çöplüğe atılıveriyordu. Bir gece, bu çöplükten yükselen seslere artık dayanamaz hale geldim. Tıpkı yağmur ormanlarında güneş düştüğünde ortaya çıkan orman farelerinin çıkardığı seslere benzer sesler yükseliyordu evin hemen önünden. Cesetleri yiyen dev fareler ve onlara yaklaşmaktan korkup da az geride sıralarını bekleyen sokak kedi ve köpekleri... Bu korkunç manzara, farelerin cesetleri yerken çıkardığı haz sesleri, mahlukatların düşebileceği en akla hayale sığamayacak sahneler... Canıma tak demişti, bekçiyi aramak için yanına indiğimde onun yerine, koltuğunda oturan modifiye edilmiş üç şarjör

(Öldürme yetkisi verene biat et...)

kalaşnikofunu gördüm. Düşünmüyordum, bu sesleri susturmaktan başka amacım yoktu ve silahı elime aldım; dışarı fırladım. Çöplüğün önünde durdum, AK47'yi seri moduna getirdim. Farelere doğru ateş etmeye başladım ve onlardan çıkan çığlıklar, mermiyle havaya savrulmaları, kaçışmaları... Aldığım zevki fark ettiğimde bir şarjörü boşaltmışım ve neden sonra kalaşnikofu elimden yere attım. Ne yapmışım ben?

"Sözün Bittiği Yer" adlı fotoğraf albümümün kapak fotoğrafındaki adam, kalaşnikofuyla ateş eder ama fotoğrafta vurucu olan o adamın yüzündeki ifadedir. **İşte kaç kişinin bu ifadesini yakalamıştım savaşlarda. Peki şimdi ben ne yapmışım?** Acaba benim de fotoğrafımı çekmişler miydi? Ben de aynı ifadeyi mi sergilemişim?

Fransa'da yaşanan korkunç terör saldırısında, konser salonunda hayatta kalanların teröristlerin ateş ederken ki surat ifadelerini anlatmaları, beni geçmiş günlere götürdü. Her şeyi gözümde canlandırabiliyordum. Bu konuda yapılan tüm araştırmalar Freud'a çıkıyor. Kızı Anna Freud'la yaptığı çalışmalar ve ardından kızının devam ettirdiği psikanaliz çalışmaları... İnsana güç kazandıran bu metalar; savaş coğrafyasında silah, bizim şehrimizde araba, başka bir coğrafyada para... Fallusun ikameleri...

Bir çocuk ölüm makinesine nasıl dönüştürülebilir? Bunu anlamak için bana bir çocuğun sorduğu soruyu anlatmam yeterli olabilir. ABD'de 13-15 yaşlarındaki çocuklara yaptığım bir sunumda, 80'li yıllarda düşürülen bir uçakla ilgili bunun neden yapıldığını sordu aralarından biri. Durup dururken böyle bir şeyi kim, neden yapsındı? Ben de ona, söz konusu ülkede de bir bombardıman yapıldığını ve bu terörist eylemin de güya buna cevap vermek üzere düzenlendiğini söyledim, aldığım cevap daha da ilginçti. "O zaman haklı değiller mi?" **İşte bir çocuk için göze göz dışı prensibi... Biri beni okulda itip düşürürse, ben de onu iter ve düşürürüm. Biri bana vurursa, ben de ona vururum.** İşte insanların

(Yaşanmamış çocukluk salgıların algıları yönettiği bir dönemi yaşatır insanı oluna... Hele şiddetin hükümdar olduğu bir coğrafyada doğmuşsan...)

(Aile içinde sokakta, okulda, düğünde, cenazede, bayramda ve ayranda her yerde silahla tanışılıyor. Bazen kesici bataran ateşleri ellerine tutuşturuluyor çocukların. Gerekece bazıları kurban kesimi buzerme töre için seçilmiş kurban...)

çocuk kalmasını sağlayan, fiziksel olarak büyüseler bile akıllarının büyümemesini sağlayan sistemler sayesinde çocuklar ölüm makinesine gayet rahat dönüştürülebilir.

UZAY ÇAĞI'NDA HAŞHAŞİLİK
İntihar eylemlerinin yeniden gündeme geldiği aynı yıllar... Lübnan'daki çatışmalar sonucunda, sivil halkın ve uluslararası kamuoyunun baskısı Filistinli savaşçıların Beyrut'tan çıkmalarını sağladı. Ancak ailelerini ülkenin çeşitli

yerlerindeki mülteci kamplarında bıraktılar. Bu kamplar, Amerikan ve Fransızların çoğunlukta olduğu uluslararası barış gücüne emanetti. Ne var ki, Sabra ve Şatilla'daki kamplarda yaşayan siviller, ülkenin bir bölümünü işgal eden Ariel Şaron önderliğindeki İsrail ordusunun desteğiyle Hristiyan Falanjistlere katlettiler. Bu olaydan bir süre sonra bölgedeki yabancı güçlere ve Falanjistlere karşı Filistinlilerin yerine başka bir güç daha ortaya çıktı. Yıllar önce İran'ın bölgede örgütlediği, silahlandırdığı, eğittiği Emel örgütü. Emel'i Hafız Esad sahiplenince, İran da boş durmadı ve Emel'in içinden Hizbullah'a yakınlığıyla bilinen "İslami Emel" örgütünü çıkarttı. O zamana kadar İsraillilere karşı Güney Lübnan'da Suriye Sosyalist Milliyetçi Partisi mensuplarının düzenlediği "El Ameliye İntihariye" eylemlerinin yerini "Şehitlik Operasyonu" anlamına gelen "El Ameliye İstihariye" aldı. **Böylece İslam'da yasak olan intihar, birdenbire cennete giden bir asansörmüşçesine özendirildi.** Lübnan nüfusunun %60'ını oluşturan Şii nüfusta da karşılık bulan örgüt, intihar eylemlerini 2000'li yıllara kadar sürdürdü. Sonra İran intihar eylemlerine karşı durdu ve intihar eylemlerinin yerini uzun menzilli füzeler, katyusalar vs. aldı. Cennete giden otoban bu örgüt için kapandı ama bu fikri devralan yeni örgütler ortaya çıktı. Bugün IŞİD'in yaptığı propagandaların, resmi geçit törenlerinin

benzerleri intihar eylemi yapan örgütlerce geçmişte de kullanıldı. Örneğin, Bekaa Vadisi'ndeki Baalbek kentinde, vücutlarında bombalı yelekler olan intihar komandolarının geçit törenlerine, Lübnan'da yaşayan gazeteciler davet edilirdi. Şimdi teknolojinin nimetlerinden de geri durmayan yeni nesil modifiye örgütler, yaptığı eylemleri, tüm dünyaya korku salmak için kullanmaya, yaymaya devam ediyor.

Tayibe Önel engelli-yorsun!

İhsan Erdoğan 42 yaşında, 1999'da alüminyum ustalığı yaptığı inşaatın dördüncü katından düşerek omurilik felci geçirdi. Cevizli'de Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği'nde buluşup engellilerin ulaşım sorunlarını görebilmek için birlikte yolculuğa çıkıyor.

otobüs durağı

Otobüs geliyor, bizi gördüğü için orta,kapıyı açıyor ama kaldırıma tam yanaşması gerektiği halde yanaşmıyor. Kapağı kaldırıyoruz, kaldırıma yanaşmadığı için akülü sandalyeyle çıkması mümkün değil! Ancak yolcuların yardımıyla otobüse binebiliyoruz.

bankamatik

Kadıköy Rıhtım'da ilerliyoruz... İhsan Abi "Para çekmek istesem çekebiliyor muyum?" diyerek bankamatiklere yöneliyor. Banka kartını sokması ve parayı alması mümkün değil. Bankamatiğin sandalye hizasında olması gerekiyor. Ama maalesef! Rıhtımdaki bankamatiklerden sadece biri engelli kullanımına uygun.

deniz ulaşımı

İstikamet deniz motorları... İhsan Abi anlatıyor: "Bir kere bindiğim motorda içeride engelli amblemi gördüm. Görevliye sordum engelliler için içeriye geçiş yok dedi. Ama engelli amblemi var dedim. O kural, asmak zorundayız, dedi. İşte durumun özeti bu. Amblemi kural diye koymuş. Kural olan benim oraya girebilmem ama... Yağmurda, fırtınada dışarıda kalıyoruz." İskeleye varınca görevliye soruyoruz, "Biz nasıl bineceğiz?" Beklediğimiz o cevap geliyor: "Sizi bir şekilde motora çıkarabiliriz ama içeri giriş yok."

metrobüs

Uzunçayır metrobüs istasyonunda engelliler için metrobüs durağına geçiş yok! Görevlilerin yanına gidiyoruz. "Biz nasıl geçeceğiz durağa" diyoruz. Görevli, "Şikâyet edin bu durumu, dilekçe verin" diyor. İhsan Abi "3 yıldır bunun mücadelesini veriyorum, hala ses yok" diyor.

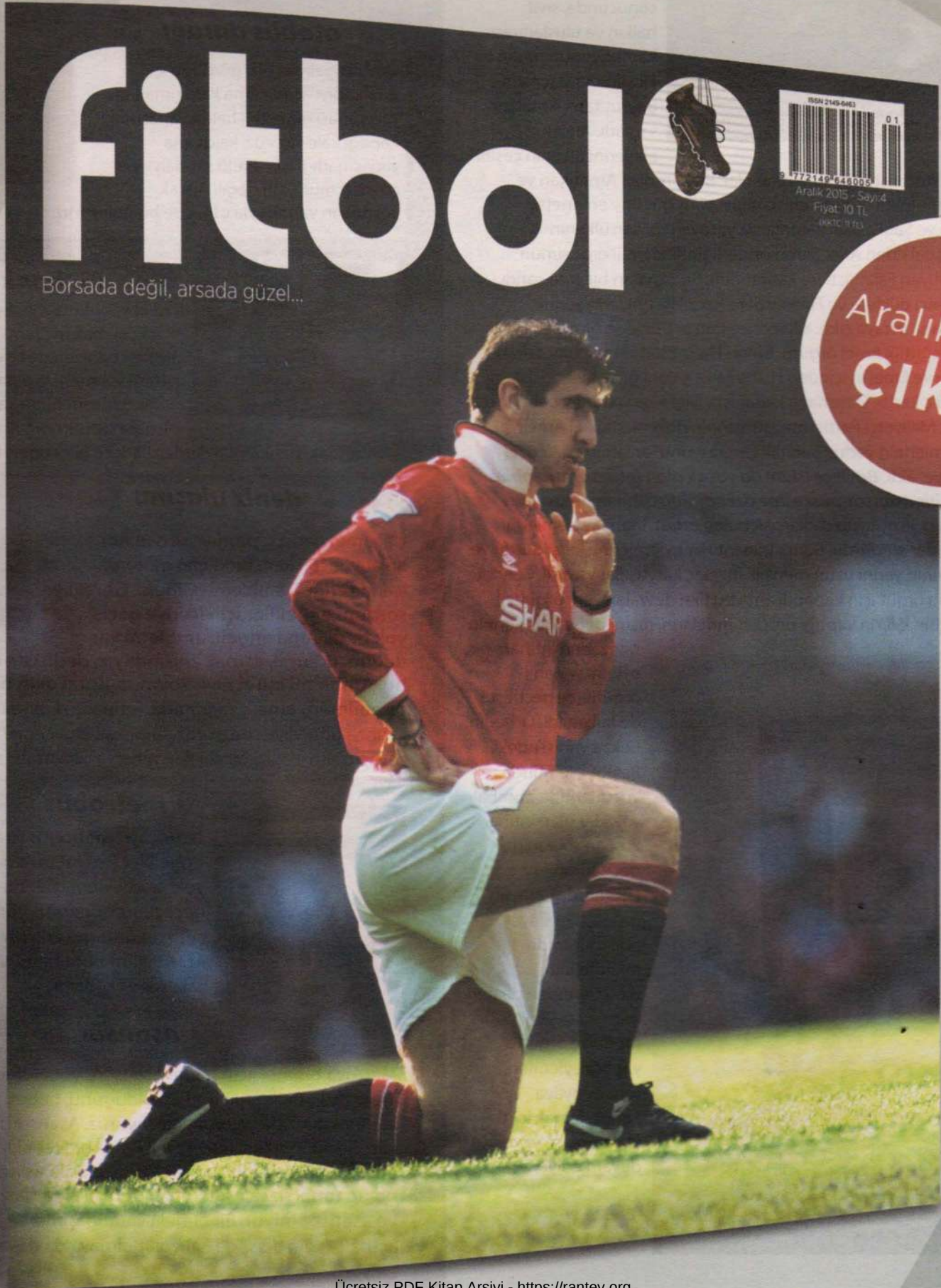
asansör

Metroya binmek için tekrar asansöre yöneldiğimizde, asansörün tıklım tıklım dolu olduğunu, bebek arabalı kadının dışarıda kaldığını görüyoruz. Asansörün kapısı kapanmak üzereyken İhsan Abi "Bebekli kadına öncelik tanısaydınız bari" diyor. Kapıdaki adam bize bakıp umarsızca asansörün düğmesine basıyor ve asansör iniyor. Bir engelli vatandaşımız ve bebek arabalı kadın dışarıda kalıyor! Kalmaya da devam ediyor...

KAFA EKİBİ SAHAYA İNDİ!

Fitbol Dergi tüm bayilerde

Feyyaz Yiğit

idrar ve yanılgi

Önemli bir konu varsa eğer, insanları kesinlikle dinlememe kararı aldım. En azından bu noktada kendi başıma yanılma hakkımı kullanmalıydım.

Bence insanlar çok önemli konularda yanılıyorlar. Hatta özellikle ve neredeyse sadece önemli konularda yanılıyorlar. İnatla, özveriyle, sabırla, mide bulandırıcı bir şevkle yanılıyoruz. Ürkütücü ve hatta hayranlık uyandırıcı bir sistemle, saat gibi yanılıyoruz. Sanki bir zehir gibi şehir şebekesine karışmış, neredeyse yanılginın çayını demliyoruz. Hayat konusunda, aşk konusunda, sevgi konusunda, aile konusunda, sağlık konusunda, din konusunda, para konusunda, iyilik konusunda, kötülük konusunda, yalnızlık konusunda, kim olduğumuz konusunda, kim olmadığımız konusunda, faydada, zararda ve zamanda... Meselenin ehemmiyeti arttıkça görülüyor ki gebeşlik de dehşet verici seviyelere fırlıyor. İlk başta "Acaba konular önemli olduğu için mi yanılgi bu kadar göze çarpıyor?" sorusunu kendime sordum. Hatta ilk başta "Evet ya, herhalde o yüzden." cevabını verdim kendime. Lakin üzerine eğildikçe anladım ki hiç de öyle değil. Bence bilakis, sırf konu çok önemli diye bu kadar yanılıyoruz. *Hayatta bir şeylerin peşine yapışmış, bebekler gibi çırpınırken, iletişim kurma gayesiyle çıkardığımız inilti bana bunu söylüyor. Sokağa çıkın ve herhangi bir yönde ilerlerken, rastgele ve duyulacak şekilde "Yazıklar olsun" deyin.* Mutlaka önüne bir kepezelik denk gelecektir. O sırada yanılmakta olan bir varlığa temas etmeniz işten bile değil. Neticeye bakıp şunu söyleyebilirim; havasıyla suyuyla, insanı, hayvanı ve eşyasıyla koca bir gezegende yaşamak konusunda yanılıyoruz. Bu gibi hissiyatın ve düşüncenin hemen ardından, önemli bir konu varsa eğer, insanları kesinlikle dinlememe kararı aldım. En azından bu noktada kendi başıma yanılma hakkımı kullanmalıydım. Siz de ne olur, Allah aşkına, rica ediyorum, kimseyi dinlemeyin. İlla bir şey söyleyecek varsa size, söyleyin yazılı versin... Bunları bir kenara bırakıyorum ve sizlere faydalı olmak istiyorum. Gelin birlikte en iyi 5 idrar söktürücüye göz gezdirelim.

ZENCEFİL ÇAYI

Zencefil çayı diğer çayların aksine idrara düşmanca yaklaşmaz. Onu bir dost, kardeş, bacı gibi görür. İdrarı vücudun çeşitli köşelerinde hiç hissettirmeden sıkıştırır ve ikna eder. İdrar bu sayede güzel güzel çıkar gider.

BRÜKSEL LAHANASI

Brüksel lahanası en tehlikeli idrarların bile korkulu rüyasıdır. *Ben bir idrar olsaydım en son isteyeceğim şey Brüksel lahanası olurdu.* Bürüksel lahanası idrarı tokatlaya tokatlaya, suratına tüküre tüküre, soyuna sopuna söve söve def eder vücuttan. Tek sıkıntısı biraz gaz yapar. Vücut eğer fazla Brüksel lahanasına maruz kalırsa idrarlı günlerini mumla arar. Dozunda tüketmeliyiz.

MUZ

İnsanlar bir türlü muzı ciddiye alamadılar. Yeryüzünde şu muza yapılan haksızlığın emsali yoktur. Bence muza bu kadar ayıp ettiğimiz yetti. Muz vücuda tam anlamıyla yerleşene kadar idrarla hiç ilgilenmez. İdrar sanar ki muz onu hiç rahatsız etmeyecek. Oysa muz ani bir gece baskını planlamaktadır. İdrarı uykusunda yakalar ve sıcakık yatağından kazıyarak söker. Vücudumuzun her zerresi muza duacı olur.

TERE

Tere bir bitki olarak hepimizi düşünmeye itmeli. İçerdiği besin zenginliği bir yana, tere sırf tere olduğu için bile faydalıdır. Faydasını kendi öz tereliğinden alır. Bazen idrardan kıvranıyormuş gibi hissederiz ama tualete gittiğimizde hiçbir şey gelmez. İşte bu tere'nin marifetidir. Tere idrarı tek noktada toplar ve hapseder. Öylesine daraltır, öylesine tutar ki, en sonunda idrara bile ikrah ettirir. İdrar kendisini vücudun dışına atmak için uzlaşmak dahil her yolu dener. Tere idrarı yeterince pişman ettikten sonra vücudu terk etmesine izin verir. Tere'nin bu hareketi, gelecekte vücudumuzdan atmaya deneyeceğimiz diğer idrarlara bir mesaj niteliğindedir.

TURP

Rahmetli dedem turpu tuzlar tuzlar yerdi. Hep sorardı "Dede, nedir bu turpun hikmeti?" Bize gülümseyerek "Turp yoksa ben de yokum" derdi. Şimdi anlıyorum onu, bir bildiği varmış. Öyle güzel işerdi ki, bebek işi gibi. Sanki çok kolay bir şey yapıyormuş zannederdik. Meğer bu onun pür dehasıymış...

Zafer Algöz

frigya vadisi'nde patiska yırtan çocuk

“Kayıtttt!” diye komut geliyor. Arkada yüzlerce taş devri insanı Frigya Vadisi’nde yerini almış, çıt çıkmıyor. Ama genç oyuncu heyecanlı, yine yumruğu yemeden “Aaahh!” diye kendini yere atıyor.

F latulans ya da halk arasındaki adı “yellenme” olan bir refleks: osurmak... Mide ya da bağırsaklarda biriken metan yoğunluklu gazın dışarı doğru bazen gürültülü, bazen çok sessiz dışarı çıkma durumu... Böyle bir ihtiyacın hasıl olduğu durumlarda içeride tutmak ise gerçekten çok zararlı. Bazı durumlarda kalp krizi zannedilerek hastane acil kapılarına panik halinde koşturanlar bile oluyor. Kimi toplumlarda herkesin içinde bu eylemi gerçekleştirmek çok ayıplanırken... Bazılarında ise son derece doğal ve hafif bir tebessümle karşılanıyor. Hatta dediklerine göre; eski Roma İmparatoru Claudius, yemeklerde gaz sıkıştırdığı vakit yellenmeyi yasa haline bile getirmiş. Peki bu eylemde ayıplanmayan ve sınırsız özgürlüğe sahip olanlar kimler? Hemen söyleyeyim: Bebekler, okul çağına gelmemiş küçük çocuklar, yaşlılar ve hasta olanlar... Yıllar önce babam 12 parmak bağırsağı ve devamında ülser ameliyatı olmuştu. Başarılı geçen ameliyat sonrasında yanında üç gün refakatçi olarak kaldım. Narkozun etkisi geçtikten sonra saat başı doktorlar ve hemşireler geliyorlar ve hep aynı şeyi soruyorlar: “Gaz var mı? Yani osurabiliyor musunuz?” Babam utana sıkıla mahcup oluyor ve “Yok efendim, ne yazık ki yok” diyor her sorduklarında. Sonunda gece nöbetçi doktor da aynı soruyu yineledi ve devamında açıkladı: “Efendim bağırsak ve mide ameliyatlarından sonra osurabiliyorsanız vücut normal fonksiyonlarına dönmüş ve ameliyat başarılı olmuş demektir. O yüzden çok önemli, osurmanız lazım.” Sevgili babam ıkınıyor, sıkınıyor... En küçük bir pırt sesine hasret. Ama ne yazık ki tık yok! Kaldığımız katın koridorunun bir ucunda ise daha büyük bir tuvalet var. Gece geç saatlerde bazı hastalar çıkıp yürüyorlar. Ben de doktor tavsiyesiyle koluna girip yürütüyorum. O tuvalete giren bazı hastalar öyle böyle değil. “Zzaarrrr... Zzurrrrr!” diye öyle sağlam salıyorlar ki... Gülmekten yarılıyorum ister istemez. Babam sonunda dedi ki: **“Kurban olduğum şu işe bak yahu. Ben bu osurmanın bu kadar önemli olduğunu bilmezdim.** Benim için hayati mesele ama tek bir pırt yok... İçerideki herifler çatır çatır bana nazire yapar gibi salıyorlar.” Neyse ki sabaha karşı peder bey de o kervana katıldı da yüzümüz güldü. Yıllar önce 2008’de Afyon’da AROG filmi çekiyoruz. Her sabah kör karanlıkta otelden çıkıyoruz. Kilometrelerce yol gidiliyor. Döğür denilen mevkide Frigya uygarlığından kalan binlerce yıllık tarihi olan kaya evler ve mağaraların olduğu alanda. O muhteşem doğal dekorda film çekiyoruz. O kadar sessiz ki anlatamam... Dışarıdan gelen sesli çekimi bozacak bir olumsuzluk yok. Pek nadir olmakla birlikte bazen patpat dedikleri traktör ve su motoruna benzer taşıtlar geçiyor. Bazen uçaklar geçiyor üstümüzden. Böyle durumlarda kısa bir süre bekliyor, devam ediyoruz. Bir gün çok kalabalık bir sahneye hazırlandık. 150 kadar figürasyon var. Oyuncular var. Sabahtan makyaj ve vücut boyama işine girdik. Tenlerimizin kahverengine yakın olması lazım. Herkes birbirini süngerle ve boyayla taş devri insanı yapmaya çalışıyor. Vücudu ve yüzü boyananlara kürk kostümler ve kıl yumağı halinde peruklar takılıyor. Cem Yılmaz’ın filmde oynadığı Arif’in

medeniyet getirmeye çalıştığı ilkel insanlara fırça attığım bir sahne var. Ben de tüyler içinde Karga’yı oynuyorum. Köylülere “İcat falan yapmak yasak. Ekip biçmek yasak. Fena yaparım” diyorum. Köylülerden bir genç: “Biz sadece ağaçlardan meyve yiyoruz Karga” diyor. Ben de rol icabı karnına bir yumruk atıyorum ve “Toplamayın ulaaan..! Yere düşenlerden yiyin” diyorum. Nihayet o sahneye geldik. Ama bir sorun var... Genç köylüyü oynayan çocuk çok heyecanlı. Ben daha yumruğu atmadan erkenden yumruk yemiş gibi yapıyor. Ya da çok geç kalıyor. Bir türlü çekemiyoruz. Tam hazır diyoruz uzaktan bir uçak sesi. Bekliyoruz... O gidiyor bu defa bulut oluyor. Bulut gidiyor... Tek tük geçen patpatlardan birinin yan köyden sesi geliyor. Bekliyoruz... Eğer hava gider yani güneş iyice düşerse yandık. 300 kişilik ekip o sahne için ertesi gün aynı yolu ve aynı hazırlığı yapacağız. “Kayıtttt!” diye komut geliyor. Arkada yüzlerce taş devri insanı Frigya Vadisi’nde yerini almış, çıt çıkmıyor. Ama genç oyuncu heyecanlı, yine yumruğu yemeden “Aaahh!” diye kendini yere atıyor. Herkes çocuğa nasıl yumruk alması gerektiğini anlatıyor. Olmuyor, olamıyor. En sonunda çocuğa çaktırmadan rejeye dedim ki: “Bari orta derecede midesine vurayım çekelim bitsin yoksa hava gidiyor yarına kalacağız.” “Tamam abi” dediler. Komut geldi: “Seesss... Kayıttt... 4-3-2-1... Oyun!” “Ağaçlardan düşen meyveleri yiyin ulaaan!” diyerek oğlanın karnına orta şiddette yapıştırmamla birlikte... Heyecan ve stresten olsa gerek çocukta biriken yoğun gaz... binlerce yıllık Frigya Vadisi’nde yankılandı! Abartmıyorum patiska yırtar gibi bir ses çıktı. Kaya mezarlardan dolaşıp vadide eko yaptı. CAAARRRR... Car... Car... Carrrrrrttt! Çocuk bir esten sonra “Affedersin Zafer Abi” diyerek boynuma sarıldı. “STOOOOOOPP”la beraber herkes kendini yere bıraktı tabii. Cem Yılmaz hemen yanıma geldi: “Abi kurban olayım bir şansımız daha var yoksa hava gidiyor. Şunu çekelim sonra sabaha kadar güleriz.” Herkese bir ciddiyet geldi ama nerdeyse gülmek için gözümüze kan oturmuş durumda. Son şansımızı iyi kullandık. Paydosla beraber yine kendimizi yerlere bıraktık tabii. 60 km’lik yolu arabalarla geri dönünceye kadar... Hatta otelde yemekte bile aklımıza geliyor, ölüyoruz. **Çocuğun adını “FRİGYA VADİSİ’NDE PATİSKA YIRTAN ÇOCUK” diye kodladık.** Devamında bu mevzu üzerine Cem Yılmaz’dan nefis bir stand-up gösterisi... Sonra gecenin bir vakti Cem’in İstanbul’dan ailesi set ziyaretine otelimize geldi. Yüzümüzde güller açıyor, hoş geldiniz demeye yanlarına gittik. Cem, babası Arif Abi’ye: “Baba, Zafer Abi’yi tanıyorsun değil mi?” diye sordu. “Tanımaz mıyım oğlum filmlerden ve dizilerden biliyorum.” **“Yok baba öyle böyle değil. Onunla oynamak zor iş. Karşısındaki oyuncuyu osurtuyor”** deyince yine yerlere attık kendimizi. Yaşananlar canlandırmayla yeniden anlatıldı. “Frigya Vadisi’nde patiska yırtan çocuk” tarihe geçti elbette. Ama oyuncu İsmail İncekara’nın ninesinin atasözü, yine rahmetliyi anmamıza vesile oldu. Hatta bir televizyon VTR’sinde bile slogan olarak tarihteki yerini aldı: “OSURUĞA GÜLENİN OSURUK KADAR AKLI YOKTUR.”

Nihat Sırdar

parmaksız ibo'nun güvercinleri

İçerdi İbrahim Abi. Ama güzel içerdi. En kafası kıyak halinde bile kimseye rahatsızlık vermez, aldığı keyfi sana da hissettirirdi. Eski evler yıkılıp yerine apartmanlar yapıldığında en üst katı tercih etti. Teras mühimdi çünkü.

Çocukluğunuzu, ilk gençliğinizi birlikte geçirdiğiniz arkadaşlarınızla en son ne zaman bir araya geldiniz? Yaşınız 20-25 civarlarındaysa feysbuk buluşmalarından birinde falan. Eğer benim gibi 40'lı yaşlara yakınsanız buluşma yeri kuvvetle muhtemel cami avlusu olacaktır.

Serdar, İsmail (Viz Viz), Mesut (Ayı), Erdinç, Farabi (Faroş), Yılmaz (Cılmo), İsmail (Şebek) tam 25 sene önceki gibi Yeniçeşme'nin köşesinde duruyoruz. Aynı şakalar, takılmalar, gelene geçene laf atmaların yanına artık bir rahmetli muhabbeti de eklenmiş. Mahallenin güzel abilerinden Parmaksız İbo göçmüş çünkü. Ve biz yine bir cenaze sonrası buluşmuşuz. Yaş artık birbirimizin annesini, babasını uğurlama, teselli etme, acıyı paylaşma zamanı...

Benim ilk çocukluk arkadaşlarımdandır Murat. Ahşap evimizin hemen yanında iki katlı betonarme bir bina vardı. Üst katında Saadet Teyze ve Celal Amca otururdu. Saadet Teyze yatalak olduğu için annemle sık sık ziyaretlerine gider, yardımcı olmaya çalışırdık. Tabii yardımcı olan annemdi. O yemek yapar ve Saadet Teyze ile ilgilenirken ben Celal Amca'nın eski resimlerine bakardım. Demiryolcuydu Celal Amca. Koca koca lokomotiflerin önünde çektiği fotoğrafları hayran hayran inceler, emekli olduğunda TCDD tarafından kendisine hediye edilen kapağında buharlı lokomotif kabartması olan Zenith marka köstekli saati kurcalardım.

Sonra bir gün çok kullanmadıkları alt katlarına kiracılar taşındı. Doğal olarak benim yaşıtım olan Murat ilk tanıştığım yeni komşum ve çocukluk arkadaşım oldu. İbrahim Abi ve eşi Nursel Abi bizimkilerle hemen samimi oldular. Taşınma sırasında kurulan samimiyet yan yana olan arka bahçenin taş duvarı üzerinden, vita kutularına ekilmiş açelyaların arasından paylaşılan çaylar, kekler, böreklerle arttı. Murat ve ben iyi arkadaş olduk. Çocukluğumuz birlikte geçti.

En samimi arkadaşlarınızın annesiyle genelde daha çok sohbetiniz olur çocuklukta. Kendi çocuğuna yemek verirken size de hazırlar, korur kollar çünkü. Babalar genelde işte olduğundan aynı yakınlık arkadaşınızın babasıyla olmaz. İbrahim Abi'yle de durum böyleydi biraz. Mahalledeki herkesin babası kadar bir mesafe vardı aramızda.

İbrahim Abi hani şu mahallenin elinden her iş gelen abilerindendi. Boya, badana mı yapılacak? Parmaksız İbo yapar... Tesisatta sorun mu var? İbo halleder. Boşta taksi var, çalışacak şoför mü lazım? İbo kullanır. Bir nevi can simidiydi İbrahim Abi mahalle için. Zaten bu kadar çok iş yapayım derken parmağının bir tanesini kaybetmiş, Parmaksız lakabını buradan almıştı.

İçerdi İbrahim Abi. Ama güzel içerdi. En kafası kıyak halinde bile

kimseye rahatsızlık vermez, aldığı keyfi sana da hissettirirdi. Eski evler yıkılıp yerine apartmanlar yapıldığında en üst katı tercih etti. Teras mühimdi çünkü. Hem çilingir sofrası kuracak, hem güvercinlere kafes yapacak yer lazım malum. Kuşçuydu aynı zamanda İbrahim Abi. Güverciniden anlardı.

Yaz günlerinde halı yıkamak için terası mahallenin kadınları tarafından işgal edildiğinde kızar, en yakın ahabası Maymun Mustafa Abi'yi alıp sahile içmeye giderdi.

Sonra biz büyüdük. Çocukluk arkadaşları dağıldı. Evlenen mahalleden gitti. Kimi çok uzağa gitti gelemedi, kimisi sık sık gelmeye karısından izin alamadı. İbrahim Abi hep mahallede,

hep köşedeydi. Maymun Mustafa rahmetli olunca çok üzüldü. Epey bir keyifsizdi. Sonra hastalandı. İçkiyi, sigarayı bıraktı. Mahalle sporu olarak köşedeki çay ocağı, börekçi ve bizim garaj arasında dolaşmaya başladı. En son geçen yaz epey iddialı ve dondurma ödüllü okey partileri yaptık. Dondurmasını yedim ayıptır söylemesi okeyde yenerek. Sonra bir ara yine kafası kıyak gördüm mahallede. Sordum bizimkilere "Başladı yine içmeye" dediler. "Aman dikkat etsin bu aralar sahte içkiye" demeye kalmadan fenalaştığı ve hastaneye kaldırıldığı haberi geldi. **En son hastaneye taşırken Çingene Orhan "Cenazeni de böyle taşıycaz İbraam Abi" demiş, Parmaksız İbo parmağı tam olan elinin baş parmağını işaret ve orta parmağının arasına sokup uzun uzun sallamış. İbrahim Abi'nin son şakası olmuş bu.**

Liseden arkadaşım Hakan, oğluna bir güvercin

kafesi yaptırmış, kafesi yapma işini Savaş'a yıkmış, güvercin bulma işini bana havale etmiş. İyi de nereden bulunacak güvercin? Hiç anlamam o işten. Herhalde Eminönü kuş pazarından bulurum diye geçiriyordum içimden. Tam o ara İbrahim Abi'nin haberi geldi.

Yine köşedeyiz 25 yıl sonra. Aynı ekip cenazeden gelmişiz. Eskiden bir çırpıda yürüdüğümüz Silivrikapı yolunu bitirip mahalleye gelinceye kadar diller dışarı çıktı tabi. Herkes kabahati sigaraya buldu ve arkasından birer sigara yaktı. Sonra Murat geldi yanımıza. Sarıldık yine birbirimize. Babasını daha önce kaybeden ben, Mesut, Vizviz, Şebek, Farabi biraz daha metanetliyiz sanki.

Ayı Mesut sordu Murat'a bir anda "Kuşları ne yapacaksınız?" diye. Murat'ta "Salıcam heralde. Bakamam ben" dedi. Bir anda kafada bir şimşek çaktı. "Dur, hemen salma" dedim. Hakan'ı aradım "Aradığın güvercinleri buldum" diye.

Parmaksız İbo artık göklerde. Muhtemelen Maymun Mustafa'yla kurdular sofrayı bizi seyreliyor, sallayıp duruyorlar. Parmaksız İbo'nun güvercinleriyse emin ellerde. İstanbul'da Esenler civarında başınızı kaldırırsanız gökyüzüne, belki denk gelirsiniz birine...

Sunay Akın

kimliğimi yitirdim hükümsüzdür! imza: noel baba...

Köleliğin kaldırılmasını isteyen kuzeylilere, köleliği savunan güneylilerin lideri Jefferson Davis'in kuklasını gösteren, onunla adeta dalga geçen Noel Baba aslında ilk çiziminde "zenci" görünümündedir!

Myra Başpiskoposu Aziz Nicolaus her yılbaşı çocuklara armağan olarak oyuncak taşıyan Noel Baba adıyla tanınır. "Santa Claus" olarak da bilinen Aziz Nicolaus, yaşadığı dönemde yoksul kızların çeyizini sağlamak, çocukları sevmek ve daha pek çok iyiliğiyle ünlenen temiz kalpli bir insandır. **Tüm dünyanın tanıdığı ve sevdiği en ünlü ihtiyarlardan biri olan Noel Baba'nın Antalya'da yaşadığını söylerken, elbiselerinin Akdeniz iklimine hiç de uygun olmadığını altını çizmeliyiz.** Bizim alıştığımız Noel Baba, rengeliklerinin çektiği kızıyla kuzeyden gelen,

üşümek için kırmızı elbisesinin kol ağzlarına ve başlığının etrafına beyaz kürkler diken, aksakallı biridir. Akdeniz ikliminde mevsim kış da olsa, böylesi bir kıyafetle dolaşmak olası değildir. Öyleyse nedir bu işin sırrı?

İskandinav ülkelerinde, kuzeyde yaşayan, torbasında taşıdığı oyuncakları çocukları mutlu etmek için evlerin kapılarından içeri atan bir adamın öyküsü yıllardır anlatılır, durur... Bu Avrupa masalı göçmenlerle birlikte Amerika'ya taşınır...

Kış, gün ışığının az olduğu, sadece insan bedeninin değil, ruhunun da üşüdüğü, yüzlerin asıldığı sert bir mevsimdir. Amerikalı şair Clement Clarke Moore, kışın neşeli yanını yansıtan, Avrupa halk masalındaki çocuklara oyuncak taşıyan adamı yazdığı bir şiirde anlatır. Uzun olan bu şiirde, masal kahramanı karakter şu dizelerde çıkar karşımıza:

Gözleri nasıl da parıldar

Gamzeleri ne kadar şen

Yanakları güle benzer, burnu ise kiraza

Geniş yüzüyle kahkaha attığında

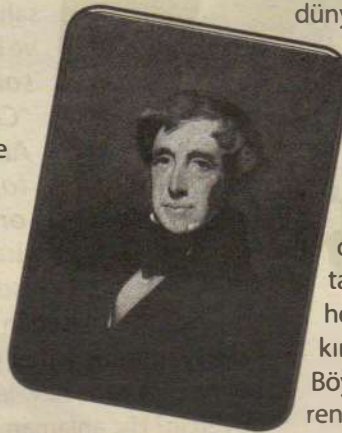
Hop hop oynar yuvarlacık göbeği

Tombul ve tıknazdır

Yaşlı, neşeli bir cin gibi

Ve ben onu gördüğümde gülmekten alamam kendimi

Yılbaşı yaklaşırken din bezirganlarının hedef aldığı, resminin olduğu balonları patlattığı, hatta kıyafetlerini giydirdikleri bir adamı yeniçeri kılığında kovaladıkları Noel Baba, kışın karanlığına ve soğukluğuna bir tebessüm katmak için C.C. Moore tarafından yazılan yukardaki dizelerden doğmuştur. Yanakları "güle", burnuysa "kiraza" benzeyen, çocukların sevgilisi olan ve gördüklerinde yüzlerini güldüren Noel Baba karakteri, Şiir Cumhuriyeti'nin vatandaşıdır!

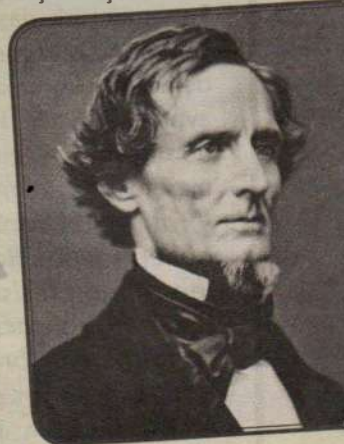

Kağıt üstünde önce dizelerle boy gösteren Noel Baba karakterinin resme dönüşmesi Thomas Nast'ın fırçasının maharetidir... Nast, şair C.C. Moore'un dizelerinden ilham alarak çizdiği resmi Harper's Weekly dergisinin 3 Ocak 1863 tarihli sayısında yayınlar. Derginin kapağındaki resimde, Amerika İç Savaşı sırasında Kuzeyli askerler arasında aksakallı bir adam görülür. **Soğuk bir kış gününü gösteren resimde, askerleri mutlu etmek için cepheye oyuncak götüren bu aksakallı adam Noel Baba'dan başkası değildir.** Almanya'nın Rottenburg kasabasındaki müzeye gidecek olursanız, orada Avrupa'da anlatılan, yazımızın başında sözünü ettiğimiz çocuklara oyuncaklar ve çeşitli armağanlar taşıyan adamın 1600'lerde çizilmiş bir resmini görebilirsiniz... Ama, günümüzde tüm dünyanın tanıdığı, C.C. Moore'un şiirinden

yola çıkarak Thomas Nast'ın çizdiği Noel Baba karakterinin ilk hali, sözünü ettiğimiz derginin kapağında yer almıştır. O ki, yazının burasında Rotterburg'daki müzeye geldik, burada biraz daha kalacak olursak, çocuklara armağanlar taşıyan bu iyi kalpli adamın en eski heykellerinde yeşil elbisesinin yanında, kırmızı elbise giydiğini görmeliyiz. Böylelikle, Noel Baba'nın kırmızı renklerinin onu 1930'larda reklam amacıyla kullanan bir içecek markasına ait olmadığını söylemeliyiz.

Bu bilginin ışığının egemen olmadığı karanlıkta Noel Baba dinsel bir figür olarak algılsa da, doğduğu yer, Amerika İç Savaşı sırasında Kuzeyli askerlerin olduğu cephe. Sözünü ettiğimiz resimde çocuklar da vardır. Noel Baba'nın yanında biri yere oturmuş, öteki dizlerinin üstüne çökmüş, oyuncakla oynayan iki çocuk göze çarpar. **Çocukların savaşta ne işi var, demeyin!? Amerika İç Savaşı'nda çocukların görevi trampet çalmaktır.**

Thomas Nast, ilk kez 3 Ocak 1863 tarihinde şiirden etkilenecek yayınladığı Noel Baba karakterinin çizimini zaman içinde geliştirir... Ancak, Noel Baba'nın bu ilk çizimi çok önemlidir. Onu "önemli" kılan da,

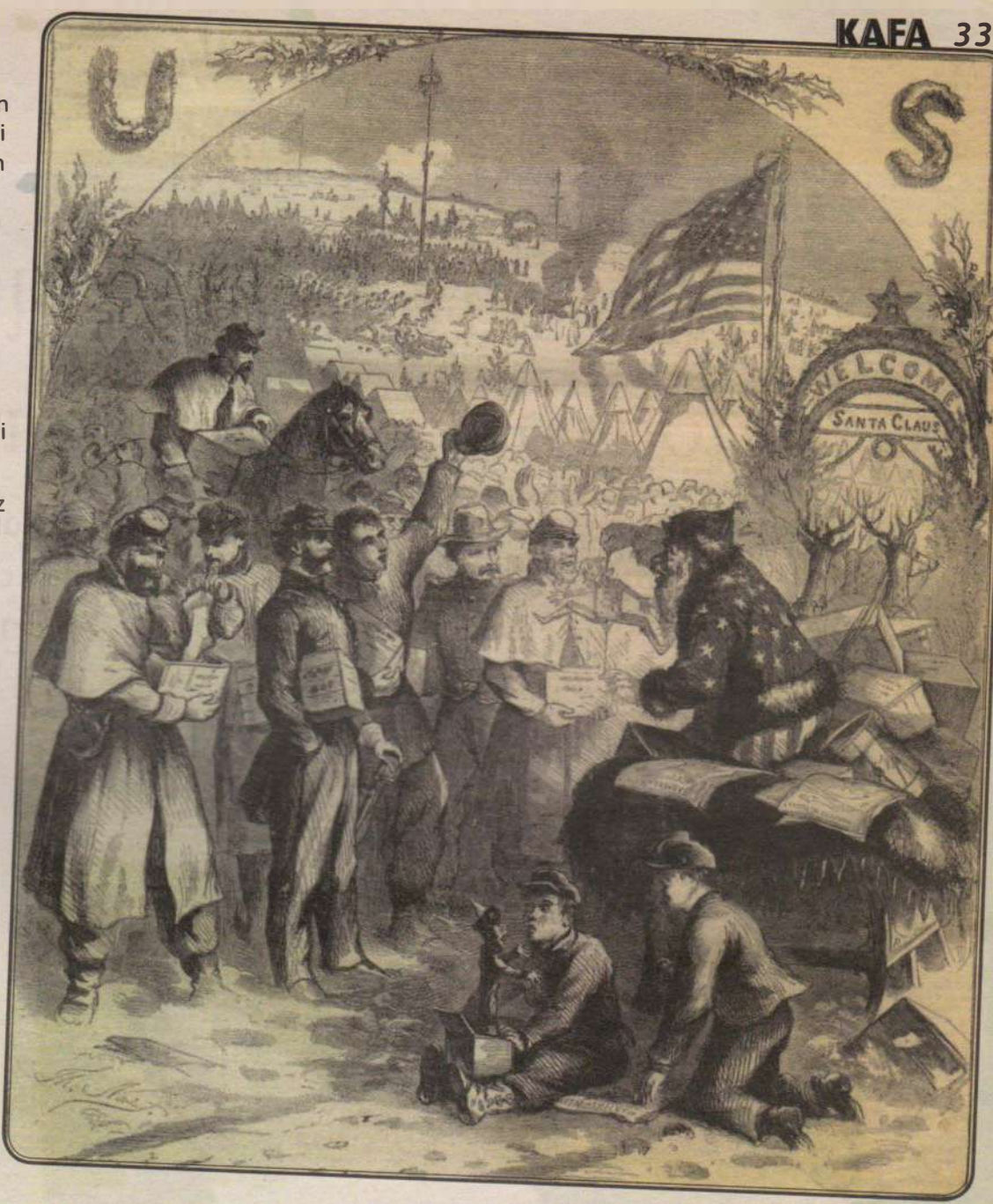

etrafında toplanan Kuzeyli askere göstermek için elinde tuttuğu oyuncaktır. Oyuncak, tepesindeki ip çekilince kolları ve ayakları aynı anda oynayan bir kukladır. Harper's Weekly dergisinin orijinal bir baskısını Amerikalı bir koleksiyonerden satın aldığım da, oyuncak kuklanın sıradan bir yüzü olmadığını fark etmiştim. Kuklanın yüzü, güney eyaletlerinin kurduğu Amerika Konfedere Devletleri'nin başkanı Jefferson Davis'e aittir. Bu bilginin ışığında şunu söyleyebiliriz; Noel Baba, Kuzeyli askerlere moral olsun diye oyuncak dağıtırken görüldüğü ilk resimde, siyasi propaganda amacıyla kullanılmıştır.

Ama, Nast'ın resminde öncelikle dikkat etmemiz gereken yüz sadece kuklanın değil, bizzat Noel baba'nın kendi yüzüdür. Resimdeki Noel Baba Afrika kökenlidir... Evet, köleliğin kaldırılmasını isteyen kuzeyliler, köleliği savunan güneylilerin lideri Jefferson Davis'in kuklasını gösteren, onunla adeta dalga geçen Noel Baba aslında ilk çiziminde "zenci" görünümündedir!

Yazılı dinler
öncesinde yeni yıl,
doğanın yeniden
doğuğu olarak
kutlanırdı. Günlerin
geceye göre daha
aydınlık olması, havaların ısınması, toprağın
canlanması ve ekin mevsiminin başlaması
demekti. Hititler, bu dönemde kutsal
saydıkları çam ağaçlarını içleri yemişler
ve tahıllarla dolu küçük torbacıklarla
süslerlerdi... Ağaç süslemek Asya kökenli
kültürlerde de karşımıza çıkmaktadır...
Bunun gibi daha pek çok bilginin ışığı
altında, yılbaşı kutlamalarının kültür
DNA'larını çoğaltmak olasıdır.

Kan emici Drakula'nın göğsüne kazık
saplamaya çalışmak yerine, evinde sıkı sıkıya
çekilmiş perdeleri açın, içeri güneş ışığı girsin, yeter... **Cehaleti
küle dönüştürmek adına biz son sözümüzü söyleyelim;**
Noel Baba karakterinin kökeni
olan Avrupa halk masalındaki
kahraman, çocuklara götürdüğü
armağanları evlerin kapılarından
içeri atmaktadır... Eskiden, Avrupa'nın
kuzeyindeki evlerin kapıları, evin
yukarısındadır. Bu masal Amerika'ya
taşındığında kapı doğal olarak bacaya
dönüşür... Yani, Noel Baba'ya yapılan
haksızlık sadece onu bir dini figür sanmak
değildir! Noel Baba'nın eve bacadan
girdiği için "doğru dürüst biri" olmadığını
söylemek, çocukları mutlu etmekten,
onların yüzlerini güldürmekten başka bir
amacı olmayan, edebiyat ve resim sanatından
doğan kahramanımıza yapılan bir başka haksızlıktır.

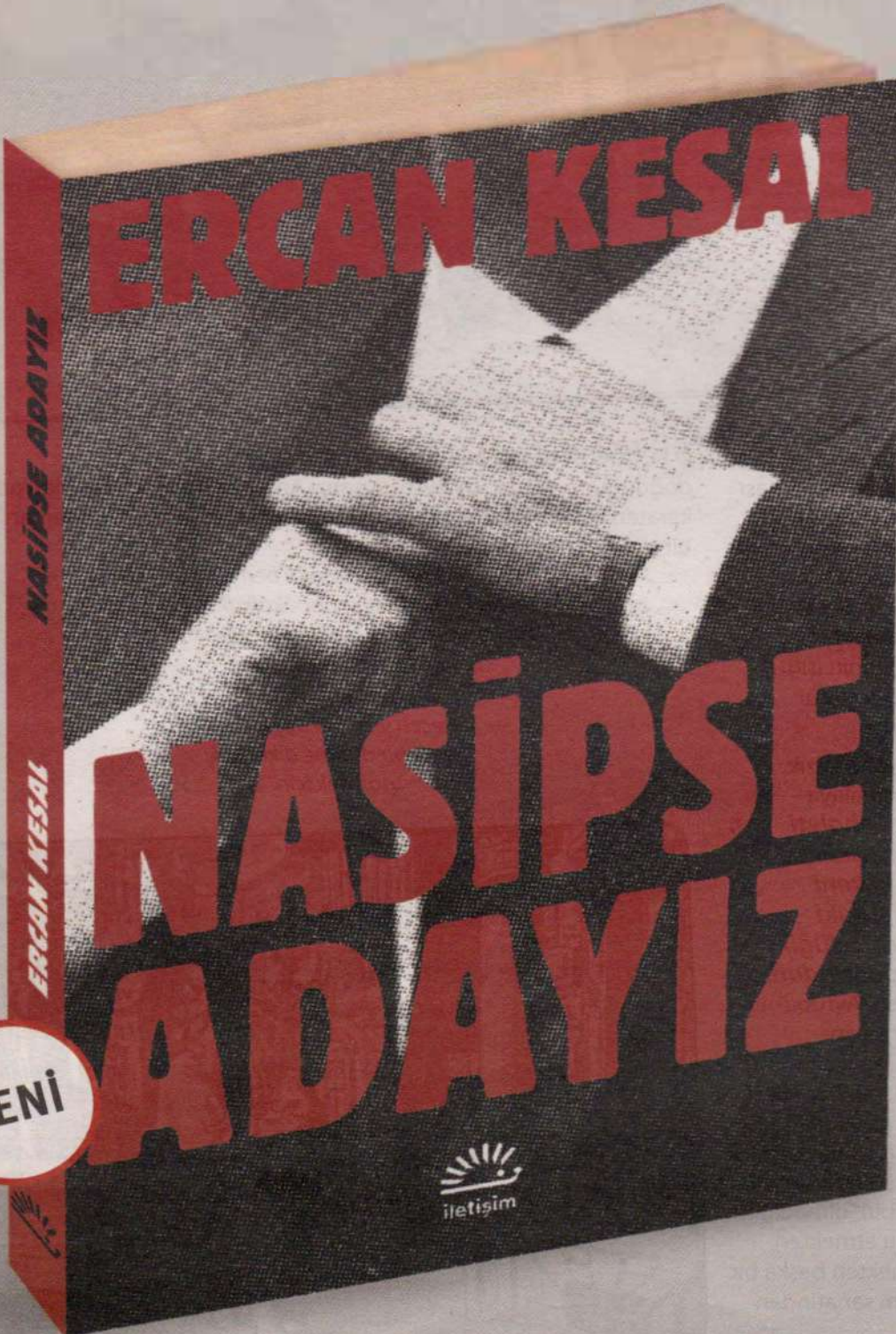
Ö ki, Noel Baba'nın aslında bir Afrikalı olarak
doğduğunu yazdık, öyleyse yazımızı Amerika Birleşik Devletleri'nde
karatenlilerin haklarını savunan, Afrika kökenli şair Carol Freeman'ın
bir şiiriyle tamamlayalım:

yılbaşı sabahı ben
herkesten önce kalkıp
giyinmeden tahta döşemelerde koşarak
doğruca ön odaya gittim
büyükannemi
geçen yılki bezbebeğime
yeni bir düğme dikerken
görmek için.

Ercan Kesal'dan oy ve ilişki peşinde deli dolu bir uğraşın romanı...

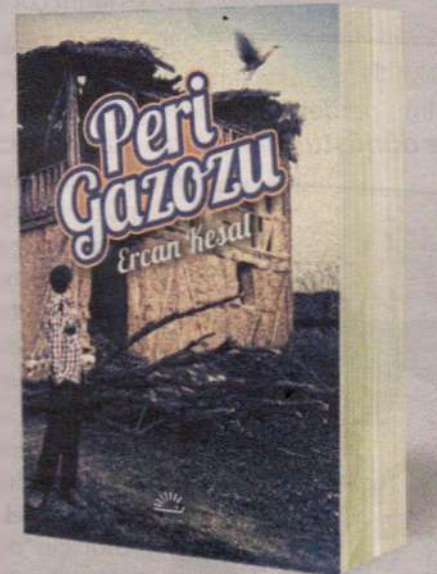
Pazarlıklar, imaj operasyonları, anket dümenleri, ayarlamalar, gecelere katılmalar, “yukarıya” ulaşmaya çalışmalar... Oy ve ilişki peşinde delidolu bir uğraş... Küçük ve büyük siyasetin devaranlarını, ikbal hesaplarını bütün hararetiyle anlatan trajikomik bir novella. Ercan Kesal'ın bilinen sahiciliğiyle, sıcak üslubuyla...

ERCAN KESAL KİTAPLARI

NASİPSE ADAYIZ
Türkçe Edebiyat, 194 sayfa

PERİ GAZOZU
Türkçe Edebiyat, 198 sayfa
9. BASKI

Gökhan Dağıstanlı

sıtma...

Bir an, tüm hatıraları bir defterin sayfaları arasına kurumaya bırakıp gitmek istedi oradan ama kaderin bu zorlu düğümünü çözmeden ilerlemek Tanrı'nın beklentisini karşılamıyordu.

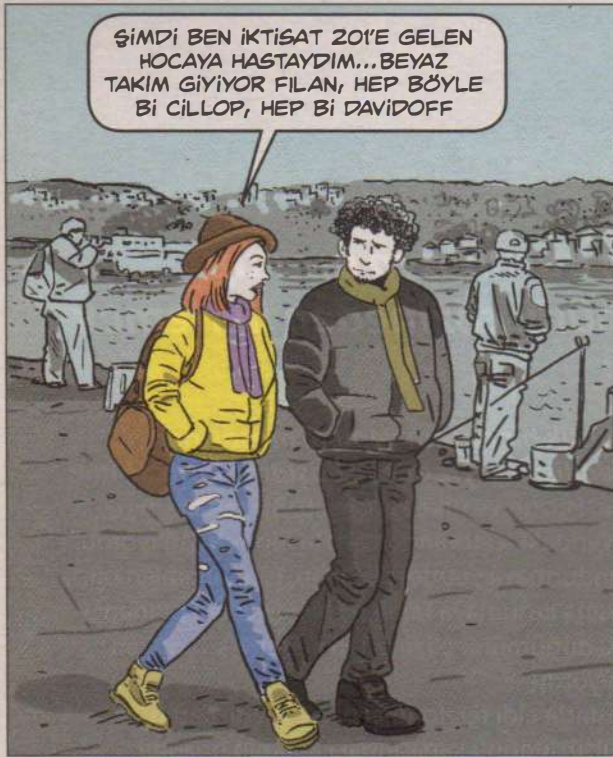
İlişkilerinde 5 seneyi bitireli 2 ay olmuştu. 1 senedir de nişanlıydılar. Artık evlilik zamanı da yaklaşıyordu. Bir yandan kuracakları müşterek hayat için para biriktirmeye çalışırken bir yandan da zamanın, ilişkilerini azar azar ama istikrarlı şekilde yıpratmasıyla mücadele ediyorlardı. Son zamanlarda görüşmeleri iyice seyrelemişti. Görüşebilecekleri zamanlarda kadın ya çalışıyor ya çok yorgun oluyordu. Bu fazla çalışmanın üstüne, iş yemekleri ve arkadaş buluşmalarının sayısı da artınca adamın içini sinsi bir kurt inceden inceye kemirmeye başlamıştı. Nadir görüşülen zamanlarda, kadının bakışlarının uzaklığı da fena halde canını sıkmaya başlamıştı. Geceleri, manalı manasız kuşkların esiri olmuştu. Yine huzur yoksunu uykularından birini sabaha ulaştırmaya çalışırken, gözleri birden açılıverdi. Sabahın üçünde, bir dert çökmüştü kalbinin üstüne. **Yaşanan ve yaşanmayan her şeyi kafasında birleştirip makul bir şüphe peydahladı gecenin kucağına.** İçindeki bu tansiyonlu duygu kalkışmasını ne yaptıysa bastıramadı. Bir hissimla kardeşini uyandırdı ve içinde büyüttüğü şüpheyi kusuverdi: "Bu kız beni aldatıyor olabilir". Telaşla devam etti: "Yarın arkadaşlarıyla bowling oynayama gideceklermiş Maslak tarafına. Takip edebilir misin?" Hemen, basit bir plan yaptılar ve sanki uyuyabilecekmiş gibi yatağına döndü. Düşünceler sokağında döne dolaşa sabahın kıyısına vurmuştu. Ezan sesine takıldı kulağı. **Klişeleşmiş birçok dileği olmuştu o güne kadar ama belki de ilk defa bu kadar içten çalışıyordu gökyüzünün kapısını.** Yatağında doğruldu ve ellerini açıp sadece kendisinin duyacağı titrek bir sesle hakkında hayırlısını diledi...

Sabah erkenden, kardeşi, bir arkadaşını da yanına alarak yola çıktı. Tanınmamak için bilinmeyen bir yüze ve bilinmeyen bir araca ihtiyaç vardı. Gidip bir araba kiraladılar ve kadının işyerine ulaşip, beklemeye koyuldular. Saatlerce devam eden sıkıntılı bekleyiş, kadın işten çıkıp arabasına binene kadar sürdü. 15 dakika içinde oturduğu sokağa geldi. Arabasını park etti ve apartmandan içeri girdi. Bir saat kadar sonra tekrar kapıda görüldü. Bu kez arabasına binmedi, caddeye doğru yürüdü. Çok kısa bir süre sonra, elli yaşlarında bir adam, kadını aldı ve yola çıktılar. Araba, bir balıkçının önünde durdu. Restoranın üst katına çıkıp, bir masaya oturdular. İki genç de hemen yandaki kafenin üst katına çıkıp, kadınla adamı çok net izleyebilecekleri bir pozisyon aldılar. Adam da yarım saat geçmeden olay mahaline ulaşmıştı.

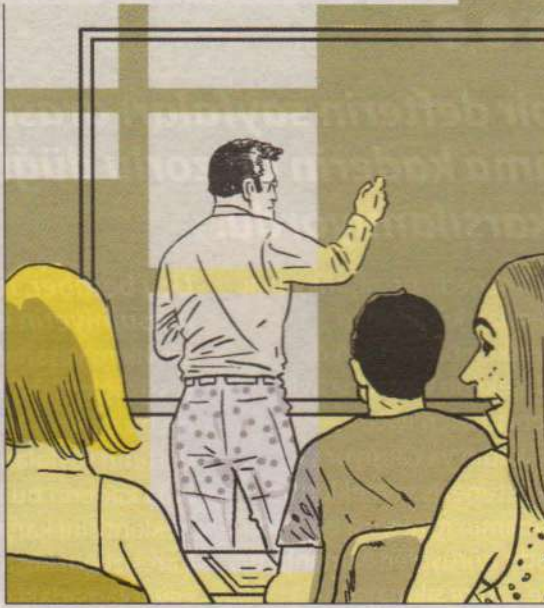
Üçü beraber, romantik bir akşam yemeği masasında masumiyetin katledilişini seyretmeye başlamışlardı. Müthiş bir yıkım yaşanıyordu. Hüzün ve öfke karışmıştı. Bir cenaze evi sessizliğinin üstüne yandaki restorandan adeta irin seli çağlıyordu. Hiçbir çığlık o anı dondurmaya yetmezdi. Bir an, tüm hatıraları bir defterin sayfaları arasına kurumaya bırakıp gitmek istedi oradan ama kaderin bu zorlu düğümünü çözmeden ilerlemek Tanrı'nın beklentisini karşılamıyordu.

Çaresizliğin kuşatmasında aldı telefonu eline ve aradı. Kadın, cevaplamadaki gönülsüzlüğünü karşısındaki adamın gözüne sokarak açtı telefonu. İşte bu daha kötüydü ölümden de, acısından da. Bu kadarını görmek yanındakilere bile fazla gelmişti. Bir an sendeledi. Son anda sandalyenin arkasını yakaladı. Bütün öfkesini içinde zaptedip, bir ölü sakinliğinde konuşmaya başladı. Kadın, yine suç ortağının gözünün içine gülererek baktı ve çıldırtan bir pişkinlikle, arkadaşlarıyla bowling oynamaya geldiklerini söyledi. Kısa bir konuşmadan sonra telefonu kapattılar. **Bütün bunları görmeseydi de sadece bilseydi bu kadar yerle yeksan olmazdı belki. Göz görünce gönül katlanamamıştı işte.** Kadının soğukkanlılığı hepsinin kanını dondurmuştu. Sadece birkaç saniye süren bir sessizlik oldu ve ardından adamın içindeki öfke yanardağı büyük bir gürültüyle patladı. Telefonu tekrar eline aldı. Kadın, nişanlısından ikinci kez gelen telefonu da aynı gönülsüz ifadeyle açtı. "Yüzük, parmağında mı lan?" diye haykırdı adam. Kadın bir şeylerin ters gittiğini anladı ve etrafına bakınmaya başladı. Adam, "etrafına bakma!" diye bağırıldığı anda kadının merhamet yoksunu oyununda perde inmişti artık.

Adamın yukarı gelmesinin sonuçlarının daha kötü olacağını düşünmüş olacak ki aşağıya indi kadın. Adam, onu kolundan tuttuğu gibi arabaya götürdü. Sesi bütün sokakta yankılanıyordu. Sonra, konuşmanın edilmiş yeminler kadar yalan olduğunu görüp, torpidosu bir yumruk darbesiyle kırılmış olan arabadan çıktı. Bütün bu olanlardan daha acı olan, sevdiği kadının, hiçbir şey olmamış gibi, yarım bıraktığı yemeğe devam etmek üzere restorana girmesiydi. **Ölüm gibi bir şeydi bu ama kimse ölmedi.** Bütün bu kahpelikleri arkasında bırakabilecekmiş gibi denize doğru yürüdü. Sanki uçsuz bucaksız yeryüzünde tekti. Felaketti... Birden diz çöktü ve gözlerini göğe çaktı. "Allah'ım!!!" dedi. "Allah'ım, ben bu kadınla evlenecektim." Gözyaşları içindeki bu şükür, gökyüzünü titretti. Ölümcül yarasından bihaber, kurtulduğuna şükrediyordu... Ama ertesi gün hiç de beklediği gibi geçmedi. Yaşamaktan ölüyordu adeta. Bu yük çok ağır gelmişti omuzlarına. Kadın da geceyi kendi lisanında anlatabilmek için her gün telefonları yıpratıyordu. Başa çıkılmaz durumunu fark ettiği andan beri, adamın, kadından beklediği, aksini ne kadar şiddetli söylerse söylesin, asla dürüstlük değildi. Hatta duyduğu anda inanacağı basit bir yalana, nefes gibi muhtaçtı. Sonunda dayanamadı adam ve birkaç gün sonra görüştüler. Kadının, inanılması çok güç bir yalanla üstünü örttüğü o rezil geceyi, tanıklarının şaşkın bakışları arasında hiç yaşamamış gibi yaptılar. Kaldıkları yerden devam ettiler. Birbirlerinden utanmaya alıştıklarında evlendiler. Aldatılmak, insan egosunun hezimetiydi. Adam cansıparane kaçtı bu duygudan. Ölümdü bu çünkü, sıtmaya razı oldu...

SINIFA GÜNEŞ VURUYOR, BU DÖNDÜ TAHTAYA BİR ŞEY YAZIYOR. BEYAZ TAKIMI İÇİNDEKİ RENKLİ PUANLI DONUNU IŞIKTAN GÖRÜNCE...

Kanat Atkaya

profesör 'kötü' kader'in neferiyiz

İyi diye dayatılanların Hulusi Kentmen, Münir Özkul olmadığını biliyoruz, çok iyi öğrendik. Hal böyleyken birinin neferi olacaksak o biri temizlik timsali, beyazlardan daha beyaz, uyuzlardan daha uyuz Büyük Leslie olmaz, olamaz.

KAFA, Hulusi Kentmen'i, 'tonton'luğun toplumsal hafızaya nakşolmuş hali olan büyük ustayı anarken bir kötü kahramana saygı duruşunda bulunmak da ancak bana nasip olabilirdi!

Saygı duruşunda bulunacağım karakteri anlatacağım; tanıdıktan sonra ne kadar kötü biri olduğuna siz karar verirsiniz elbette.

Profesör Kader (Professor Fate), Jack Lemmon'un "Büyük Yarış/The Great Race" filminde canlandırdığı "kötü" karakterdir.

"1965 yapımı film, 20'nci yüzyılın hemen başında New York-Paris arasında yapılacak yarış çevresinde gelişen komik olayları yansıtır..." diye bültene çevirmek mümkün hadiseyi.

Filmin "iyi" karakteri, alemlerde namı "Büyük Leslie" olarak yürüyen Tony Curtis.

"Herbişeylerin" şampiyonudur Leslie.

En yükseğe o çıkar, en hızlı o koşar, en uzağa o yüzer.

En yakışıklı, en enerjik, en maceraperesttir o; bütün kızlar peşinden koşar.

En akıllı, en kültürlü, en bilgili odur.

Bilmediği dil, gezmediği dünya köşesi yoktur.

Sütte leke vardır, onda yoktur.

"Süt, leke" derken boş konuşmuyoruz burada ey erenler!

Büyük Leslie hep ama hep ama hep beyaz giyer. Şapkadan mataraya, otomobil lastiğinden süvari çizmesine her şey bembeyazdır.

Çölde beyaz balıkçıyaka kazak, çizme, eldiven girer toz konmaz üstüne. Bar kavgasına girer, pantolonunun çizgisi bozulmaz.

Yahu bir adama giydirilen deli gömleği ütülü olur mu veya önüne taşlarla "L" harfi yazdırılır mı?

İdeali kırmadık rekor bırakmamak (sanırsın enercazır tavşanı mendebur), bir de Amerikan otomobilinin dünyanın en iyi otomobil olduğunu dünyaya kanıtlamak.

Sermayenin uşağı yani bildiğin!

Bu sebeple patronlarla buluşup yarış düzenliyor şovenist dümbelek!

Böyle kusursuz böyle uyuz bir tip...

Bir de Profesör Kader'e bakalım.

Büyük bir mucit olduğu kesin. Yancısı Max'le (Komiser Kolombo dersem kestirmeden tanırırsınız Peter Falk'u) beraber mühendislik harikaları yaratıyor bana kalırsa.

Sese duyarlı füzeleri öngörmüş mesela...

Raylarda hız rekoru kırarken süratin artması sonucu fezaya da çıkan bir deha...

Max'in veya kendisinin sakarlığı, şapşıklığı neticesinde amacına ulaşamasa da her icadı harikuladedir.

Yardımcısı Max'le kapısında "Tikkat Ölüm Tehlikesi!" filan yazan "korkunç bir malikânede" yaşar.

Deli profesör kahkahası müthiştir, kostümleri daha da müthiştir.

Tepeden tırnağa simsiyah giyinir.

Bavullarında, araçlarında logo olarak, günümüzde St.

Pauli'nin alameti farikası olarak görülen kurukafa ve kemikler vardır.

Kendisi ve yardımcısının dışında elbette tüm araçları ve aksesuarları da simsiyahtır; birazcık da kırmızı dokunuşlar! Leslie'nin "beyaz kuğu" otomobilinin adı "Leslie Special" dir ama Doktor Kader "Hannibal 8" demeyi tercih eder; daha ne diyeyim!..

Özetle Büyük Leslie en çişlisinden, ucuzundan poptur, Profesör Kader ise rock'n roll...

Filmi çocukken "babamın seyretmekten ve seyrettirmekten ve anlatmaktan hoşlandığı filmler" kontenjanından seyrettiğimde daha çok güldürdüğü için sevmiştim Profesör Kader'i.

Genç irisiyken eğlencesine "toplumsal ve sınıfsal analize" tutmak için seyrettiğimizde var kılınan, yüceltilen sisteme ve estetik yapısına isyan edici, yapı sökücü, devrimci tavrı nedeniyle sevmiştim.

Şimdi bütün bunlara ek olarak anti-sosyal ve aksi tarafını yücelterek seviyorum.

Yanına, yastığına gelen sevimli köpeğin yüzüne "Senden nefret ediyorum!" dediği için...

Sersem sersem pazar yerinde dolaşan çocuğun balonunu sigarasıyla patlatıp yürüyüp geçtiği için...

Kendisine şehirlerinin altın anahtarını verip onur konuğu olarak ağırlamak isteyen 'ileri gelenler'e "Ama ben sizin onur konuğunuz olmak istemiyorum!" diye bağırıldığı için...

Filimde o sıralar kendi hayatında yaşadığı derin

Kerimcan Kamal

bendeki sen

depresyona rağmen çok başarılı ve çok güzel Natalie Wood da vardır. Kadın hakları savunucusu, gözü kara, genç, hırslı bir gazeteci adayı rolünde döktürür.

Ama o da Büyük Leslie'ye vurulur. Leslie tahmin edileceği üzere dayanılmaz erkek, yakışıklılık abidesi, beyazların prensidir.

Ve maçodur, şovenisttir bütün o beyaza boyanmış, azıcık da altın suyuna batırılmış makyajla birlikte.

Ama biraz liberal olacağına söz verip bu devrimci ruhlu harika kızı kapar! Profesör Kader için böyle işler boş işlerdir, zaten Natalie'ye bir ilgisi de yoktur ama bence kız onu seçseydi mutlu olabilirdi... Bir tarafta yakası kürklü beyaz pelerinin Liberace gibi gezen lavuk Leslie... Bir tarafta yarasa pelerini, tepeden tırnağa siyah vaziyette Profesör Kader. Siz söyleyin kızlar...

Peki bu kadar yazdık çizdik de Profesör Kader'in Büyük Leslie'ye niye düşman olduğunun, onu avlamak için türlü türlü silah geliştirdiğinin, kafadaki vidaları gevşetmeyi göze aldığıının cevabını verdik mi?

Leslie'yi biraz anlatınca "Uyuz olmayacaksınız da ne yapacaksınız? Başka sebep mi lazım? Adamın su matarası bile beyazmış. O yeter!" demiş olabilirsiniz, haklısınız. Ama cevabı Profesör Kader versin. Profesör Kader, peşinde helak olduğu Büyük Leslie'ye niye gıcık olduğunu şöyle özetler: "Peşinden giderken başıma gelenleri (felaketleri) seviyorum..." Zaten bu yüzden yarışı birinci tamamlamasına rağmen "Benim geçmeme izin verdin. Sahtekar Leslie. Bu birinciliği kabul etmiyorum ve sana meydan okuyorum. Bir daha yarışacağız!"

En sevdiğim kötü kahramanlardan biri olan Profesör Kader'in bir komedi filmine uygun olarak sevimli hale getirildiğini, bu yüzden sevdiğimi, kötülüğün yüceltilmemesi gerektiğini düşünebilirsiniz.

Haklı olabilirsiniz elbette.

Ama iyi diye dayatılanların Hulusi Kentmen, Münir Özkul olmadığını biliyoruz, çok iyi öğrendik.

Hal böyleyken birinin neferi olacaksak o biri temizlik timsali, beyazlardan daha beyaz, uyuzlardan daha uyuz Büyük Leslie olmaz, olamaz. Karalar bağlamış, sahteliklerden bıkmış, galibiyetini bile mağlubiyet sayan Profesör Kader'in neferiyiz; sonuna kadar...

Yanında duran sevimli köpeğe "Senden nefret ediyorum" derken de, masum bir çocuğun balonunu purosuyla patlatıp yürüyüp geçerken de harikadır.

Üç arkadaş birlikte çıktıkları yolun ortalarında çok dik bir yokuşla karşılaştılar.

İlki "Hadi" dedi "Hemen tırmanmaya başlayalım, akşam olmadan yukarı varmış oluruz. Sonrası kolay." İkincisi "Hiç kusura bakmayın, benim o tepeyi tırmanmaya hiç niyetim yok" diye burun kıvrırdı. "Şurada mutlaka bir kestirmesi vardır. Ben oradan gideceğim." Üçüncüsü "Üzgünüm arkadaşlar" dedi. "Benim ne o yokuşu çıkacak gücüm ne de kestirmeyi dolaşacak cesaretim var. Hem burası ne kadar güzel. Şükretmeli insan sahip olduğuna. Ağaçlar, orman, buraya yerleşelim."

Ve aralarında tartışma başladı. Biri zor ama emin yoldan, diğeri riskli ama kısa güzergahtan gitmek istiyor, diğeri ise olduğu yerde kalmakta ısrar ediyordu.

Sonunda bir anlaşmaya varamadılar ve birbir kötü sözle birbirlerinden ayrıldılar.

İlk arkadaş zorlu yokuşu tırmanmaya başlarken, ikincisi ormanın içinde kaybolmuştu bile. Üçüncüsü ise gidenlerin arkasından uzun uzun baktı.

Bir rivayete göre dik yokuşu, her metresinin hakkını vererek tırmanan arkadaş, tepenin üstünde sonunda hakkı olan hazineyi buldu. Uzun, zengin ve keyifli bir hayat sürdü. Bir başka rivayetse, kısa yolu tercih eden arkadaşın risk almaktan korkmayınca fırsatları yakaladığını ve başarıya ulaştığını anlatıyordu.

Kimileri de sahip olduğunun kıymetini bilen ve daha fazlasına hırs etmeyen arkadaşın kaldığı yerde mutlu ve huzurlu bir yaşam kurduğunu söyledi.

Bazıları ise tam tersini duydu; zor yokuşu tırmanan yarısında öldü, kısa yoldan giden bir kuyuya düştü ve olduğu yerde kalan ömrü boyunca gidenlere hayırlandı durdu. Hayatın sırrı da belki buydu.

Rivayet muhtelifi ancak yaşanmadan bilinmiyordu.

Kişi masallarla değil ancak kendiyle baş başa kalarak öğrenme yolculuğuna çıkabiliyordu. Ve kendini kabullenmeden içindeki ötekiyle tanışılmıyordu.

Doğru olan tek şey: Seni tanımanın yolu yalnızlıktan geçiyordu. Ve yalnızlık hem keyifli hem de zordu... Gizemli bir senle baş başa kalmanın doyumsuz lezzeti. Her köşede kendinden yeni bir şeyler keşfetmek. Yalnızlığın korkutucu sessizliği içinden kendine bir kapı açıp gerçek senle tanışmak. Yıllardır saklanıyoruz kendimizden.

İtiraf etmek ilk adımdır kendine çıkan yolun başında. Sonra hıçkırıklar gelir. Sonra yeterince cesursan kahkahalar. **Senden daha korkak, senden daha kahraman, senden daha gizli, senden daha açık kimi bulacaksın karşında? Senden başka kimi arayacaksın?** Beni, onu, şunu, bunu, herkesi sen yarattın. Senin dünyadayız. İstemesen olmazdık. İstemezsen olmayız.

Sonra bir sessizlik kaplayacak kafanın içini. Bildiğin hiçbir şeyden emin olamama hali. Sorgulayacaksın kendini. Sonra sorgulamayı bırakacaksın. Yol bu. Kabul edeceksin yolun sonunu.

Doğarken kendinle başladsın, sonunda yine kendinle olacaksın. Kimse almıyorsa senin yerine ilk nefesini, kimse vermeyecek senin yerine son keresini. Sonra kendinle buluşacaksın. İlk halinle. Öz senle. Belki heplik, belki hiçlik. Ya da ikisiyle iç içe bir senlik. İsimler koyabiliriz yolculuklara. Ya da inanmayabiliriz ne başına ne sonuna. Ancak vicdan gözden iyi görür. Kalp akıldan çok bilir. Kendinle kaldığın her anda daha iyi göreceksin ki senden başka yoktur aslında. O üç arkadaş da sensin kendi yolunda.

Kimi zaman emek veren, kimi zaman kestirmeden giden, kimi zaman şükreden. Ve kendinle barıştığın kadar parçalanmadan yürüyen. Yollarda, sinemalarda, bir kitabın başındayla da kalabalıkta insanlarla bir başımayım ben. İnsanlar içinde, insanlar için de yalnızım. Herkes için yalnızım. Kendimi anlarsam herkesi anlarım diye. **Ve sana bir şey diyeyim mi, ölüm ve yaşam da aynı tecrübenin parçalarıdır aslında. Çünkü bunca cinayet işlenirken, kendimden başka katil görmedim.**

Ve sen tıpkı benim gibisin. Sen de sendeki bensin. Benden öte sen, senden başka ben yok. Suç ortağıyız. Çünkü bütün cinayetleri beraber işledik. Ortak kurbanlarız. Çünkü beraber katledildik. Ve eğer görmezsen beni kendi içinde, gün gelip öldürmek isterken beni, kendin için katli vaciptir diyeceksin.

Vicdan gözden iyi görür. Kalp akıldan çok bilir.

Fotografılar: Dilan Bozyel

"benden sonra tufan..."

Adı Betül, Betül değil! Halkla ilişkiler mesleğinin Türkiye'deki kurucusu, duayeni... Başarılı bir kadın, güçlü bir anne... Betül Mardin'in kapısını 5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü vesilesiyle çaldık. İşte 88 yıla sığan ve her anı tırnaklarıyla kazıyarak yazılmış "sahici" bir kadının büyüleyici hikayesi...

KADIN YUTMAZ, HAZMETMEZ...

Sizin baktığınız yerden dünya nasıl görünüyor şu ara?

Ben 1927 doğumluyum. Bizim zamanımızda her gün yeni bir şey oluyordu, evlerde kıyametler kopuyordu. Televizyon yok, radyoya kulak dayıyorduk. Şimdilerde dünya yine çok ilginç olmaya başladı. Çünkü insanlar vatan arıyor. Çok üzülüyorum, çok acıyorum. Haberlerde "Yalnızca 4 kişi öldü, 3'ü çocuktu" diyor. Ve buna sevinmemizi bekliyorlar. Dört aile yandı bir yandan, onu düşünen yok. O sandallar, mülteciler, el sallayan kadınlar... Sen de olabilirsin o kadınlardan biri. Ben de olabilirdim. Çok zor. Yaşam çok güçleşti artık. Olayları yutup, hazmetmek mecburiyetindesin. Mahvolduk. Ama şunu biliyorum ki kadınlar hazmetmiyor. Kadınların içi yanıyor. Onlar hazmetmez. Ben hala Hitler zamanına ağlıyorum mesela, ne çektiler diye... Düşün...

Hayatınızın bir dönüm noktası var mı?

Ben 5 yaşına kadar hiç konuşmamışım. 13 yaşına kadar da kekemeydim. E zordu o zamanlar, üzülüyordum çok... Arkadaşlarım arasında alay konusu oldum. **Ve kendime bir çınar ağacının altında şöyle bir söz verdim: "Benimle kimse alay edemeyecek."** Beni o yemin yeniden doğurmuştu evet. Ama beni bunca yıl asıl ayakta tutan şey mesleğimdi. Halkla ilişkiler çok büyük bir meslek. Türkiye'ye onu getirmiş olmaktan dolayı çok gururlu ve mutluyum. Eskiden böyle televizyonlar yoktu. Biz sobanın etrafında halkla ilişkiler yapardık. (Gülüyor)

BAŞKA OLMAYI ONDAN ÖĞRENDİM

Nasıl bir çocukluk? Nasıl bir aile?

Biz Hz. Hüseyin'den geliyoruz. Babam sert bir adamdı. Çok çalışkandı. Çok kuralları vardı. Zorlandım onunlayken tabii... Üniversiteye göndermedi beni. Çok üzülürdüm ama sonradan... Çok iyi İngilizce, Arapça ve Fransızca konuşurdu. Mısırlı bir Türktü. Ailede herkes namaz kılardı. Ben kılmıyorum ama Kuran okurum, dindarımdır. Böyle bir ailede büyürken en önemli şey "hürmet etmek" oluyor. Onların senden daha önemli olduğunu hemen öğreniyorsun. Onlarla konuşurken saygı gösteriyorsun. Çünkü her konuşmada sana bir şey öğretiyorlar. Annem Almanca, Fransızca, İngilizce konuşurdu. Böyle bir şey olabilir mi? Ama Osmanlılarda vardı bunlar. İnsanlar bunu bilmiyor. Ben mesela İngilizceyi okulda

öğrendim, konuştum. Ama Fransızca'yı evde çocukken öğrendim. Dadım Fransızdı çünkü. Eskiden vardı böyle bir şey, çok dil bilinirdi.

Babamdan ve büyükbabamdan çok şey öğrendim. Çok şanslıyım. Baksana ne güzel süslemeler içinde yaşıyorum. Evdeki eşyalar hiç değişmedi. Hala onların zamanından kalma... Dedemden çok şey öğrendim. Necmettin Molla Kocataş. Şirketi Hayriye Vapurlarının Yönetim Kurulu Başkanıydı. Kola markasını getiren adam işte. Ama aslında avukattı. **Ondan "başka" olmayı öğrendim. Başka olduğun zaman namuslu olmayı...**

En büyük motivasyonunuz neydi? "Bir gün ailem benimle gurur duyacak" mı?

Hayır, ben isim bırakmak istedim. O belki babamın bana yaşattığı güçlüklerden çıkarken ki düşüncem olmuş olabilir, evet. Ama ben her zaman bir konuda kendimi tanıtmak istedim. Çok sevdim mesleğimi... İngiltere'ye gittim. Araştırdım. Halkla ilişkiler'de insanların rahat ve konuşkan olması lazım. Korkmaması ve cesur olması lazım. Bütün bunlar bende vardı. Bence Türklerde bu hep var. Farkında değiller. Türk kadını güçlü büyüyor. Hep bir korku var ailelerde: "Aman kız çocuğudur, bir şey yapmasın, ismi çıkmasın." O yüzden kız çocukları Türkiye'de kuvvetli büyüyor, kuvvetli oluyor.

Daha önce hiç bilinmeyen birişe atıldınız, korkmadınız mı?

Çok heyecanlandım. Acaba yapabilir miyim, diye. Denemeye başladım. Sonra en önemli şeyi yaptım: İngiltere'ye gittim. Dört sene orada çalıştım, yaşadım. Orada liseyi bitirdim. Bültenleri, fotokopileri yürüyerek götürürdüm, kapı kapı dolaşırdım. O yüzden her yerde tanınırdım. Sonra buraya döndüm. Ankara'dan uçakla dönerken Nejat Eczacıbaşı'yla karşılaştım. "İstanbul Festivali'ni yapıyorum, konserler, resim sergileri... Bana yardım eder misin?" dedi. "Para da veririm." "Hadi canım sende" dedim, "Sanat için para alır mıyım ben?" Ve evet, 26 sene hiç para almadım. 26 sene boyunca İstanbul Festivali'nin PR'ını yaptım. Orası okul gibiydi, eğitildim orada.

İLK KOCAM ÇAPKIN BİR ADAMDİ, İKİNCİ İSE İŞİNE AŞIKTI

Peki evlilik? Evlilik ve iş hayatı aynı anda yürüyor mu?

Evli olmadığımı göre ben yapamamışım. Benim ilk kocam -Allah rahmet eylesin-, içki içen, gezmeyi seven, çapkınlık eden bir delikanlıydı. Vefatından 20 sene önce boşanmıştık. Çapkın bir adamdı. Onun önüne geçemiyordum. O öyle bitti. Haldun'la evlendim sonra... Haldun'la durum öyle değildi. Ama yalnızlık vardı. Bir turneye gidiyordum, 3 ay yok. Benim için en önemli şey şu; ikisinden de

bir çocuğum oldu. Bir kızım, bir oğlum var. Benim için yeter. Hiç ihtiyacım yok onlara. Çocuklarımla çok mutluyum. Evliliğin en güzel tarafı çocuk. Keşke beraber kalabilseydik, ama olmadı, mühim değil. Çok görüşürüm, aramız çok iyidir. Ama aynı evde yapamadık. Anelik çok başka bir şey. Eğer olabiliyorsa, mutlaka her kadın anne olmalı. Torunlarımı, çocuklarımı çok seviyorum. Çok şanslıyım. Gelinimi de çok severim, eski gelinimi de severim.

“Her başarılı erkeğin arkasında bir kadın vardır” derler ya, her başarılı kadının arkasında da bir erkek var mı?

Yok. Kusura bakmasınlar, kadın her şeyi tek başına yapıyor. Erkek anlayışlı bir erkekse, bu, kadının şansı olur. Çünkü kadın çalıştığında erkek yardım eder. Ortak bir şey yapmak ister. Kadın da destek almak ister erkekten. O zaman güzel olur, çekememezlik olmaz. **Erkek kadına yardım etmek için doğduğunu zannediyor. Erkek güçlü, kadın zayıf zannediyor. Kadın daha güçlü ve daha iyi olduğunda onu kabul edemiyorlar.** Kadın erkek hikayesinde hep kavga odur. Erkek üstünlük istiyor. Belki o istemiyor ama bu sefer kahvede arkadaşları alay ediyor. Bazı şeyler Türkiye’de çok güç. Bunu değiştirmek de çok güç. Çevrenin görüşü çok önemli. Önemli olan onun görüşünü değiştirmek... **Ama bir zaman gelecek kadınlara “Sen neden çalışmıyorsun?” diyecekler. Zamanla düzelecek hepsi. Ben göremem belki ama torunlarım zamanında öyle olacak.** Kadınlara alışacaklar. Kadınların çalışmasına alışacaklar. Neden illa erkek çalışıyormuş? Kadın çalışır erkeğe bakar. Erkek de gitsin golf oynasın, çamaşır yıkasın, kadını beklesin evde. Ne olmuş yani?

İSMET İNÖNÜ BİR BARDAK UZATTI BANA VE DEDİ Kİ...

Hayatınız boyunca kadın olduğunuz için en zorlandığınız an neydi? Üniversiteye gitmeme ve çalışmama izin vermediler. Benim sıkıntılanm onlar oldu. Yerimde duramıyordum. İlla bir şeyler yapmam lazım. **Ben 30’lu yılların krizlerini de gördüm. Bazı kadınların nasıl parasız kaldıklarını, zorlandıklarını gördüm. Galiba o dönemi şöyle yorumladım: “Bu benim de başıma gelebilir, ortada kalabilirim.” O yüzden bu kadar çalıştım.** Babam öldü. Ne olacaktım ben? Bitti, gitti. Mısır’daki malıma Abdül Nasir el koydu. O da gitti. 5 kuruşum kalmadı Mısır’da... Yahya Amcam beni Kahire’de bir yere götürdü. Kocaman yemyeşil bir arazi. Burası senin, dedi. İşçiler her sene pamuk ekiyorlar, sonra parayı bankaya senin adına koyuyoruz, dedi. Aradan zaman geçti. Abdül Nasir bütün yabancıların malına el koydu. İsmet Paşa’nın oğulları benim arkadaşım. Onlardan birini gördüm, olayı anlattım. “Gel Paşa’ya anlat bunları” dedi. Ben doğduğumdan beri Cumhuriyet Halk Partiliyim. İsmet Paşa da Cumhurbaşkanı o zaman. Kalktım gittim. Muhabbet, sohbet, kahkahalar... Müthiş bir adamdı rahmetli. Anlatmaya başladım olayı. Ben anlatırken İsmet Paşa önündeki su bardağıyla oynamaya başladı. Sürekli bana doğru itiyor, ben de içimden “Bak adam sıkıldı, tüh” diye düşünüyorum. En sonunda durdu: **“Bak deminden beri uzatıyorum, görmüyorsun. Sen o arazilerin üstüne bir bardak su iç”** dedi. “Biz de Cumhuriyet’i kurarken ecnebilerin mallarına, arazilerine el koyduk,” dedi. Her şeyim gitti. Bir anda! Şak diye! Ama soru şu: “Ya o anda çalışmasaydım?” O günden sonra

bir daha Mısır’a gitmedim. Artık bensiz yaşıyorlar. :)

Kurallarınız var mı?

3 tane S’im var benim. Siyaset, sigara, silah... Tavsiye de ederim. Asla siyaset konuşmam. Asla sigara içmem ve silahlardan her zaman uzak dururum. 60’lı yaşların başına kadar sigara içtim. Ancak bir gün bir etkinlikte konuşmacı olarak sahnede olmam gerekti. Ben sahneye çıktım fakat sesim çıkmadı, konuşamadım. O gün sigarayı bıraktım. Bir daha da içmedim. Neredeyse 25-30 sene oldu. Silah da malum sebepler... Ankara’da bir sergi vardı. Silahçılarla çalışıyordum. Sergiye gittim ve bir an durup “Ben burada ne yapıyorum?” dedim. Her yer top, tüfek dolu... Ondan sonra bu 3S kuralı girdi hayatıma işte.

İş hayatınızda kadın olduğunuz için hiç ayrımcılığa maruz kaldınız mı?

O biraz güç bana... Erkekle kadının arasındaki şey zımpara kağıdı gibi bir şeydir. Çalışma hayatına bu güçlükleri bilerek, kabul ederek giriyorsun. “Erkek kadını eşit değildir.” Birinin adı kadın, ötekini erkek... Onu kabul edip yaşarsan kolaylaşıyor hayat. **Kendi hayatını yaşa ve başarılı ol! Bunu bir rekabete sokmamak gerekir. Kadın da iyi gazeteci olur, erkek de... Bu budur.** “Kadın yapamaz.” diyorlar. Ama kadın çok iyi yapıyor. Görmezden geliyorlar onun başarısını... Çok alıştık bunlara.

Eski eşiniz Haldun Dormen’e aşık mıydınız?

Ben çok seviyordum. Bence o da beni seviyordu.

Kendinize her gün hatırlattığınız sözler var mı?

Ben her zaman pozitif bir insanımdır. Başkasının aleyhinde çok az konuşurum. Dedikodu yapmam. İnsanların hayatıyla ilgilenmem. Biri biriyle görüşmüş, bana ne? Çok okurum. Dışarıda neler oluyor, hangi piyesler oynanıyor? Hepsini takip ederim. Özellikle Londra’yı. Bu sene ne giyiliyor, ne tür kumaşlar, hangi renkler moda? Hepsini takip ederim. Şu da var: Biri benim kapımı çaldığında yüzde yüz emindir ki içeride kötü bir şey yok. **Ben hata yapmamaya çok dikkat ederim. Ama hata yapmaktan da korkmuyorum.** Hiç utanmayacaksın. Bu çok mühim. Her şeyin açık olacak.

HEP KÜLLERİMDEN DOĞDUM

Hep küllerinizden mi doğdunuz yani?

Evet, hiç kolay değildi. Çok zor oldu. Bir hata yaptığında kendini perişan ediyorsun. Bir hata yaptım deyip, düzeltmeye çalışıyorsun. Ve bu hiç kolay olmuyor.

Hiç umutsuzluğa kapılmadınız mı? Her zaman çok mu güçlüsünüz?

Güçlülükten değil. Tek başına olduğunuz zaman umutsuzluğa yer yok. Çocuklar var. Büyüyorlar. O arada “Ay ben yapamıyorum” deme lüksün yok. Nazlanmak yok.

Kadınlara ne söylemek istersiniz?

Çalışacaksın. Kadın kısmı dünyanın gidişatını her zaman erkekten daha çok takip etmeli. Çünkü kadının erkekten farklı bir mesuliyeti var: Ailesi... Ailenin sorumlusu aslında kadındır. Hastalıklar, düzensizlikler hep kadından sorulur. Büyük mesuliyettir. Bir kadın eğer anneyse, görevini bilecek. Çocuklarının mutluluğu için uğraşacak. Anne her zaman okuyacak. Ve mutlaka ama mutlaka bir meslek edinecek. Kadın kocasına diyecek ki: “Olsun! Ben de çalışırım.” Oğluna diyebilecek ki: “Çocuğum git üniversiteye, ben çalışırım, hallederim.” Bundan güzel bir şey olabilir mi? Çocuğun yoksa, akrabaların, ailen senin sorumluluğunda... Duydun mu yengenin yaptığını diye sana anlatıyorlar. **Kadın kısmı çok bilgili olmalı, çok dikkatli olmalı ve bütün bunlara rağmen bir de arka planda kalmalı. “Power Behind” derler ya, işte kadın o... “Arkadaki güç.”** Her kadın “yalnız kalma, parasız kalma, çocuklarına bakma mecburiyeti” gibi şeylerden dolayı, mutlaka bir konuda “çalışabilirim” diyebilmeli... Ne olacak bana büyükannem bakar, diye bir şey yok. İnsanın iki ayağının durabilmesi için bir destek lazım! Ben bir ev aldım, nasılsa orası var diye düşünmeyecek. Bir zelzele olur, bina gider canım. Kalırsın ortada. Sen kendine güveneceksin, kendine! İşte Türkiye’de o eksik. Baba ile annenin çocukları için bunu düşünmesi gerekir. Özellikle kız çocukları için... “Bana bir şey olursa bu çocuk ne yapar?” diye düşünmesi gerekir. **Aile ve kendine güven... İkisi kadının hayatında çok mühim meseledir. Doğuştan belki de özgüvenlisindir ama kullanmadığın için zamanla kaybolur, köreler. Kötülemeyeceksin.**

Ölümünden korkuyor musunuz?

Ölümünden değil ama başka şeylerden korkuyorum. Mesela; öldüm ve gömdüler, peki ya sonra? Vücuduma ne olacak bilmiyorum. Karacaahmet’te bir aile mezarlığımız var. Orada yerim hazır. 250 senelik bir mezarlık orası... Ben bakımlını yaptırıyorum hep. Dikkat ediyorum. Ama bir 250 sene sonra orası ne olur acaba? Ya otel olursa? Alışveriş merkezi olursa? Orası hala mezarlık kalabilecek mi? Ölümünden korkmuyorum, fakat bunu düşünüyorum zaman zaman. Ve evet, yapacak bir şey yok. Çok da mühim değil... **Ne derler Fransızca, “Apres moi le deluge”, yani “Benden sonra tufan...”**

9adam

Salonda 9 adam, tezgahın üstünde 8Kek vardı. Elbette kimse çayın yanında yapacağı 8Kek keyfinden feragat etmek istemiyordu.

Etraf dağınıktı. Tipik öğrenci evi dağınıklığıydı işte. "Her karmaşanın kendi içinde bir dağınıklığı vardır" sözünü kesin bir öğrenci söylemişti. Çünkü öğrenci evindeki karmaşaya neresinden bakarsan bak bir düzen görmek mümkün değildi. Eh, bir de sınav zamanıydı. Dolayısıyla bu dağınıklık bir üst seviyede yaşanıyordu.

Toplu halde hareket etmek adetti öğrenci evlerinde. Serengeti düzlüklerinde göç eden impala sürüleri gibi, sınav zamanı evi en büyük olan arkadaşların salonunda toplanılır, müthiş bir ciddiyetle defter kitaplar, masa ve sehparın üzerine serilirdi. Bu ciddiyet en fazla 1 saat hüküm sürebilirdi. Yine öyle oldu. Ortamın bir anda dersaneden, altın gününe dönmesi için bir kıvılcım yeterdi. "Mesela yemeği kim hazırlayacak?" sorusu ışık hızıyla bir referanduma dönüşebilirdi. Ama iş yemekle bitmiyordu ki... Markete kim gidecek, sofrayı kim kuracak, bulaşıkları kim yıkayacak, çayı kim koyacak?.. Birbirinden

zorlu etaplar vardı. "Anne ders çalışacağım bana bir fincan kahve getirir misin?" cümlesi öğrenci evinde işlevsizdi.

Ne kahve getirecek bir anne, ne de doğru dürüst kahve vardı. Öğrenci evleri içinde hiçbir şey olmamasına rağmen sürekli dağınık kalabilen esrarengiz yerlerdir.

Koray'ların evi de o akşam tam bu durumdaydı işte. 9 genç adam sınava çalışmak için evde toplanmış, 8Kek'ler alınmış ve kafalar ders kitaplarına gömülmüştü. **Evet, her ortamın ilacı 8Kek'ti. Zaten "Kek dedin mi 8, 8 dedin mi Kek" geliyordu akla. 9 kişilik bir arkadaş grubu için de 8Kek biçilmiş kaftandı.** Bu ciddiyet uzun sürmedi. İlk kıvılcım düştü evin orta yerine. "Sanki acıktık yahu. Bir şeyler mi yesek?" Caner en deneyimli öğrenci olarak bir şeyler yemeyi çoktan kafasına koymuş ve diğerlerini de kendi tarafına çekmenin yollarını düşünmeye başlamıştı. "Yarın kimlerin sınavı daha kolay ya da önemsizse alışveriş, yemek ve bulaşık ona kalır beyler!" diye gürledi salonun ortasında. Selçuk itiraz etti. "Herkesin sınavı var. Bence çay koyalım ve bir şeyler atıştıralım. Öyle geçştirelim. Akşam geç olmadan ev yemekleri yapan lokantaya gider, öğrenci menüsü yeriz."

En mantıklı fikirdi. Derslerinin zorluğu ve öncelik sırasına göre 4 fedai seçtiler aralarından. Biri her durumda Turizm Otelcilik okuyan Selçuk'tu. Onun dersleri kolaydı. Sınavları daha kolaydı. İnsan ızgarada levrek pişirip finalden 100 alır mıydı yahu? Turizm Otelcilik okuyorsa alırdı. Selçuk'un yanında ikinci kurban Büro Yönetimi ve Sekreterlik okuyan Serdar vardı. Okuduğu bölümdeki "sekreterlik" kelimesine ayar oluyordu. Çok kadınsı duruyordu. Bir adamın sekreterlikle ne işi olabilirdi? Elbette arkadaş ortamlarında maruz kaldığı sulu şakalardan ötürü böyle düşünüyordu. Yoksa okuduğu bölümden mezun olunca iş bulma imkanı çok fazlaydı. Üçüncü kurban İklimlendirme ve Soğutma son sınıf öğrencisi Burak'tı. Onun sınavı da uygulamalı olacaktı. Kapalı devre bir soğutma sistemini aktif hale getirip bakımını yapacaktı. Sınav süresi 30 dakikaydı. Devre sistemine 15 dakika göz gezdirmesi yeterli olacaktı. Son kurban Ziraat Fakültesi Hayvansal Üretim öğrencisi Seyfi'ydi. O da yarınki sınavda besi hayvanlarını yemleme tekniğinden sorumluydu. Hayvanları doğru yemlerle doğru şekilde beslemenin uygulamalı sınavına girecekti.

Bu 4 fedai, aralarında kusursuz bir iş bölümü yaptılar. Selçuk çay suyunu koydu, Burak demliğe yeter miktarda çay ekledi. Serdar 9 tane tabak çıkardı. Her biri farklı desenli tabaktı. Zaten evde 9 tabak olmasına da şaşırmıştı. Bir öğrenci evinde hiçbir şeyin sayısı 3 ya da 4'ü geçmezdi çünkü. Seyfi, 8Kek paketlerini açmaya başladı. Sınav zamanları bu toplu ders çalışma etkinliklerinin gayriresmi sponsoruydu 8Kek. Ama ufak bir sorun vardı. Hemen arkadaşlarına duyurdu bunu. **"Beyler 9 kişiyiz ama 8Kek var."** Ders kitaplarından kafasını kaldıran 5 arkadaşı da "Kötü espri be oğlum!" dedi. Çay suyunun kaynamasını bekleyen Selçuk, "Git o zaman markete. 'Biz 8Kek almışız ama 9 kişiyiz. 9Kek yok mu?' Diye sor. Ama uzaktan sor. Kasadaki çalışan seni döver vallahi!" dedi. "Öyle değil be! 8 tane 8Kek var demeye çalışıyorum. Ya eksik aldık ya da biri yolda bir tanesini

gömmüş!.. Gerçi ben de birini yememek için zor tutuyorum şu an kendimi. 8 dedin mi Kek, kek dedin mi 8. 8Kek şahane icat be abi!.."

Bir anda sessizlik oldu. Aralarından biri ihanet etmiş ve 8Kekler'den birini yemişti. 9 öğrencinin ders çalışmak üzere toplandığı bir öğrenci evinde yaşanabilecek en derin krizlerden biriydi bu. "8Kek'i kim yedi!?" Salonda 9

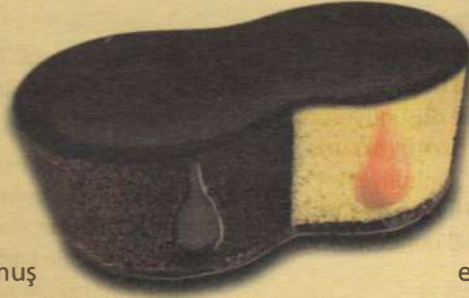
adam, tezgahın üstünde 8Kek vardı. Çözölme yi bekleyen adli bir vaka gibiydi her şey. Elbette kimse çayın yanında yapacağı 8Kek keyfinden feragat etmek istemiyordu. Kimse markete de gitmek istemiyordu. Bir şekilde gidilirdi ama o keki marketle ev arasındaki kısacık yolda kimseye çaktırmadan hüpleten kimdi? Herkes bunu merak ediyordu. Market alışverişini yapan Önder, pantolon

cebinden kasa fişini bulup getirdi. "Ee burada 8 tane 8Kek yazıyor. Eksik almışız." Herkes birden rahatladı. Ortamdaki o makul şüphe bulutu dağılmış, herkes aklanmıştı. Tam o sırada ev sahibi Koray'ın telefonu çaldı. "Koray naber? 3 kişiyiz. Size geliyoruz çalışmaya. Sanat Tarihi okuyan kim var evde?""Sanat Tarihi... İşte bizim İsmet var. Gelin beraber çalışsınız."

"Tamam, bir şey lazım mı?" diye sordu telefondaki

ses. Koray gülererek yanıtladı. "Vallahi biz 9 kişiyiz. Bir tane eksik 8Kek almışız. Bir fazlanız kadar 8Kek alın gelin, çay demliyoruz." Oktay güldü. "Yahu marketten sayınız kadar kek alamamış adamlarsınız. Bir de üniversite okuyorsunuz. Tamam acil 8Kek takviyesi ile geliyoruz" deyip kapattı. Evdeki 9Adam, masanın üstünde duran 8Kek'lere baktı. Herkesin yüzünde bir rahatlama vardı. Ama saniyeler sonra o rahatlama yerini kahkaha tufanına bıraktı. Tezgah üzerinde duran 7 tane 8Kek vardı. "İçimizde bir şakacı var. Ama onu bu gece bitmeden bulacağız beyler. O 8Kek'i çiğnemededen yutan her kimse bu evden çıkamaz, ona göre!.." dedi Koray gülererek. Herkes deli gibi gülüyordu. Sınav, ders, sessizlik çoktan unutulmuştu. Çay demlenmiş, 8Kek'ler açılmış, sohbet koyulaşmış, müziğin sesi açılmış, üst sınıftan Özge'nin kimden hoşlandığı sorusu ortama 50 defa sorulmuş, alt kattaki komşu biraz daha sessiz olunması talebini oklavasını tavana vurmak suretiyle çoktan iletmışti... Ev artık tam bir öğrenci eviydi.

DEDİN Mİ
8 KEK

KEK 8
DEDİN Mİ

Rıdvan Akar

daha güzel yenilmek...

Şimdi umutların ertelendiği, ülkeye olan inancın azaldığı, adalet ve vicdanın yaralandığı yeni bir döneme girildi. Öyle bir dönem ki geçmişte yaşanan o karanlıkla kıyaslanabilir tasarruf ve uygulamalarla daha bir görünür oldu.

*"Başka türlü bir şey benim istediğim
Ne ağaca benzer ne de buluta
Burası gibi değil gideceğim
memleket
Denizi ayrı deniz havası başka
hava..."*

Can Yücel'in tahayyülündeki "memleket" böylesi bir yerdi. Umudu, merakı ve ideal olanı barındırıyordu. "Gitme" duygusunun galebe çaldığı zamanlarda belki de en çok dillendirilen dördlüktü. Hani Yeni Türkü'nün Günebakan albümünde dinlediğimiz var ya işte o şarkı...

Kaçıp gitme duygusunu ilk kez 12 Eylül döneminde yaşamıştım.

Askeri Cunta'nın insanı soluksuz bırakan atmosferinde "kaçmak" iyi bir "ara çözüm"dü. Ara çözüm mü zira mültecilik ancak geçici olabilirdi.

Nihayetinde ülkeye dönülecek ve eksik bırakılan tamamlanacaktı. Eksik bırakılan devrimdi. Bu ülke için idam sehpasında, işkencede ve infaz edilerek ölenle ödenecek bir borç vardı.

"Belki yarın, belki yarından da yakın" iyimserliği içinde başlanan bir devrim tasavvuruna anlam katacak olanların ülkesinden gitmesi zorunluluk haline gelmiş. "Kaçağa düşenler" çareyi dışarıya gitmekte bulmuştu. 12 Eylül döneminde 30 binden fazla insan politik mülteci olarak Avrupa kapılarına dayandı. 12 Eylül rejimi alabildiğine faşizan uygulamalarıyla ülkeyi yaşanılmaz hale getirmişti. Sokağa çıkma yasakları nedeniyle geceleri insanlar askerle köşe kapmaca oynuyor, memurlar, işçiler, akademisyenler işten atılıyor, partiler, dernekler, sendikalar kapatılıyor ve bir milyondan fazla insan cezaevi ve işkence gerçeğiyle tanışıyordu. Gidenler şanslıydı.

Gidenler açısından ise tüm yaşamlarını kuşatacak bir ikilem başlıyordu. Geride bir ülke ve devrim tahayyülü bırakmışlardı. Gittikleri ülkede "cepheler", "birlikler" kurarak 12 Eylül karanlığını anlatmaya ve mücadele etmeye çalışıyorlardı. Hiçbiri kendini yaşadıkları ülkeye ait hissetmiyordu, Brecht'in Sürgün Üzerine şiirinde dediği gibi bir hayattı.

*Ne işe yarar çivi çakmak duvara
As gitsin iskemleye elbiseni
Nasıl olsa döneceksin
Bir hafta için değer mi?*

*Sulamasan da olur o fidanı
Ağaç dikmesen de olur
Boyu dizini bulmadan daha
Dönecek değil misin sevinç içinde?*

*Hiçbir işe yaramaz o yabancı dilden kitap
Kimliğini açığa vurmaktan gayri.
Seni çağıran mektup
Ana dilinde yazılmış olmayacak mı?*

Nasıl da döneceklerdi! Böyle başlayan o "ait olamama" hali bugün bile sürüyor. Aradan 35 yıl geçtikten sonra bile dönemeyenler hala o hücrelerine işleyen tahayyülün peşinden koşmaya devam ediyor. Şimdi umutların ertelendiği, ülkeye olan inancın azaldığı, adalet ve vicdanın yaralandığı yeni bir döneme girildi. Öyle bir dönem ki geçmişte yaşanan o karanlıkla kıyaslanabilir tasarruf ve uygulamalarla daha bir görünür oldu.

Yine sokağa çıkma yasakları var. Sadece geceleri değil günlerce süren o sokağa çıkma yasaklarında ölüm sıradanlaşıyor. Eylemciler yerine devlet duvarlara savaş çağrıları yazıyor. Yine işsiz kalan insanlar ve kapanan işyerleri var. Osmanlı İmparatorluğu'nda padişaha tanınan "müsadere" geleneğinin hortladığını görüyoruz. Yüzbinlerce lira aylıklarla "çökülen" şirketlere atanan kayyumların keyfi kararları karşısında çaresiz işini yitirenleri görüyoruz. Yine insanlar evlerinde infaz ediliyor. "Galoş giy" diyen bir genç kız ailesinin

önünde öldürüldüğünde değil, başörtülü bir kadının eline kelepçe takıldığında "kamu vicdanı" denilen "şey" harekete geçebiliyor. Devlet aklı rövanşizminden hiç vazgeçmiyor. Kafasına gaz fişeği isabet ettiği için aylarca yoğun bakımda kalmış bir liselinin tutuklanması vaka-i adiyeden sayılıyor. Son 5 ayda "devlet dersinde" öldürülen 51 çocuğun katillerinden bir tanesi bile yargı önüne çıkarılmıyor. 12 Eylül döneminin en önemli silahlarından biri olan YÖK'e bugünlerde "üniversite kapatma" yetkisi verilmesi

generallerin bile aklına gelmeyen bir karar olmasına rağmen yadırganmıyor. Muhafız basını olmayan bir ülkeye doğru adım adım yol alıyoruz. 12 Eylül cuntasının kapattığı basın organları yerine günümüzde "uydudan çıkarma" ve "el koyma" formülü uygulanıyor. Bizden son bir ayda kapanan 16 kanal yerine Gazze'de İsrail tarafından kapatılan Filistin Radyosu için tepki göstermemiz isteniyor. Nazım Hikmet'in Şeyh Bedrettin Destanı'nda dediği gibi:

Yenildiler.

Yenenler, yenilenlerin

*dikişsiz, ak gömleğinde sildiler
kılıçlarının kanını.*

8 Haziran sabahı başlayan adaletten ve vicdandan yana bir ülkede yaşama hayalinin yerini sadece 5 ay içinde katliamlar, bombalar, keyfi yargı kararları, istikrarsız bir ülkenin bedellerine ilişkin halkta uyandırılan korku iklimi ile yaratılan olağanüstü bir toplum mühendisliği projesi aldı. Şimdi o yenilgi duygusu ve çaresizlikten beslenen ceberrut bir siyasi atmosfer giderek "karanlığın gücünü" daha da koyulaştırıyor. Onun içindir ki muhalif olan "şair" gidiyor, onun içindir ki muhalif olan usta "yorumcu ve besteci" bize "kendinizi sanata, bilime ve yaratıcılığa emanet edin" diyor.

Ben ise ömrü hayatımda hep yenilenlerden yana yaşadım. Onun içindir ki Samuel Beckett'in o sözleri en çok bu ülkenin muhaliflerine yakışır:

*Hep denedin hep yenildin. Olsun. Yine dene,
yine yenil, daha güzel yenil...*

Bedia Ceylan Güzelce

birakma beni, insanlar kötü

KAFAnı boydan boya saran mavi kulaklıklarında çalan şarkı, ilk dans şarkımız olur muydu bilmem ama tanıştığımız hafta mahalleden taşınmasaydın belki şimdiye evlenmiştik. Hayat, kentsel dönüşüm ayağına seni benden alıp götürürken, ben bunu da kader yerine iktidara bağlamayı seçtiysem, kabahatin ne kadarı benimdi? Bugünün Minecraft şampiyonları yarının başkanları, cumhurbaşkanları olacaktı hem, akıl alır şey değil. Ovalık yerlerde G-20'ler, bir parsel çimi bir arada gördüler mü gözleri dolacaktı, kesin. Şimdi bak, nasıl da ayrı düştüm senden. Facebook profilindeki şeffaf bayraklar altında beliren yüzünün silueti, bir an olsun gözümün önünden gitmiyor. Ah Avrupa bir kez daha sınıksı kenetlenirken birbirine, biz seninle daha bir çay içemedik, niye? Çayın demlenmesi bir coğrafya olayıdır, kaynaması tarih, içilmesi matematik.

Ölüm yok ya sonunda dediğimiz her şeyin sonunda ölüm var. Kabrimizde inceden bir şarkı, Metin Akpınar söylüyor: Acıyıp, lütfedip gülme istemem. Bizim buralarda sana doğrultulmuş bir silahın tetiği çekildiğinde, namlunun içinden kurşun yerine üzerinde BANG BANG yazılı bir bayrağın çıkma ihtimali yok güzelim. Çehov'un silahları asılı duvarlarda, ha patladı ha patlayacak. Bu şehir seni öyle bir saklıyor ki benden, uçsuz bucaksız yüzeyinde bilmediğim bir gezegenin dolanıyor gibiyim. Doğarken aldığım nefesi tutmuşum, bırakmamak üzere yeminliyim, yeminimi bozarsam sönecek sanki evren. Sonra biz bir daha hiç kavuşamayacağız, içime doğuyor. Ve bana öyle geliyor ki bu sıradan hikayeyi okumaya neresinden başlasak hep aynı cümlelere takılacağız, bir balık gibi ağlara, bir kadın gibi cinayete, bir erkek gibi düşmanlığa kurban gideceğiz.

İnsan ne'yle ölüyorsa, O'dur.

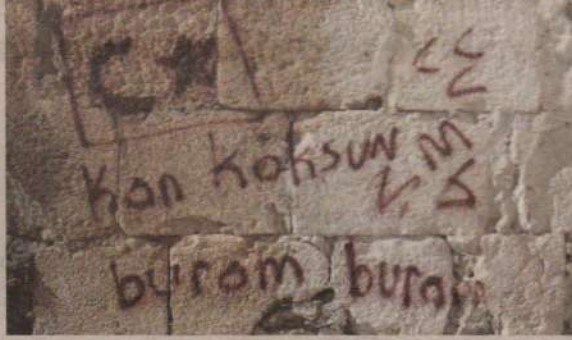
Çocukluğum Şişhane, gençliğim kaval. Bir tramvaya binip zakkakşayım diyorum yeni yaşlarımdan. Madagaskar'ın ölüm çukurlarına girip bekliyorum, sessiz sakınım, her şeye varım. Zira ampulü patlak bir lambanın altında gençliğimizi kıstırmalarından başka bir olayımız yok torunlarımıza anlatacak. Üstelik şehirde sokağa çıkma yasağı ilan edildikten sonra bir adam, içinde üç çocuğun yaşadığı bir evin duvarına kan kokusu istediğini yazmış. Cesetlerin üzerine basıp, buram buram kan kokusu duymak isteyen adam, sevgilisinin bacakları arasına burnunu dayasın her ay, tamam? Tabii onu hala seven bir kadın bulabiliyorsa... Kuşklar, korkular ertesinde bir kabus ortaklığına dönüşüyor dünyayla ilişkisi insanın, dörtleri yakıp bekliyorsun hayatın kıyısında. Baş kanser hücresinin hesaba katmadığı, bedeni bütünüyle ele geçirdiğinde kendinin de toprağın altına gideceği. Belki toprağı da saracak, bu fırsatı biz verdik ona. Bir daha geçmeyeceğim Şişhane'den, bir daha çocuk olmayacağım. **Gözlerimi kapatıp seni seveceğim, seni kan tutuyor, seni ben tutuyorum, bırakmayacağım.** Sırf ben seni sevdim diye değişmez bu dünyanın düzeni. Gerekirse kenti yıkacağım, yeniden yapacağım, seni yanıma koyacağım, mahalleler içinde bizimki, evler içinde bizimki, odalar içinde bizimki, kapılar içinde bizimki, dolaplar içinde bizimki, yataklar içinde bizimki, sevdalar içinde bizimki, sana söz.

İnsan kimi seviyorsa, O'dur.

Ümit Yaşar Oğuzcan; o az anlaşılmış ve lise defterlerinden şiir bloglarına, Facebook güncellemelerinden tivit boşluklarına sığın büyük şair şöyle diyor: "Bırakma beni insanlar kötü." Birimiz ağlamaya başlasak kalanlar peşi sıra çözülüyor, bizi gözyaşı tutuyor, ağlamıyoruz. Saçlarımızın yaş yatağında birbirine çarpmadan gezinirken parmakların, dünyanın şarkısına kendini uyduruyor ayakların. Belki bir daha göremem diye iyi-kötü tüm manzaraların önünde çektiğim fotoğrafların var, fotoğrafların hiçbir yere gitmiyor, kent dönüşüyor, yüzün aynı. Ölüm herkesi değiştiriyor, ölü aynı.

"Her şeyi unut" diye başlayıp biten öğütlerinin yerine mumlar dikiyorum. Evimizde bir ışık yanıyor, gerisi karanlık ve karanlık hep aynı. Apartman boşluğuna sıkışan kuşlarımız oraya nasıl girdiklerini hatırlasa ve bir nehir kulağımızın arkasında akmasa, "Boş yere geçti hayatın, boş yere geçti hayatın" diye diye... İç dünyam, dış dünyamdan büyük. Tek bir insanın içine attıklarını yan yana koysak, bir kıta yeni baştan kurulur, kuracağım. Yorulursam ne olayım, söz. Kıtalar içinde bizimki, coğrafyalar içinde bizimki, iltifatlar, gelin başları, vinçler, bütün o kilo alıp vermeler, saça takılan güller, iğneler, serumlar, oksijenler, sabahı dar etmeler, çocukların okulları, okulların öğretmenleri, öğretmenlerin memleketleri, memleketlere göre şiveler, vahşi hayvan belgeselleri, bir aslanın bir ceylanı paramparça etmesi, bizi biz yapan şeyler içinde bizimki ve elbette sarılmalar içinde bizimki, olmasa...

İnsan neyi bırakmıyorsa, O'dur.

Tek bir insanın içine attıklarını yan yana koysak, bir kıta yeni baştan kurulur, kuracağım.

BARIŞ İÇİN...

**"BİZLER, VATANDAŞLAR,
YANI BU TOPRAKLARIN
GERÇEK SAHİPLERİ...
BİLELİM Kİ, BARIŞ İSTEMEK
BİR İNSAN HAKKIDIR."**

EZGİ BAŞARAN

**Kürt Sorununun
Çözüm Süreci
[2010-2015]**

Erhan Karadağ

ege'nin bu yanı

Halep'ten, Rakka'dan, Afganistan ya da Irak'tan İsveç'e Almanya'ya bir yol var; umuda yolculuğa çıkanların otobanı...

İşte o otobanı ne gözle görebilirsiniz ne de görseniz göze alabilirsiniz. Binlerce kilometre, onlarca şehir, aylar süren yolculuk. Bir kamyon kasasındalar bir lastik botta; ya bir otobüsteler ya da jandarma karakolunun bahçesinde.

Gidebilen gidiyor, yakalanan başa dönüyor; bilgisayar oyunu gibi. Oyun üç can veriyor, iki canı teslim edip varıyorsun bir şekilde renkli ekranın finaline. Ama onların bir canı var, o canı vermek için ya da insan gibi yaşama hakkını geri almak için gerçeğindeler oyunun... Mafyayla, insan kaçakçılarıyla oturup kalkıyor; Jandarmayla, Sahil Güvenlik'le köşe kapmaca oynuyorlar. **Yakalanırsa jandarmaya ya da polise, kurtulduğu an tekrar başlıyor. Çünkü ya o canı verecek ya da hayatını geri alacak.** Gidecek, başka çaresi yok; çalışmak, okumak, aslında yaşamak için gidecek. Ölmek için, çocuklarını yaşatmak için... Kafaların kesildiği, kaçtığı memleketiyle, yaşama hakkını kutsal sayan memleketler aynı dünyada nihayet. Hatta daha yakın; suyun öte yanında. Fotoğraflar, bildikleriniz, gördükleriniz, kıyıya vuran bebeler; diyeceklerimden çok fazlasını anlattı zaten aylardır.

DALGALARI AŞMAK... MİDİLLİ

Artık ölüm yok! Çadır, kamp, günler süren bekleyiş hiçbiri de dert değil. "Ölmedik ya" diyorlar, beklemek ne ki onlar için. Evlerinden, yurtlarından ayrı olsalar da dalgaları aşılar ve Avrupa'dalar. Su geçirmesin diye koydukları naylon torbalardan çıkıyor birer birer telefonlar... Ailece deniz kenarında yürüyüşler, selfieler tekrar başlıyor. Kafelerden birinin wi-fi'sini de kaydetti mi telefona, bir memlekete "Alo iyiyiz biz", bir Avrupa'ya "bekle geliyorum" tangoları...

Kolay olmuyor tabii o buz gibi suyu, dev dalgaları geçmek. Sabaha karşı otobüsler minibüsler birer birer sapıyor Çanakkale - İzmir karayolundan, anayoldan içeriye. Üzerinde firma adı yazmayan, camları filmli araçların içindekiler, yolculuğun en güvenli, en konforlu saatlerini geçiriyorlar tedirgin bir neşe içinde. Onlarca kapalı kasa kamyonet, organ taşıyan ambulanslar gibi vizir vizir geçiyor son sürat, koya şişme bot-motor yetiştiriyorlar. Traktörden başka araç geçmemiş patikalar,

ormanlar, gün ağarmadan koca otobüslerin kamyonetlerin farlarıyla aydınlanıyor. Dikili'den Ayvalık'a, Assos'tan Ayvacık'a her koyda, her köyde manzara aynı...

Kimisi 2 bin euro vermiş, kimisi 3 bin dolar otobüse binmeden önce. Nereye gittiklerini, onları kimin nasıl bir bota bindireceklerini bilmiyorlar. Küçükkuyu'da Babakale'de seyyar kamp kurmuş bir iki karanlık yüz karşılıyor onları.

Gün ağarınca yüksek bir yerden açığa bakıyor araçlar, Sahil Güvenlik botu yakındaysa plan değişiyor. Heyecanla boynuna can yeleğini geçirmiş olan mülteci arkadaş en az bir gece daha bekliyor orman içinde, yastık yaptığı sırt çantasına dayanarak. Çocuklar acıkıyor, emziren kadınlar acıkıyor, susuyor, sigara üstüne sigara içen babaları, kocaları çaresiz. Kişi başı 3 bin euroyu paylaşan o araçlardan biri gidip bir çuval ekmek, 3 kalıp peynir 3 kilo domates salatalık alıp geliyor çalıların arasına. Soğuk gecenin soğuk sabahını botu şişirme telaşı ısıtıyor, hep birlikte şişiriyorlar. Ve önce kadınlar-çocuklar diyerek başlıyor kaptansız yolculuk; 10 kişilik botta 20 kişi, bazen 30 kişiyle.

Botun sağlam olup olmadığını, motorun bozuk olup olmadığını test etmeye vakit yok. Çünkü o bot şişti mi hemen harekete geçmek zorundalar, ihbar ve jandarmanın gelişi arasında geçecek yarım saatleri var, bir de yedek benzin bidonları. O kadar. **Sahil güvenlik yoksa açıkta, yol açık demek; hava durumunu, denizi, dalgayı ne hesaplayan var ne de uyarın.**

Hayatında bot kullanmamış bir Afgan ya da bir Suriyeli arkadaş geçiyor dümenin başına, çocuklar ve kadınlar ortada, gençler, adamlar kenarlarda. Dümencinin "Kimse hareket etmesin, yerini değiştirmesin" uyarısı ilk ders. 10 kişilik bot 20 kişinin umuduyla, sevinci ve kederiyle, ölümle tıka basa dolu uzaklaşıyor sakin koydan büyük dalgalara doğru...

Dalgalar sertleştikçe bot bir Çanakkale'ye yöneliyor bir Ayvalık'a, dümenci de o ara öğreniyor zaten kumanda etmeyi. Uzaklaşıyorlar, gözden kaybolmadan önce zikzak çizen rotaları lastik bottaki konuşmaları getiriyor sanki kıyıya: "O tarafa değil bu tarafa, hayır bu tarafa..!"

Zaman da kaybediyorlar yakıt da... Dalgaya da yakalanıyorlar, fırtınaya da. İşte ne oluyorsa orada oluyor, biz bilmiyoruz.

Dünya vatandaşınız ya hesapta; kıyıya vuran bebeği plajda görüyoruz veya gazetede okuyoruz.

RESİMLİ TÜRKÇE EDEBİYAT TAKVİMİ 2016

60 yazarın öyküleri ve 11 çizerin katkılarıyla...

Buket Aşçı

“yarın gelemiyorum fidel yemeğe çağırdı”

82 yaşında başlamıştık kayıtlara. Bazı anıları silinmişti ya da silik birer siluet gibiydi. Ama bazıları da ısrarla ve sürekli olarak dile gelmek istiyordu.

“Beyaz kanepenin eteğindeki siyah leke var ya, işte o iz Uğur Mumcu’ya ait.”

Leyla Umar’la her köşesinde bir hikâyenin saklı olduğu Ortaköy’deki evinde hayat hikayesini kaleme almak için yola çıktığımız o bahar gününü hatırlamaya çalıştıkça nedense aklıma gelen ilk bu cümle oluyor. Oysa o gün yani kayıt cihazını ilk kez çalıştırdığımızda nehir söyleşimize Zonguldak’taki çocukluğundan, maden işçileri için yazdığı dörtlükten, iki çuval zeytin yüzünden babasının işinden olmasından, Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk milletvekillerinden olan dedesi Mithat Alam ve akrabası Kılıç Ali’den bahsetmiştik.

Haftalar ilerleyip söyleşimize Idi Amin, Fidel Castro, Humeyni, Arafat, Benazir Butto, Turgut Özal,

Bülent Ecevit ve daha pek çok yerli ve yabancı kişi

hakkında birbirinden ilginç ve farklı anılar, hikayeler anlatsa da üslubu asla değişmiyor, her birinden sanki komşusundan ya da arkadaşından bahseder gibi bahsediyordu.

Mesela o gün gazetelerde Pakistan’la ilgili bir haber çıkmışsa, “Bak bu sokaklarda Benazir’le bizi yerlerde sürüklemişlerdi, biliyor musun?” diyordu. Veya söz Filistin Kurtuluş Ordusu’nun efsane lideri Arafat’a geldiğinde ilk karşılaşma anlarına dönüyor ve kahkahalarla anlatmaya başlıyordu: “İçeri girdiğimde bir baktım ki, Arafat, şapkasız... Kafasında tek tel saç yok. Biliyor musun, kimseyi bu şekilde karşılamamış, böyle görünmek, bilinmek istemezmiş ama beni öyle karşılamıştı. Öyle bir sarıldı ki sanırsın biz arkadaşız, Leyla dedi; Dina’nın arkadaşı bizim de arkadaşımızdır...” (Dina Kral Hüseyin’den boşandıktan sonra Filistin Kurtuluş Ordusu’ndan Salah El Tamari ile evlenmiş, onun kurtulması için mücadele vermişti.)

Bu yüzden onun Fidel Castro’yla mutfağa girip yemek yapmasına, “Pilava o kadar su katılmaz”, “Hayır katılır” diye tartışıp sonra da Comandante’ye yanık pilav yedirmesine, Çerkez tavuğuna katacakları bir avuç ceviz için tüm Küba otel mutfaklarını teyyakkuza geçirmesine şaşımamak gerekir. Zira dünyaca ünlü bu yemek buluşmasının gerçekleşmesi bile biz fanilerin şaşkınlıkla dinleyeceği kadar doğal gerçekleşmişti.

“Nasıl oldu da Castro’yu yani Batista’yı deviren, dünyanın en büyük devrimcilerinden birini mutfağa sokmuşsunuz Leyla Hanım?” diye sormuştum heyecanla, şöyle anlatmıştı:

“Böyle deyince ben bile inanmıyorum. Ama oldu. İstanbul’daki röportajdan sonra Fidel, ısrarla ‘Küba’ya gelersen senin için tuttuğum balıkları bizzat kendim pişireceğim’ demişti. Tabii ben buna inanmamıştım, kim inanır? Altı ya da yedi ay sonra New York’taydım. Nasıl cesaret ettiysem, Fidel’e bir faks çektim; ‘Eğer müsaitsen balık yemeye hazırım’ diye. Küba asıllı Venezuelalı bir arkadaşımın evinde kalıyordum. Yarım saat sonra bir baktım, arkadaşımın İspanyol sekreteri bağıra bağıra yanıma koşuyor. Önce heyecandan konuşmadı. Neyse az sonra kendini toparlayıp faksı okudu, *Fidel’den geliyordu ve şöyle diyordu: ‘Yarın bekliyorum.’ Fakat en güzeli neydi biliyor musun? Gazeteyi aradığım an! Demiştik ki, ‘Ben yarın gelemiyorum, çünkü Fidel beni yemeğe çağırdı.’ Onlar da doğal olarak gülmüş, ‘istersen gelinliğini de yollayalım’ demişlerdi.*”

Gerçekleştikten sonra birer dostluğa dönüşen bu röportajların ardında ise Leyla Hanım’ın oya gibi dokuduğu bir ilişkiler ağı, büyük bir emek, sabır

ve inat vardı. Mesela Fidel Castro röportajı için tam on yıl uğraşmıştı. On yıl boyunca Fidel’e gidebilecek tüm yolları araştırmış, düzenli olarak röportaj talebinde bulunmuş hatta yeni yollar inşa etmişti. Düşünüyorum da, Leyla Hanım’ın Fidel Castro’nun 1997 yılında Türkiye’yi ziyareti sırasında gerçekleştirdiği o röportaja giden yolun dünya iletişim fakültelerinde okutulması gerek. Zira Leyla Hanım, Fidel Castro ile röportaj yapana kadar Küba’nın pek çok siyasetçisi, büyükelçisi ile röportajlar yapmış, dostluklar kurmuştu. Yani geriye bir tek Castro kalmıştı! Böyle böyle haftalar geçirmiştik Leyla Hanım’la, birbirinden güzel, hazin, heyecanlı anılar dinlediğim. Değerli bilgiler edindiğim. Sanki adı konmayan bir okula gidiyor gibiydim. Gecesinden ödevlerimi yaptığım ve her defasında geç kalma telaşı yaşadığım.

Derken, bir ritüele de dönüşmüştü bu buluşmalarımız.

Idi Amin ile yaptığı röportajın tüm dünya basınında yayımlanması sayesinde aldığı Ortaköy’deki üç katlı evinin basamaklarını hızla çıkarken hep “Ben geldiiimm” diye seslenirdim. O da her seferinde korkar, “Yavaş düşeceksin” diye bağırdı. Babası çok sevdiği için dudağından hiç eksik etmediği kırmızı ruju ile karşıladı beni. Bu güzelliğin bir parçası olabilmek için ben de kırmızı ruj sürerdim (Hala da sürerim). Sonra masaya otururduk. Karşılıklı. Hep aynı sandalyelere. Menüümüz de aşağı yukarı aynıydı. Makarna, salata, yoğurtlu bir zeytinyağlı. Şayet özel bir gün ise ya da bir başka misafirimiz varsa birer kadeh de şarap. Ardından koltuklara geçerdik. Orta şekerli birer Türk kahvesi içerdik, o her defasında kapatır, “Hadi bir şeyler söyle” derdi. Hep aynı fincan açıldı önümde; bir yanı bembeyaz bir fincandı bu, tek telve izi bile olmayan. O fincanı hafızası sanırdım. Gitgide silinen... Boğazım düğümlenir, içimi bir sıkıntı kaplardı. Neyse ki çok sürmez hemen kendime gelir, başlardım uydurmaya. Yolculuk var, derdim. Hediyeler... Bir kuş mektup getiriyor. Sonra gülüşür, ardından kayıt cihazının düğmesine basardık.

82 yaşında başlamıştık kayıtlara. Bazı anıları silinmişti ya da silik birer siluet gibiydi. Ama bazıları da ısrarla ve sürekli olarak dile gelmek istiyordu. Bambaşka bir konuyu konuşurken bile hatırlatıyordu kendini. Bunlardan biri de *Milliyet Gazetesi’nde işe başladıktan birkaç ay sonra 41 erkek meslektaşının “Bu sosyetik bir kadın, onunla çalışmak istemiyoruz” diyerek aleyhine imza toplamış olmalarıydı.* Bunu hiç ama hiç unutamıyordu Leyla Hanım, “Ne sosyeteği! Eşinden ayrılmış bekar bir anneydim, evimi geçindirmek için çırpınıyordum. İşe yürüyerek gittiğim zamanlar öyle çoktu ki!”

Bu acımasızlığı her dinlediğimde bizim meslekteki rekabetin ne kadar çirkinleşebileceğini daha iyi anlardım. Ama bir yandan da kıs kıs gülerdim. Çünkü bugün mesleğin duayenleri diye andığımız isimlerin de yer aldığı, o 41 erkek gazetecinin “sosyetik” dediği kadın eksi 18 derecede donmamak için ayaklarına annesinden kalma eldivenlerini geçirerek saatlerce sokakta beklemiş ve sonunda tüm dünya meslektaşlarının gözü önünde onların yapamadığını yaparak Humeyni ile röportaj yapmayı başarmıştı. Hem de bir kadın olarak!

Ve o sosyetik kadın denilen gazeteci, kanepesindeki ayakkabı izini bir türlü silmeye kıyamadığı Uğur Mumcu’nun ve çocukluk arkadaşı Abdi İpekçi’nin yanına mirasını sokak çocuklarına bırakarak gitti! Ve bir de kartvizit bıraktı geriye, üzerinde hiçbir gazete ya da televizyonun isminin yer almadığı: “Leyla Umar, Gazeteci”

cazın büyüülü sesi: elif çağlar

Memleketin en büyük seslerinden biri **Elif Çağlar**. Onu konserlerde tanıdık, albümleriyle heyecanlandık, yaptığı işleri takip etmeye çalıştık. Kendi adıma, bunda çok başarılı olduğum söylenemez zira ne zaman konser verse benim başka bir yerde olmam gerekiyor! Ancak bu, yaptıklarından haberdar olmadığım, onu takip etmediğim anlamına gelmez.

Elif Çağlar, Roxy Müzik Günleri'nde birinci olan grubu Bağdat Avenue ile kalplerimizi fethetmişti. Amerika'da sürdürdüğü eğitimini başarıyla tamamlayan sanatçı, sonrasında pek çok festivalde karşımıza çıktı. İlk albümü "M-U-S-I-C", 2011'de yayımlandı. **İkinci albümü beklerken, onu, pek çok albümde konuk sanatçı olarak dinledik ve iki Türkçe şarkısını bize sunduğu "Hafif Batı Müziği" ile hasret giderdik.** Bunlar, bekleyişimizi dindirmede, aksine heyecanımızı artırdı. Vuslat dört yıl sonra hasıl oldu ve ikinci albüm "Misfit", nihayet Mayıs'ta rafa çıktı.

"Misfit" in Aaron Parks (piyano), Harish Raghavan (kontrbas) ve Eric Harland'dan (davul) müteşekkil küçük bir kadrosu var. İlhan Erşahin, Cenk Erdoğan ve İmer Demirer, birer şarkıda Çağlar'a omuz vermiş. Söylemeye gerek bile yok: **Beklentilerimizi karşılayan, çitayı yükselten, üçüncü albüm için heyecanımızı şimdiden artıran "dünyalı" bir albüm olmuş bu.** Dinlerken, Elif Çağlar'ın memleket dışında kazandığı başarıların tesadüf olmadığını fark ediyoruz. Daha doğru bir

deyişle, bildiğimizi pekiştiriyoruz.

Sadece albümler yetmez elbette, Elif Çağlar'ı canlı dinlemenin heyecanı bambaşka! **Bunca sözün üstüne, içinde bulunduğu bir projeyi ıskalamayayım ve bir konserin müjdesini vereyim:** Blues Sessions İstanbul. Bir dönem bir bira markasının kapağı altında dinleyicilerle buluşan efsanevi Blues buluşmalarının "yenilenmiş" hali bu. Berk Arıhan Blues Experience, Sax Gordon ile güçlendirilmiş Mississippi Heat, Jimmy Burns,

Katherine Davis ve Dave Herrero Trio'nun sahne alacağı "festival" in sürprizi ve kalplerimizdeki yıldızı, Elif Çağlar. Sanatçı, Burns ve Davis ile yaptığı "Blues ile Birlikte Hayata" adlı albümde "Eğri Eğri", "Gurbet" ve "Çirozname"yi söylemiş, "Bluestanbul" adlı bestesini görücüye çıkarmıştı. Ekip, birkaç kez seyirci önüne çıktı ama bu başka. Tarihi şimdiden not edin: 12 Aralık 2015. Volkswagen Arena'da yapılacak bu konserin sürprizli olacağı aşikâr. Kaçırsanız üzülsünüz. Öncesinde ısınmak isteyenler için iki adres daha vereyim: 4 Aralık'ta şahane grubu FOURinthePOCKET ile Beşiktaş'ın taze mekânı B1'de dinleyicisiyle buluşacak Elif Çağlar. 11 Aralık'ta ise onu Tamirane sahnesinde görebilirsiniz.

Elif Çağlar, sağlam adımlarla ilerliyor. Hayallerinin peşinden koşuyor ve bunu yaparken bizi de bambaşka dünyalara sürüklüyor. Bize düşen, onun peşinden gitmek. Beyaz tavşanı izler gibi, başka hiçbir şey düşünmeden, sadece sesinin büyüüne kapılarak ilerlemek... Bunu yaptığınızda pişman olmayacak, gittiğiniz yerde hep kalmak isteyeceksiniz.

keşif

kafası

cazın büyücüsü: erol pekcan

Çok zamandır adı anılmayan bir albümden söz etmenin tam zamanı: "JazzSemai". Davulcu Erol Pekcan'ın, yanına Kudret Öztoprak (bas, perküsyon) ve Tuna Ötenel'i (piyano, elektro piyano, alto saksofon, perküsyon) alarak yaptığı albüm, memleket caz müziğinin ilklerinden. Kapağına bakarsak, "Türkiye'nin ilk özgün caz albümü." 8-10-13 Mart 1978 tarihlerinde Ankara'da kaydedilmiş, besteleri ve düzenlemeleri Tuna Ötenel'e ait 9 şarkı içeriyor. Ayrıca "Ali'yi Gördüm Ali'yi" adlı türkü de farklı bir düzenlemeyle bu albümde yorumlanıyor. İsmet Sıral'ın izinden giden, bu topraklara ait bir caz yaratmak uğruna şahane denemelere girişen bir ekibin büyük işi! **Oya gibi işlenmiş şarkıları, çocukluğumuzdan kulağımıza yerleşen ses ve ritimleri ıskalamayan dokusu, "yerli" dokunuşuyla bambaşka bir güzellik!** 1978 tarihli bu albüm, uzun zamandır kayıp. Yeniden ortalığa çıkartmanın zamanı çoktan geldi de geçiyor bile...

Aylin Balboa

delik

Duvar bana karşı acımasız, hiçbir şey göstermiyor. Olsun, uyursam belki rüyamda görürüm. Sekiz yıldır geceleri hep bu umutla yatıyorum.

İçeride uyuyor.

Ben odamda fotoğraflarımıza bakıyorum. Öyle canlı, öyle gülümlü anılar ki, bütün bunların olduğuna inanamıyorum.

İçeride uyuyor.

Uyandırmayı kaç kere denedim. Sarstım, bağırdım, ağladım, yalvardım, korkutmaya çalıştım, yangın çıktı kaçmalıyız dedim, deprem oldu kaçmalıyız dedim, bütün bunların olmadığı bir yere kaçmalıyız, hiçbir şeyin bize yetişemeyeceği hızda koşmalıyız dedim. Kimildamadı. Bazen sinirlenip ona ya da kendime ya da camlara ya da duvarlara vurmaya kalktım. Tuttular beni, iğneler yaptılar. Bedenimi hamura çevirip aklımdan yufkalar açtılar. Çiçek gibi oldum böyle, minnoş bir kedi gibi oldum. Uyusun madem dedim, zaten ne güzel uyuyor, kıyılır mı hiç?

İçeride uyuyor.

Yatış şeklini sık sık değiştirmesek vücudunda yaralar çıkmaya başlıyor. İnsan yaşarken çürür mü? Bu dünyada aklınıza bile getirmek istemeyeceğiniz şeyler oluyor.

İçeride uyuyor.

Bazen gözlerini açıyor. Seviniyorum önce, her seferinde tamam diyorum, bu sefer kesin uyandı. **Karşısına geçip bir şeyler soruyorum, nasılsın diyorum, beni özledin mi diyorum, ben seni o kadar çok özledim ki artık kalbimin suyu çekildi, küçücük kaldı kalbim diyorum.**

Tepki vermiyor. Bir yerin ağrıyor mu diyorum, bir yerinin ağrıyıp ağrımadığını bilmemeye dayanamıyorum. Çünkü ağrıyorsa ne kötü, ağrıdan nefret ediyorum. Bazen ağrı kesici ilaçları bir bardağın alt tarafıyla ezip suya karıştırıyorum. Sonra ilaçlı suyu şırıngaya çekip midesine giden hortumdan enjekte ediyorum. Belki iyi gelmiştir diyorum, belki içinden bir oh çekmiştir, hiçbir şeyden emin olamıyorum. Dişleri ağrıyor mudur diye kendimi kaybedip bütün dişlerini çektirmeye kalktığım bir dönem olmuştu. Saçmalama demişlerdi bana. Allah aşkına ben mi saçmalıyorum?

Bazen de acaba herhangi bir yeri kaşınıyor mudur diye düşünüp çıldırarak gibi oluyorum. Üstünü başını çıkarıp her yerini kaşımaya başlıyorum. Tırnaklarımın içi onunla doluncaya, vücudu kıpkırmızı oluncaya kadar kaşıyorum. Sonra odama gidip biraz ağlıyorum. Bunu kimseye söylemiyorum.

Bazen evet, gözlerini açıyor. Ama ne sorarsam sorayım cevap vermiyor. Olabilir diyorum, tamam, konuşamıyor olabilir, ama gözleri ne parlak, görmeyen göz parlak olur mu hiç? Karşısına geçip maymunluklar yapıyorum, yüzümü şekilden şekle sokuyorum, küçücük de

olsa bir işaret arıyorum. Onun o bedeninin içinde olduğuna, dışarı çıkmanın bir yolunu aradığına, ne bileyim bir çeşit tünel kazdığına dair bir işaret. Eskiden, mümkün olmayan bir şeyden bahsettiğimde "Öyle bir dünya yok" derdi. Öyle bir dünya yok, varsa da ben bulamıyorum. Uyanık olduğu zamanlarda gözlerini yatağının tam karşısındaki duvara diyor. Duvar kadar bile ilgisini çekmediğim için çok bozuluyorum. İçimden ona sık sık küsüyorum. **Bana bakmadığı, komiklik yapmadığı, onca zamandır bir kez olsun ismimi anmadığı için kalbim çok kırılıyor. Bir iyileş bak tam üç buçuk dakika konuşmayacağım seninle diyorum.** Daha uzun süre dayanabileceğimi sanmıyorum. İçeride uyuyor.

Yanına gidiyorum. Ellerimi onun kuş ellerine ilikliyorum. Yüzüne bakıyorum. Kaşı gözü ağzı burnu her şeyi yerli yerinde duruyor. Bir yüze ne kadar hatıra sığar? Bakıyorum bakıyorum bitmiyor.

Uyanıyor. Uyanıyor dediysem... Eskiden olsa yanında olduğumu hissettiği için gözlerini açtığını düşünürdüm. Oysa bunun benim varlığımla ilgisi yok, insan ahir ömründe neleri kabulleniyor.

Böyleyken daha zor. Gözleri öyle derin iki kuyu ki düşmeden duramıyorum. Ne zaman uzun uzun baksam aklım fikrim haşat oluyor. **Bakış şeklimi sık sık değiştirmesem içimde yaralar çıkmaya başlıyor. Az önce söyleyememiştim ama gerçek bu, insan yaşarken de çürüyor.**

Yine duvara bakmaya başlıyor. Ona eşlik ediyorum. Umarım o duvarda çok güzel şeyler görüyordur diyorum. Çocuklarıyla oynadığını, onlara masallar anlattığını, muhteşem yerlerde dolaştığını, dağlara tırmandığını, okyanuslara daldığını, aslanlara sarıldığını, kurtlarla koştüğünü, kartallarla uçtuğunu... Hayalini kurduğu ne varsa, paralel dik ya da yamuk, işte her ne boks, bir evrende, bir şekilde, hepsini yaşıyor olduğuna inanmak istiyorum.

Duvar bana karşı acımasız, hiçbir şey göstermiyor. Olsun, uyursam belki rüyamda görürüm. Sekiz yıldır geceleri hep bu umutla yatıyorum.

Yanağından öpüyorum. Kokusuyla tıka basa doluyorum. Kulağına, içimdeki tüm özlemi ucuna eklediğim bir **"Kardeşim"** fısıldıyorum. Hiçbir şeyi değilse bile, bunu anlamasını istiyorum.

Yorganını düzeltiyorum. Ayakları üşümüş, hohlaya hohlaya ısıtıp çoraplarını giydiriyorum. İçeride uyuyor. İçi uyuyor. Kardeşimin çorapları hiç eskimiyor.

Aslı Alpar

doğaya dönüş...

Yıllar sonra baba ocağına dönebilmenin heyecanı içindeydi. Yoğun iş temposu, büyük şehir koşturmacası, çocuk, eş, ev derken neredeyse 20 yılı aşkın süredir memleketi Rize'ye gidememişti. Sonunda senelik izinde o burnunda tüten mis gibi temiz hava kokusunu ciğerlerine çekebilecek, yaylalarda özgürce dolaşabilecek, doğanın sessizliğine kendini bırakabilecekti.

Arabanın bagajını akşamdan doldurdu. Kıyafetler, çocuğunun en sevdiği oyuncakları, eşinin kıyafetleri ve dönüşte en güzel turşular, salçalarla doldurmak için birkaç su bidonu, tamamdı işte. Hazırdı. Heyecanla sabahın olmasını bekledi. Gözüne pek uyku girmemişti. Ama beklediğinin aksine son derece dinç bir şekilde kalktı yataktan.

Önlerinde uzun bir yol vardı. Ama aceleleri yoktu. Baba evine dönerken insan neden acele etsindi. Yetiştirmesi gereken bir toplantı yok, öğleden önce imzalanması gereken bir evrak yok, İstanbul'un o insanı çıldırtan trafiği yok... Sadece özgürlük var. Yola çıktılar. Molalarla beraber 15 saatlik bir yolculuk sonrası Rize'ye vardılar. Şimdi işin zor kısmı başlıyordu. Merkezden köy yollarına, yayla yamaçlarına çıkacak ve o küçük sevimli köylerine ulaşacaklardı. Erkan ise şoför koltuğunda bundan tam 20 yıl önce geldiği memleketinde en çok gördüğü o eski, kocaman bagajlı arabaları hatırlıyordu. Hatta onlardan görmek için sabırsızlanıyordu. Köy yoluna saptıklarından beri yanlarından hiç araba geçmemişti. Nihayet dikiz aynasında 53 plakalı bir araba belirdi. Erkan, yaklaşan aracın rahatça geçebilmesi için hızını düşürüp sağa yanaştı. Yanından sis farlarıyla ısı ısı, pırl pırl bir Ford Tourneo Connect geçti. "Vay be..." dedi Erkan. Köyün otomobilleri bile değişmiş...

Yolun yorucu ve son kısmı da nihayet sona ermek üzereydi. Çeşmenin hemen yanına park ettiler arabayı. Köyün kahvesine uğrayacaklardı. Doğduğu yerin adetini hatırlıyordu hala Erkan. Dışarıdan geldiğinde önce köy kahvesine uğrayıp selam vermek icap ederdi. Kahvenin önünde birbirinden farklı renkte duran 3 tane Ford Tourneo Connect dikkatini çekti. Hatta bunlardan biri az önce yol verdiği Connect'ti. "Bizim köye Ford sponsor olmuş herhalde" diye düşünüp gülümsedi. "Selamın aleyküm" diyerek girdi köy kahvesine. Seyit Çavuş, kahvenin 40 yıllık sahibi nasıl becerdiyse görür görmez tanıdı Erkan'ı. Vaay vaay Erkan'ım, hayırsız, vefasızım, hoş geldin" diyerek sarıldı. Erkan ve ailesi masaya oturur oturmaz mis gibi tavşan kanı çaylar gelmiş, sohbet başlamıştı. Erkan "Bizim buralar da çok değişmiş. Arabalara baksana hepsi yepyeni, gıcır gıcır..." dedi. Seyit Çavuş girdi hemen söze. "Eee burası köy yeridir Erkan. Havası temizdir ama yolu çetindir. Yaz, kış demeden gidecek, giderken çok yakmayacak, çok yakmazken konforlu da olacak araba lazımdır. **Bütün köy kendine Ford Tourneo Connect aldı. Yaz kış her yere gidip geliriz. Yaylaya çıkarız, merkeze ineriz, tarladan hasadı toplar gider merkezde pazarda satarız. Ailecek pikniğe çıkarız. Ne lazımsa Ford Connect'le yaparız. Hem köyün temiz havasını da kirletmiyor. Son teknoloji motormuş bu. Doğaya da saygılıymış.** Şehirden doğaya meydan okumak kolay. Ama köyde yaşadın mı, doğa her şeyden üstündür. Onu üzmeyeceksin, kızdırmayacaksın..."

Erkan yüzünde şaşırmış bir ifadeyle köylülerinin bir araba seçerken bu denli detaylı düşünmesine hayran oldu. Bardağın dibinde kalan çayın son birkaç yudumunu da bir dikişte bitirdi ve yerinden kalktı. Köy meydanının yanından yaylaya çıkan yolun bitişiğindeydi baba evi. Zaten geldiklerinin haberi çoktan eve gitmişti. Bitişik 3 hanenin sakinleri kapıya çıkmış heyecanla Erkan'ı bekliyorlardı. Nihayet araba evin önüne yanaştı. Önce anası atladı Erkan'ın boynuna. Yaşı ilerlemiş olmasına rağmen çok sağlıklı, dinç bir kadındı. Tam bir Karadeniz insanıydı. Arkasından Erkan'ın amca çocukları koştular yan evden, amcası, yeğenleri ve elbette en son kapıda duran babasını gördü Erkan. Hemen koşup ellerini öptü. Çok yorulmuşlardı. Biraz sohbet edip odalarına çekildiler. Sabah erkenden kalkıp yaylaya çıkacaklardı. Temiz hava onları şimdiden çarpmıştı. Sabahın ilk ışıklarıyla uyanacaklarından habersiz daldılar uykuya. Köy havası gece uyutuyordu ama sabahın erken saatinde de uyandırıyordu. Saat 06:00 olmadan kalktılar. Mis gibi yayla havasında sabah kahvaltısı yapacaklardı. Erkan çıkıp kapının önünde tertemiz havayı ciğerlerine doldururken gördü evin tüm sakinlerini. Herkes kalkmıştı. Erkan arabanın anahtarlarını aldı. Bunu gören amcası "Ne yapıyorsun Erkan, bizim arabalarla gideriz, seninki bu köy yollarına dayanmaz" dedi. "Bizimki?.." diye duraksayarak sordu Erkan. Sorduğu sorunun cevabı ise iki tane Ford Tourneo Connect şeklinde evin hemen arkasında duruyordu. Eşi ve çocuğu da uyanmış ve arabadaki yerlerini almışlardı. Erkan öndekine bindi. Amcası sürecekti arabayı. Yola çıktılar. Erkan Connect'in kocaman bagajına baktı önce, sonra geniş şoför kabinine ve kendi oturduğu koltuğun rahatlığına hayran kaldı. Bir süre sonra amcasının hiç vites değiştirmedeğini fark etti; araba otomatik vitesli! "Vay be amca" dedi. Bu yollarda kağı arabası gibi saatlerce gider geldik külüstür arabalarla. **Şimdi dizel otomatik Euro 6 motor Ford Tourneo'larla gidip geliyorsunuz..." "Euro 6 hariç hepsini anlamıştı amcası. "Yuro kaç?" diye sordu anlamadığını belirten bir yüz ifadesiyle. Erkan hemen cevapladı. "Amca bunların motorları doğayı en az kirleten, sessiz ve tasarruflu motor. Bununla dünya yol gidersin gittiğini anlamazsın. Son teknoloji bunlar."** Amcası hemen başıyla onayladı. "Aynen öyle Erkan'ım dedi. Bunlarla gider geliriz. Köyümüzü de kirletmeyiz, her işimizi de görürüz. Ayşe Hatun'u bilirsin. Onun oğlan Emrah, mühendis çıktı. Ford fabrikasında çalışmaya başladı. 1 sene önce köye geldi. Ford araba aldırdı hepimize. 'Alın bunlar son teknoloji. Hiç üzmez, yolda kalmaz, çok yakmaz, kocaman bagajı, geniş iç hacmi var. Çevreyi de kirletmez. Büyük şehir insanı da artık bunlardan kullanıyor' dedi. Vallahi Allah razı olsun o çocuktan" dedi. İşin aslını öğrenmişti Erkan. Doğduğu köy, onun şehrinin önüne geçmişti. Bir kez daha köylüsünün pratik zekasına, karar verme yeteneğine ve tercihlerine hayran kaldı Erkan. İstanbul'a döndüğünde bir Ford bayisine uğramayı da kafasına koydu. Seneye yine doğduğu topraklara kendi Ford Tourneo Connect'iyle gelecekti.

ahhh burjuvazi sen insanı öldürürsün!

İnsanlık tarihinde aşk kadar eski bir temadır; sınıf farkı. Romanlar, senaryolar, tiyatro metinleri beslenmiştir bu farktan. Sosyal statüsünü, gücünü, eğitiminden, işveren konumundan ve zenginliğinden alanların yanında; köylü, işçi, emekçi olanlar şekil değiştirseler de hep var oldular tarih boyunca.

Günümüzde ise; hasta çocuğunun hastane masraflarını karşılayamadığını anlatan bir taksi şoförüne "İşte sende durum böyleyken bir tarafta da saraylar, harcamalar, faturalar, alışveriş için kapatılan mağazalar var kardeşim ne diyorsun bu işe?" sorusuna "Öyle deme abla İngiltere kraliçesinin de sarayı var." cevabını veren sınıf farkı şuursuzu bir toplum var. Neyse efendim biz gelelim asıl mevzuya.

Tiyatroya...

Tiyatro sanatı, "yüksek sanat" algısıyla "mış gibi yapma hâllerıyla" genç kuşak seyircinin bir kısmını uzun süre kendinden soğuttu. Bazı 'kafa'larda sıkıcı olarak görüldü, ama şimdilerde durum değişti. Kapatılması gündeme gelen ödenekli tiyatrolarda kendilerine yer bulamayan oyuncular küçük sahnelerde, eski çamaşırhanelerde, garajlarda, bilardo salonlarında tiyatro yapmaya başladılar. Bildiğimiz tiyatro kavramının özünü değil ama şeklini şemâlini değiştirdiler. Genç oyuncular, genç yönetmenler ve yeni metinlerle farklı bir tiyatro kavramı oluşmaya başladı. Ne yalan söyleyeyim pek de hoş oldu. İşte bu genç tiyatro kafalarından biri de Mimar Sinan mezunu oyunculardan, şimdilerin yönetmenlerinden Oğuz

Utku Güneş. Yönetmeni Devlet Tiyatrosunun büyük bütçeli oyunu "Sidikli Kasabası Müzikali"nden, övgülere sığmayan "Örümcek Kadının Öpücüğü" oyunundan biliyor, tanıyor ve kafasını seviyoruz. Yönetmen, bu sezon Bakırköy Belediye Tiyatrosu bünyesinde Jean Genet'in yazdığı "Hizmetçiler" oyununu sahneye taşıyor.

Genet, 1933 yılında Fransa'da yaşanan "Papin Kardeşler" olayından esinlenerek yazıyor oyunu. Bu kız kardeşler, işverenlerini ve onun kızını vahşi bir şekilde öldürürler.

Çalıştıkları yerde yedi yıl boyunca gayet itaatkâr olan, fırsat buldukça kiliseye giden bu kardeşler kurbanlarının gözlerini canlı canlı oyacak birer canıye nasıl olmuş da dönüşmüşlerdir.

Oyunda Claire ve Solange hizmetçilik yapan iki kız kardeş. Varsıl hanımlarının giysileri, takıları, perukları onların gri hayatlarının renkleridir. Sınıf atlama hayalleri hep olsa da dünyaya açılan tek kapıları veranda balkonunun kapısıdır.

Oyunda Yelda Baskın ve Elif Ürse, kardeşlerin zıt hâllerini ve aynılaştıkları durumları başarıyla aktarıyorlar. Nazan Koçak ise burjuva kadın

gömleğini tam da üstüne oturtuyor. Işık tasarımı ve müzikler oyunu zenginleştirirken, dekorda kullanılan basamakların çıkardığı ses zaman zaman seyirciyi oyundan koparıyor. Hayattayken takındığı dik başlı tutumu ölünce bile devam ettiren, mezarını bir genelev ile bir hapisane arasına yaptıran Jean Genet'in her satırında bir sistem eleştirisi yatan oyunu "Hizmetçiler"i ziyaret edin, belki bir çaylarını içersiniz.

Meral Işık

komiser ahmet

2011 yılı Eylül ayının ilk günleri ve cuma günü... Bir özel okulda yönetici olarak çalışıyorum. Odamın kapısı çalındı. Anne, baba ve 9. sınıfa gideceği söylenen çok tatlı bir erkek öğrenci girdi içeri... Anne pardösülü, güzel bir başörtüsüyle başını örtmüş, çok tatlı bir hanımdı. Tokalaştık, oğlu eğildi "Hocam" diyerek elimi öpmek istedi ben el öptürmeyi sevmem, "Ben seni öpeyim" dedim yanaklarından öptüm. Babaya elimi uzattım ancak sol eliyle uzandı. İlk başta anlam veremedim. "Ben Komiser Ahmet hocam" diyerek kendini tanıttı. "Elimi mazur görün" diyerek ceketinin boş kolunu soktuğu cepten çıkarıp "Sağ kolum yok. Bakırköy'de bir bombayı imha ederken elimde patladı, kolumu bu ülkeye bağışladım" dedi. Çok üzül müştüm. "Vatan sizlere minnettar hepimiz minnettarız" dedim. Ahmet Bey kolundan dolayı malulen emekli olduğunu, çocuğu için devletin ona iki bin liralık bir eğitim yardımında bulunduğunu ancak dört yılda iki bin lirayla bir özel okulda okutmasının mümkün olmadığını anlattı. Oğlunun ortaokulu başarıyla bitirdiğini ve tek çocuğunun iyi bir yabancı dil eğitimi almasını istediği için bu okula getirdiğini söyledi. Ancak bu iki bin lirayla acaba ona bir indirim yapılabilir miyiz diye benden yardım istiyordu. Sağ olsun okulun sahibi olan patronum bana geniş yetki vermişti ama on bir bin liralık okul ücretinde benim yapabileceğim indirim Komiser Ahmet'e en fazla bir iki bin lira olabilirdi. Bunu söylemem bile karşımdaki insanı incitirdi. "Ahmet Bey benim yetkilerim sınırlı ancak başka bir yolu var. Bugün cuma, patronum oğullarıyla şuan cuma namazına gittiler. Sizinle birer çay daha içelim onlar gelince sizi patronumla görüştüreyim eminim yardımcı olacaktır" dedim. Bir saate yakın bekleyen insanları nihayet yanıma alarak patronumun

odasına götürdüm. Komiser Ahmet Bey'in öyküsünü patronuma anlatıp bir ricası olduğunu kendi ağzından dinlemesini rica ettim. Bana anlattıklarını aynen anlattı. Eşi, oğlu ve ben ayakta dinliyorduk. Ben hiç para almayız diye beklerken patronum: "Komiser bey burası Darülaceze değil! Siz oraya götürün çocuğu burası parayla dönüyor. Alamayız!" demez mi? Şoktaydım. Darülaceze - Darüşşafaka kafamda çarpışıyor. Darülaceze: Yaşlıların, kimsesizlerin yaşadığı yeri. Darüşşafaka: Babası olmayan öğrencilerin eğitim gördükleri eski köklü bir okuldu. Çocuğun oralarda ne işi olabilirdi? Beynimde yıldırımlar çakıyordu. İnsanlara yardım etmek istemiştım. **Çocuğunun, karısının, benim yanımda bedenini bu ülke için feda eden adamın düştüğü bu duruma ben sebep olmuşum.** Kahrolarak odadan ilk çıkan ben oldum. Salonun ortasında kalakalmış, gözlerimden akan yaşları insanlar görmesin diye arkamı dönmüştüm. Komiser Ahmet ve eşi karşıma dikildiler: "Hocam siz ağlıyorsunuz. Bizim için çırpındınız. İslam dini der ki: 'Bir gönül kırdın ise o kıldığın namaz, namaz değil.' Patronunuz cuma namazından gelip bizi aşıladı. Ama bu mal, bu mülk kimseye baki değil. Bize hakkınızı helal edin. Siz bizden çok üzüldünüz, biz bunu gördük." Onları yolcu ettim. Odama dönüp hıçkırma hıçkırma ağladım. Komiser Ahmet'i keşke götürmeseydim. O insanlar bunu hak etmediler. Yıllardır hizmet ettiğim bu yuvada artık kalamazdım. İstifa dilekçemi yazdım ve ayrıldım. Hala bazı geceler rüyalarımda Komiser Ahmet'in sol elini uzatarak bana "Hocam diğer kolum yok" diyerek elini uzatışını görüp gözyaşlarıyla uyanıyorum. **Bir gönlü kazanmak mı, yoksa binlerce lira kazanmak mı? Ben gönlü kazanmak derim.** Bir daha o insanları hiç görmedim. Dilerim o güzel insanlar evlatlarını bugün üniversitede okutuyorlardır. Hem de diledikleri yere ulaştırmışlardır.

Médicis Ödülü Hakan Günday'ın

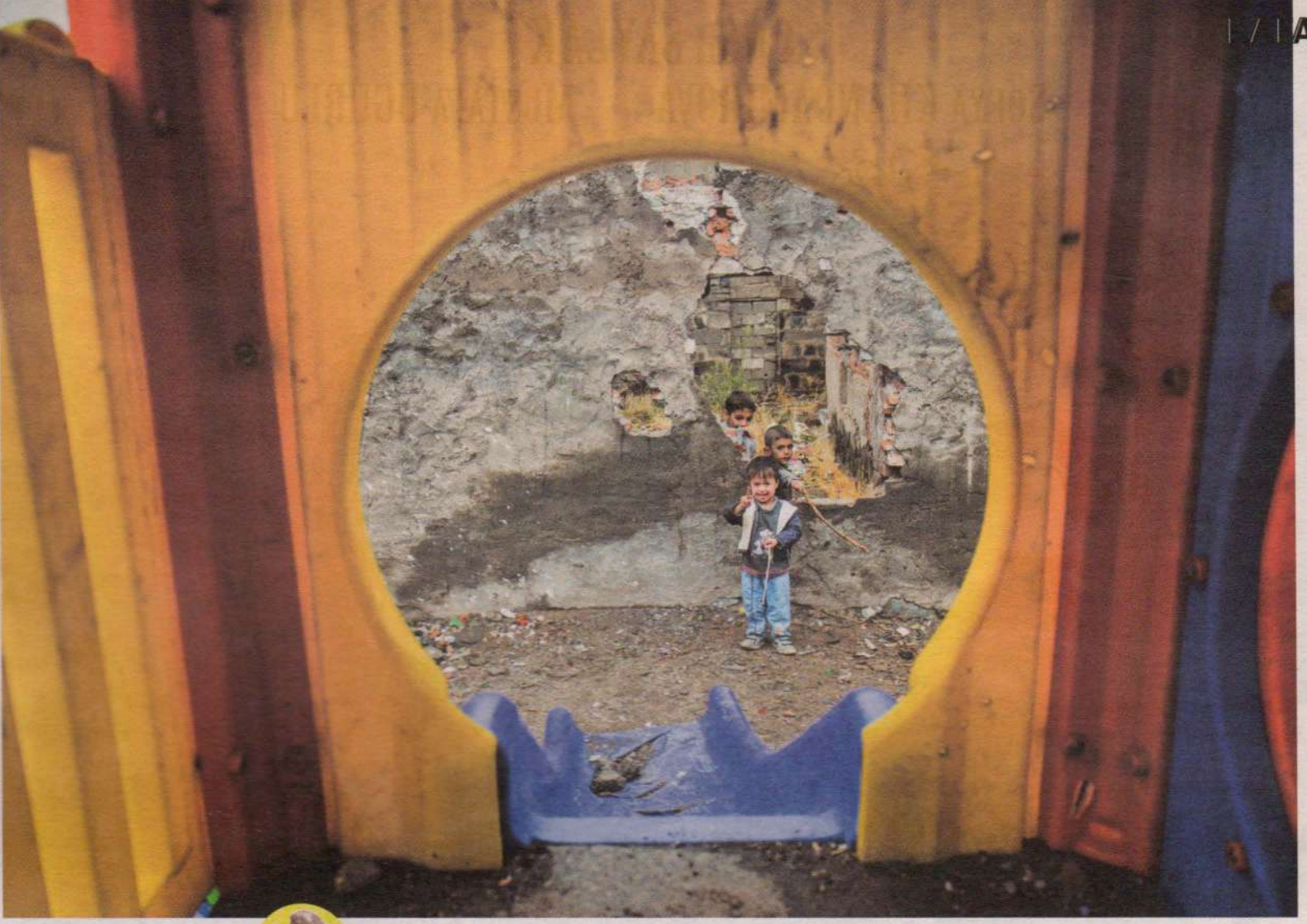
Hakan Günday DAHA adlı romanıyla dünyanın en prestijli edebiyat ödülleri arasında kabul edilen Médicis Ödülü'ne layık görüldü.

Değerli yazarımızı tebrik ediyoruz...

Yabancı Roman Dalında
Médicis Ödülü

Dilan Bozyel

“ji kezebé dinalim”*

Yine doğduğum, büyüdüğüm, Diyarbakır'dayım. Evden çıkarken babamı öptüm, anneme sarıldım, kardeşimi gördüm.

Sabah kahvaltı hazırlayacaklardı bana, biliyorum. En sevdiğim şey ne ise, pekmezli yumurta yaparlardı kesin. Uyanmalarını bile beklemedim.

Arabaya bindim, radyoda Ez Xeribim çalmaya başladı. Kimi özlüyorsam sırayla hatırladım. Kalanları görsem de sarılsam dedim, ölenlerin seslerini hatırlamaya çalıştım. Şarkılar böyle şeyler yapar, öyle çok da büyötmeye gerek yok aslında.

Mardin Kapı'dan geçerken, kapının eskisi kadar şen olmadığını gördüm.

Yol kıvırdı beni sağa, sur boyu yol gittim.

Suriçi'ne vardım; yürümeye başladım.

En fazla on beş çocuğu bir okulun kapısında bekleyen. Sırtlarındaki çantaları inceledim. **Ağırdı. Bir de anneleri yanlarındaydı. Meğer dersleri bitene kadar anneleri kapıda bekliyormuş. Kimse çocuklarını öldüremesin diye.**

Duvarlarda eskiden “seni sevirem” gibi Shakespeare’ in görünce kıskanacağı aşık sözleri yazılıydı, şimdi o duvarlar delik deşik, o duvarlar yıkık dökük.

Evet, buralarda yar seven vallahi verem olur, buna artık eminim.

Boş sokakları yürürken, kırık camı olan bir pencereden seslendi bir teyze, **“Burası Teksas oldu kızım, evine dön”** dedi. Bir süre halüsinasyon gördüğümü sandım. Köşede yıkılmış bir çocuk parkı vardı, gidip sakladım kendimi kaydırağın yuvasına. Dua etmeye başladım. Korkumdan değil, neden korkayım ki hem. Kazağımın koluyla burnumu sildim, sonra gözlerimi.

Otuz yaşımıdaydım, ailemi bir gece saati ziyaret etmiştim, sabah kahvaltıya bile kalmamıştım. Akşam İstanbul’a dönecektim. Bir kez daha sokakları göreyim istemişim, çünkü ben her gün o sokakları özlemeye başlamıştım. Bunun haricinde hiçbir kurala da uymayıp ailemi mutlu edememişim; mesela ne evlenmişim ne de çocuk yapmışım.

Yine kendi derdimle uğraşırken; arkamdaki duvardan sesler gelmeye başladı,

HAH dedim, kesin üç asker burada ne bok yediğimi soracak.

Bir şey sormadan öldürmezler herhalde - diye fisıldadım. Kendime küfretmeye başladım, hani korkmuyordum...

Kafamı kaldırdığımda çocuk sesli üç özgürlük savaşçısı çıktı yıkık duvarın oyuğundan. Eller yukarı dedi en küçüğü.

Bu da halüsinasyondur sanırım. Asimilasyon çukuruna batmış ben, çocukların ne dediğini anlamıyordum çünkü. Kameramı kaldırdım, önce korktular; ateş edeceğimi sandılar. Gözlerimin içindeki Akdeniz’de boğulmaya başlıyordum ki mırıldanmaya başladım “xeribim ez xeribim xeribim ez bēhālīm, xeribim ez evdalīm”***... Birden çocuklar teker teker yüzlerini gösterdiler, şarkıyı mı beni mi anlamışlardı emin değilim.

Havaalanına dönerken tek düşündüğüm;

madem yıkılmış bir sokakta, tanımadığım üç küçük çocuk beni anlayacak, bana gülümseyecek...

Hiç kusura bakmasın Ademler, Mecnunlar, Keremler, Ferhatlar.

Günahsa günah, haramsa haram; ben de Havva olsaydım, ben de yerdim o elmayı.

(*yürekten inlerim)

(**garibim ben garibim, garibim ben zavallıyım, garibim ben halsizim)

ONUR SAYLAK
SOFYA KHANDAMİROVA MUSTAFA UĞURLU

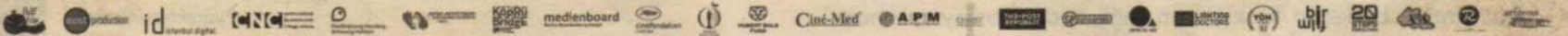
YÖNETMEN
ÖZCAN ALPER

RÜZGARIN HATIRALARI

"RÜZGARIN HATIRALARI" ONURSAYLAK SOFYA KHANDAMİROVA MUSTAFA UĞURLU TUBA BÜYÜKÜSTÜN MENDERES SAMANCI EBRUÖZKAN MURAT DALTAĞAN NİHAT İLERİ

ÖZCAN ALPER AHMET BÜKE ADREAS SINANOS GAMZE KUŞ ENGİN ALTINTAŞ BAPTISTE GACON ÖZCAN ALPER ANDREW BIRD ARIZONA PRODUCTIONS (FRANCE) RIVA FILM (GERMANY) ABK STUDIOS (GEORGIA)

NAR FILM MOST PRODUCTION İSTANBUL DİJİTAL ÖZCAN ALPER

11 ARALIK'TA SİNEMALARDA

www.ruzgarinhatiralari.com.tr

Levent Erden

girişimoloji

Toplantı fazlasıyla gergin geçiyordu. Karşısındaki adamların ne bagajı, ne kafa yapısı ne de zekalan anlatılanları takip etmeye yetiyordu. Onlarca yılın gri hücre katliamından damıtılmış, bugüne kadar görülmemiş, net çözümü ortaya koymuştu. Karşısındaki at gözlüklü, cahil, Spiderman'ın büyükdedelerinin kapladığı kafalar karşısında, taharet Niagara'ları senfonileri bestelemeye çalışan ter içindeki baba, sesi kapalı telefonunun masada attığı parendeleri fark etti. Aynı sabit numara dördüncü defa arıyordu.

Karşısındaki, iki kapı ve üç pencereye kolaylıkla hammadde olacak tomruk, zaten daha önce birkaç kere söylemiş olduğu güdük eleştirilerini kendi adamlarına anlatırken, baba telefonu kulağına götürüp en sessiz sesiyle, sinir ve merak içinde "Efendim" dedi. Karşıdan minik oğlunun sesi geldi. Okulun sekreterini nasıl olduysa ya da ne facia hikayeleri anlattıysa ayarlamış, okuldan arıyordu.

Genelde, dünya yıkılmadıkça aramaz, aramaya kalkışsa da okul izin vermezdi. Sırtındaki ter debisi, üç-beş barajın tüm türbinlerini döndürüp, ülkenin elektrik fiyatlarını bir-iki puan düşürecek seviyeye yükseldi: "Ne oldu?" Ses tonunu düşürememişti, tomruk konseyi bir an durup ona baktı.

- Baba senden bir şey isteyebilir miyim?

- Başına bir şey mi geldi?

- Öyle sayılır.

Babanın merak katsayısı, sorumluluk duygusuyla eşgüdümü yakalamış, tavan yapıyordu. Daha da yüksek ve meraklı sesle sordu: "Ne oldu?" Cevap: "Annem izin vermedi!" Baba içinden derin bir oh çekip rahatladı. Facia, bilinenlerden olmalıydı: "Beni birazdan ara, çok önemli toplantıdayım!" "Hayır, dinle! Ben senin toplantılarını biliyorum. Ben senin yanındayken birçok arayana toplantıdayım dedirtiyorsun ya da kendin söyleyip kapatıyorsun. Bari bana yapma!" Toplantıda karmaşık duygular... Kendi silahıyla vurulmuş baba, tomrukğillere baktı. Nasıl olsa, ağzıyla kuş tutsa onları ikna edemezdi. Taharet kotası da dolmuştu. Minik oğlunun zaten geçiş üstünlüğü olmalıydı!

Toplantı salonundan hemen çıktı ve oğlunun nefes almadan anlattığı "sorunu" kavradı. Birkaç kere evinde kalmış arkadaşını yine davet etmek istiyordu ama annesi karşı çıkıyordu. Babasına getirebilir miydi? Arkadaşının babasında kalması gerekiyordu ama babası seyahatmeyi. Çocuk karşıda oturuyordu. Servis kalkmak üzereydi. Bütün bunlar birkaç saniye içinde sıralandı. Baba çabuk karar vermek zorunda olduğunu anladı. "Peki" deyiverdi! Karşı taraftan 90'ıncı dakikada galibiyet golü atmış takımın seyircisine taş çıkaracak bir sevinç tezahüratı yükseldi. Baba gülümsedi ve sordu: "Yarın nasıl dönecek?" "Yarın dönmeyecek. Dedim ya, babası

yok. Pazartesi birlikte okula gideceğiz!"

Babanın gülümsemesi dondu. Yüzü düştü.

Veletler birazdan gelecekler ve bütün hafta sonu onda kalacaklar! Hafta sonunun tamamı öldü.

Bekar olmanın iki güne sıkıştırılmış nimetleri de uçtuuuu... gittiiii. Halbuki ne zorluklarla milimetrik ayarlamalar yapmış, kişiye özel programları en ince detayına kadar planlamıştı. Kader!

Elini, kaldığı yerden alıp başına destek yaptı ve fizik olarak birkaç çay servisi turu daha sürecek, sonuç alınmaz toplantıya geri döndü. Hiçbir zaman keresteye bile dönüşemeyeceklerini düşündüğü tomrukğilleri geçirmek üzere beklenen asansörün kapısı açılır açılmaz, arenaya fırlayan, sağı solu iple bağlanıp sıkılmış boğa misali iki dana dışarı fırladı. Birlikte babanın üstüne atladılar. Bunu beklemeyen baba yere yuvarlandı, danalar da üzerine. Yüzlerine bir gülümsemeyi çengelli iğneyle bile ilıştırmekten aciz tomrukğiller asansöre binerken, "Çocuklar işte, özlemişler, görüşmek üzere..." falan demeye çalıştı. Asansör kapısı, başlarıyla selama benzer hareket yapan kenef suratların üzerine kapandı.

- Rezil ettiniz beni!

- Boşveer, sen alışkınsındır.

- Çüş!

Yaptığı işin düştüğü mertebenin, bit kadar çocuklar tarafından bile biliniyor olması mı yoksa buna hâlâ tahammül ediyor olması mı daha kötüydü, bilemedi.

Eve doğru giderken arka koltuktaki veletlerin ellerindeki naylon torbalan sürekli karıştırıp, kah itişip kah gülüşmeleri babayı meraklandırdı: "Ne var o torbalarda?" Birkaç itirazdan sonra ikisi birden, ısrarlı soruya dayanamayarak torbadakileri bir bir çıkarıp göstermeye başladılar. Delgeç, ataş kutulan, seloteypler, çeşit çeşit kalem, ıvır zıvır.

İyi niyetli "Bunlardan evde var, gerek yok" uyarısına veletlerden gelen cevap üzerine arkaya dönen baba, az daha öndeki belediye otobüsüne giriveriyordu: "Arkadaşlarımıza satacağız!" Devamı vardı. Arka arkaya onlarca fotokopi; üzerine resimler yapılmış, dergilerden kesilen renkli, küçük parçalar yapıştırılmış, kimi yeri karalanmış: "Bunlar ne?" "Bizim sanat eserlerimiz! Bunlar da satılık. Bunu arkadaşlarımız almaz ama sen alacaksın değil mi?"

Ne diyeceğini bulamamaktan bunalan baba duruma uymaya çalıştı: "Kaça bu sanat eserleri?" Oğlu: "2 lira." Arkadaşı: "12 lira." İkisi birlikte: "12 lira. Ama üç tane alırsan 15 liraya veriz." Evin kapısına geldiklerinde baba 20 liraya hepsini almak zorunda kalmıştı. Bir o kadar da şirketinden toplanmış kırtasiyeyi. Pazarlıktan yorulmuştu! "Yenilerini yapalım, bunları sattık, bitirdik!" "Onları da alır mısın?" "Girişimcilik" denen şeyi Baba nihayet doğru anlamıştı.

Pınar Aksel

yok artık daha neler

Dünyanın çoğu ülkelerinde ilginç yasaklar ve gerekçeleri var. Kimi ülke okul kantininde ketçap kullanımını, kimi ise güvercin beslemeyi yasaklamış. İşte o garip yasaklar...

İtalya'nın birçok şehrinde güvercin beslemek yasak. Bu yasak Venedik'te en katı kurallarla uygulanıyor. Güvercin dışkılarının tarihi yapılara zarar verdiğini düşünüyor ve bu yasağa uyulmaması durumunda kişilere 400 - 500 Euro arasında para cezası uygulanıyor.

Fransa, 2011 yılında okul kantinlerinden ketçap kullanımını yasakladı. Nedeni ise "sağlığa zararlı" olması değil, ülkenin mutfak kültürünü korumak...

ABD'nin Washington eyaletinde lolipop yemek yasak. Yasağın asıl sebebi ise çocukların gırtlak borusunu tıkadığı için çok sayıda ölüme neden olması...

Kanada'da 1994 yılından beri yürüteç üretimi ve satışı yasak. Çünkü Sağlık Bakanlığı bebek yürüteçleri hakkında

"Çocuklar

için tehlike arz ediyor, ulaşamadıkları yerlere ulaşmasını sağlayıp balkon ya da merdiven gibi yerlerden düşme ihtimalini artırıyor" şeklinde açıklama yaptı. Kanada Hükümeti yürüteçleri kullanan olursa yüksek para cezalarıyla yaptırım uyguluyor.

Danimarka, Yeni Zelanda, İsveç gibi ülkelerde bebeklere tuhaf ve duyulmamış isimler koymak yasak. Danimarka'da aileler, hükümetin belirlediği 7

bin isimden birini değil kendi istediği ismi koymak isterse kilisenin onayını almak zorunda. Yeni Zelanda ve İsveç ise her yıl yasaklı bebek isimleri listesini güncelliyor.

BRANDWEEK HATIRASI

Dünyanın önde gelen marka, pazarlama, reklam, iletişim, teknoloji ve düşünce liderlerinin bir araya geldiği, bu alanlardaki en güncel ve önemli isimlerle projeleri, onlar için özel olarak tasarlanmış etkinliklerde buluşturmayı hedefleyen Brand Week'te bu yıl KAFA Dergisi de vardı.

Lütfü Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'ndaki organizasyonda moderatörlüğünü reklam ve pazarlama gurusu Levent Erden'in yaptığı oturumda Kafa Dergisi imtiyaz sahibi Candaş Tolga Işık, fotoğraf sanatçısı Dilan Bozyel ve radyocu Nihat Sırdar yazılı medyanın kan kaybettiği böyle bir dönemde yükselen KAFA'yı anlattılar.

Bu vesileyle bizi katıldığımız her organizasyonda yalnız bırakmayan tüm okuyucularımıza bir kez daha teşekkür ederiz.

Mesut Süre

paraya mektup

Merhaba PARA... Nasılsın? Beni soracak olursan, ortamlara girdiğimde sana ehemmiyet vermediğimi vurgularken, yalnızken, hep seni düşünüyorum, hep... Köpeğimin, bunu bil.

İnsanoğlu yüzyıllardan buyana "mayış" dediğimiz, aydan aya, peyderpey bir kavrama bel bağladı... Bu mayış ki, kuş kadar bile olsa yattı mı yatmadı mı diye bankamatik önlerinde kalbimizin gup gup atmasına yetti. Eşimize, dostumuza seni kayıt tutmadan alıp verdiğimizde içimizde tarifsiz bir duygu belirdi PARA... "Borç seks gibidir, arkadaşınla bir kere yaparsan bir daha asla eskisi gibi olamazsın" demişti biri. (İsmi şimdi çıkaramayacağım, çok eskilerde bir dizisi vardı, sezon sezon tuttu da bitirdiler. Mahallenin Muhtarları'nda Müzevir Müzeyyen olabilir.)

Senin yokluğunun kültürüne alışmıştık da birden borç veren olunca kaldıramadık. Altyapımız yetmedi. "Madem borç veriyoruz, neden habire kafasına kakmıyoruz, elalemin içinde rezil etmiyoruz, sonuçta para kolay kazanılmıyor" düşüncesi aklımızdan geçtiğinde artık daha bir hayvan çocuğuyduk. 129T'ye binip son durakta inip mavi minibüsle 40 dakika yol katedip bi yarım saat yokuş yürüyüşe kadar uzak kaldı zariflik, incelik, salon erkekliliği, sanat... Hanımımızla da aramıza girdin PARA... Masraf bilmez, bütçe bilmez hanımlarımız bir pazar akşam üzeri Kanyon'da sinemaya gitmek istediler. Evladiyelik meblağları döktükçe içimiz katran halde izledik o filmleri. Beyaz zemine denk gelmiş beyaz yazıları okuyamadıkça daha bir sinirlendik. Aralarda hanımımıza mısır aldık da mısırı yolda yere düşürmüşsek eğer yenisine davranmadık. "Film kaçıyor aşkım" dedik. Hemen bitiyordun çünkü PARA. Yaptığın ayıptır.

Halbuki bitmesen. Bitme be PARA!

Bazımız üstüne not yazdık be PARA... Bülent

Ortaçgil kandırdı alayımızı. Bir

şarkısında platonik

hanımı için "Belki benim kağıt param bir şekilde döne dolaşa senin cebine girmiştir" dedi ve biz milyonlarca insanın katıldığı bir ekonomik dolaşımda sevdiceğimizin cebine umut bağladık. Hiç harcayasımız yokken alışveriş yaptık aşığımızın mahallesinden. Durduk yere deterjan aldık, çiklet aldık. Ne aşık olduğumuzun cebine girdin ne bizimkinde kaldın. Sırta kadem bastın be PARA... Neredesin, ha neredesin?

Zenginlerin mutsuz olduğuna ölümüne inandık. Ah PARA bir bilsen cebimizde senden azıcık varken sana ne çok küfrettik... Senin için iyi ki yok dedik, olsa intihar ederiz, hanımımızı beyimizi aldatırız, köpük partilerinde gençliğimizi heder ederiz diye attık tuttuk. Sonra sövmekten yorulup gene överken bulduk kendimizi. Şunu bil PARA... Biz sana çok aşık olduk. Ayrılmalı barışmalı, bile bile kavga edip sonra daha bir tutkulu sevişmeli ilişki yaşadık. Kolumuza takıp gezelim dedik de gelmedin.

Bu sana ilk mektubum PARA... Şimdilik sevimli hayalet Casper'sın. Bekar adama ev kurmak ev yıkmak kolay. Bir döşeğin olsa uyuyup kalkıyorsun. Ancak yarın öbür gün

uğruna dünyayı ateşe vereceğim kızım benden bisiklet ister de sen o ara azsın diye ötelersen, ahdım olsun zimmetime para geçirir Pendik Belediye binasının önünde senden tomar tomar yakarım. Kredi kartı şifremin doğum günüm olması seni aldatmasın.

Kendimi pekala geliştirebilirim. Bunu bil.

Şimdilik dostuz. Ben Mesut. Mayışım mayış... Ünlülüğüm ünlülük... İyi günler dilerim, mektubuma cevapyaz. Öptüm kib bye...

Melda Özer

sizin de ruhunuz acıyor mu?

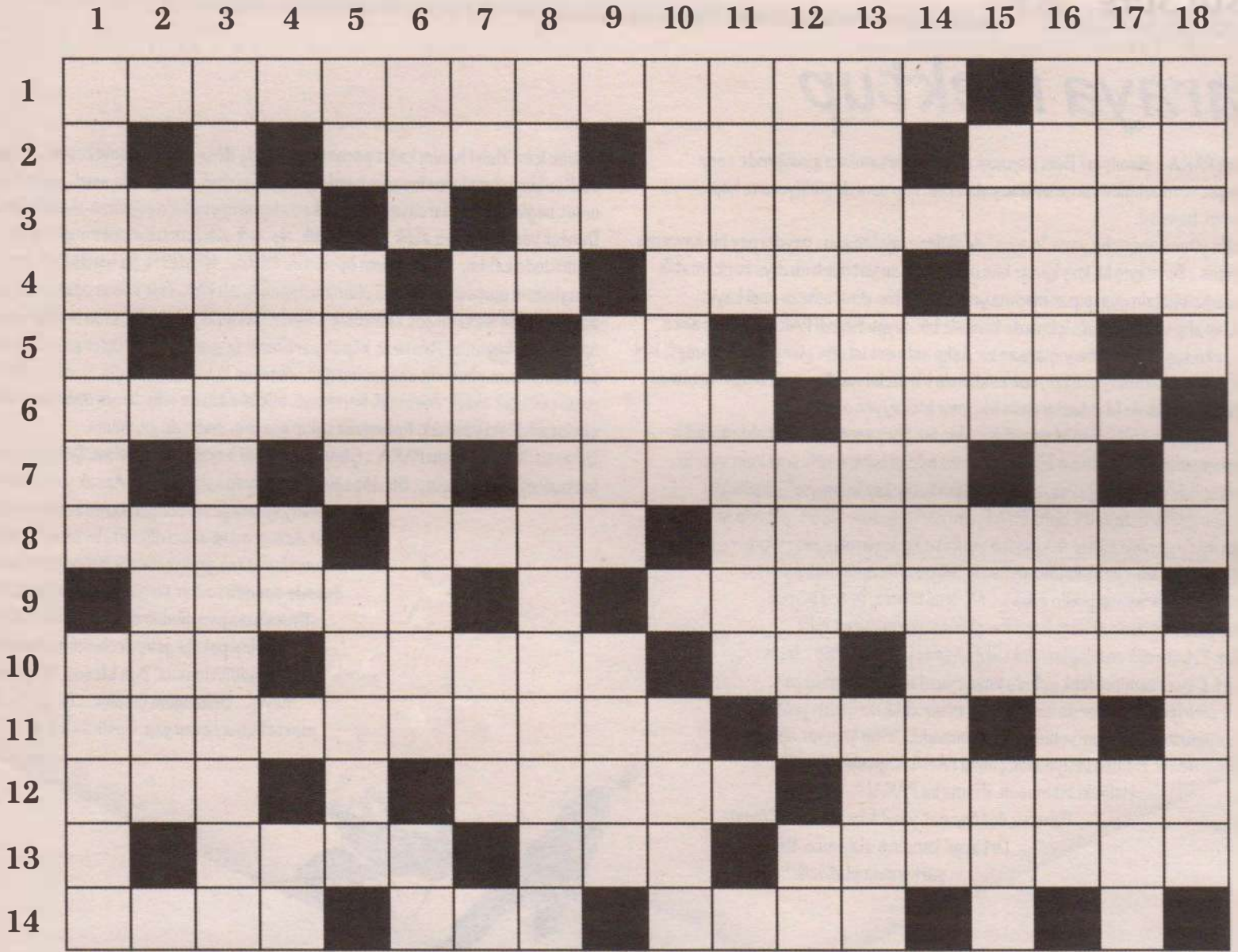
Berlinli yıllarım. Hem okuyor hem çalışıyor, ayrıca o zamanlar Avrupa'nın tek "ödenekli" Türk tiyatrosu olan TİYATROM da bazı oyunlarda rol alıyordum. Bir akşam oyundan çıktım, metro istasyonuna gittim. Metroda beklerken 10-15 kişilik kızılı erkekli bir Neo-Nazi grubu gördüm. Metrodaki banklara oturmuşlar, ellerinde bira şişeleri, kazınmış dazlak kafalarıyla bulaşacak yer arayan nefret dolu gençler. Önlerinden geçerken oldukça tedirgindim ama belli etmemeye çalıştım. Neyse ki tipimden yabancı olduğum pek anlaşılmıyordu. Biraz yürüdükten sonra, karşıdan iki tane öğrenci görünümü Afrika'nın bana doğru geldiklerini fark ettim. Beni geçtiler ve Neo-Nazi gruba doğru yürümeye başladılar. Tehlikenin farkında bile değillerdi. Grubun onlara saldıracağı gün gibi aşıkardı. Ne yapacağımı şaşardım. Dönsem onlara yardım edemeyeceğimi biliyordum çünkü çok kalabalıklardı. Bir süre ters yöne doğru yürümeye devam ettim ama içim içimi yiyordu. Sonunda dayanamadım ve ben de dönüp onların peşinden yürümeye başladım. Bu arada saatimi çıkarıp çantama koydum ve sırt çantamı sırtıma sıkı sıkı yerleştirdim. Bu saat meselesi aklıma her geldiğinde gülümsemekten kendimi alamam. Kim bilir hangi Türk filminde görmüştüm bu saat çıkarma işini. **Üstüne üstlük ben darma duman olduktan sonra saat sağlam kalsa ne olur kalmasa ne olur?!**

Afrikalılar grubun hizasına geldiler, ben de hemen arkalarındayım. Grubun önünden geçip gittiler. Ne bir satışma, ne bir ters hareket, ne de laf atma. Bir mucize gerçekleşmişti. Grup kendi havasındaydı ve reaksiyon göstermemişlerdi. İnanın bu duruma en çok ben sevinmiştim. Çünkü bir arbede çıksaydı

Afrikalılara yardım etmeye çalışacaktım, buna hazırdım ama sonu çok fena olacaktı bunu da biliyordum. Ama neyse kurtulmuştuk. Hem ben hem de onlar. Öte yandan bu olayı düşündüğümde nasıl böyle davranabildiğime hala şaşarım. Çünkü ben öyle fazla cesur, kelle koltukta biri falan değilim. Hatta oldukça temkinli olduğumu bile söyleyebilirim. **Ben bu olayda vicdanın korkuyu yenebildiğini bizzat yaşayarak deneyimledim.** Bazen öyle durumlar olur ki insan korkunun bittiğini ve içini daha güçlü bir şeylerin doldurduğunu hisseder. Yaşadığım deneyim de bu anlardan biriydi. Bu aralar ruhumuzu çok ama çok acıtan haberler resimler, görüntüler var etrafımızda. Mültecilerin yaşadıkları trajedi, devletlerin duyarsızlığı, birçok insanda ise bir şey yapamamanın çaresizliği.

Bu yaşananların yanı sıra bu gidişe dur diyen insanlar da var. Duydunuz mu bilmiyorum ama Yunan ordusu içinde Diktyo Spartaküs adlı devrimci bir grup bir bildiri yayınlamış ve demiş ki; **Mültecilere saldırmayı, müdahaleyi, takibi reddediyoruz! Mültecilerin çektiği azabı, dikenli tellere takılmış insan parçalarını, kumsallara vuran boğulmuş çocukları, sokaklardaki aç insanların görüyoruz ve bunun bir parçası olmayacağız.**

Ağızlarına sağlık, iyi ki varlar. 50 askeri birlikten askerler, askeriye gibi bir kurum içinde bu bildiriye yayınlamışlar. Sonuç ne olur bilemem ama bu bildiriye imza verenler, torunlarına gururla anlatacaklardır bu baş kaldırışı. İnsan olmanın belki de tek göstergesidir vicdan. Zaman zaman en umulmadık yerde karşımıza çıkar, içimizi umutla doldurur. İnsanlık tarihi boyunca inanılması zor zulümler, işkenceler yaşanmış. Güç için, para için, petrol için, altın için. Ama hep bir umut olmuş içimizde her şeye rağmen. Güneş kendini göstermiş bulutların arasından. Jean Paul Sartre'in dediği gibi; **İnsanın özgürlüğü kendisine yapılanlara karşı takındığı tavırda gizlidir.** İnsan olmanın olmazsa olmazı da budur belki de. Kendine yakıştırdığı şekilde yaşamak...

SOLDAN SAĞA:

1-'Uyku' adlı kitabı bu yıl dilimize de çevrilen ünlü yazar - Sezgi, sezme. 2-Gülseli önadlı şair - Müldür soyadlı şair - Yardım amacıyla toplanan para. 3-1911-1988 yılları arasında yaşamış, 'Hayat', 'Ses', Resimli Roman' gibi dergilerin sahibi ve yöneticisi olmuş Şevket önadlı gazeteci ve yazar - Orhan Kemal'in bir romanı. 4-Coğrafyada, plato - Bir değer yaratan emek - Emile Zola'nın bir romanı - Bilgi, malumat. 5-USain Bolt'un mesleki unvanı - Bir işte başta gelen (kimse ya da şey) - Edebiyatta kişileştirilen varlıklara, hayali yaratıklara söz söyletme sanatı, dillendirme. 6-'Bu Kitabı Çalın', 'Bu Filmin Kötü Adamı Benim' gibi kitaplarıyla tanınan ünlü yazar - Bunamış olan, matuh. 7-Amos önadlı yazar - Eduardo Galeano'nun dilimize de çevrilmiş bir kitabı. 8-'Aslan-sütü' adıyla da bilinen içki - Oyularak yapılan süsleme - Recep önadlı oyun yazarı. 9-Bir tiyatro oyununda oyuncuların bir defada söylediği parça - Spor yarışmaları yapılan alanı ortadan ikiye bölen orta çizginin iki yanında kalan alan. 10-Yiğit, kahraman - Gizli haberleşmeye yarayan işaretlerin tümü - Bir soru sözü - Sol, sol yan. 11-Yaşar Kemal'in, gazete yazılarından oluşan bir kitabı - Canan önadlı yazar. 12-Dikbaşı, dikkafalı - Coşkun, esinle dolu - 'Tiffany'de Kahvaltı' adlı yapıtı sinemaya da uyarlanan Truman önadlı yazar. 13-Tirali soyadlı yazar - Eski Mısır'da şehir devleti - Nakdi, mali. 14-Birtakım olayların dayandığı sebep ya da bu sebeplerin yol açtığı sonuç, vakıa - 1932 yılında Türkiye'nin ilk güzellik kraliçesi olduktan sonra 'Dünya güzeli' de seçilen Keriman Halis'in soyadı - Aşk, sevi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1-'Ahdım Var' adlı kitabının yeni basımı bu yıl yapılan yazar - 'Alt, aşağı' anlamında kullanılan denizcilik terimi. 2-1920 yılında kurulmuş yarı resmi haber ajansının kısa yazılışı - Tuna Kiremitçi'nin üyeleri arasında olduğu müzik grubu. 3-1907 Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi olan yazar. 4-Mecazen hile, düzen, oyun, yem - Ezgi, türkü, nağme - Altın'ın simgesi. 5-Bir bağlaç - Müzikte, en kalın kadın sesi - Eskiden, ondalık. 6-Kayın, kayınbirader - Uzak, yabancı ülkelerle ilgili, bu ülkelerden getirilmiş - Kuzu sesi. 7-Fas'ın plaka işareti - İstanbul Teknik Üniversitesi'nin kısa yazılışı - Jose Saramago'nun bir romanında 'yolculuğunu' anlattığı hayvan. 8-Sivas'ın bir ilçesi - Fransız romantizminin en önemli adlarından biri olmuş Alphonse de önadlı şair. 9-Demirtaş Ceyhun'un bir romanı - Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin ortak para birimi. 10-'Mazharca' adlı kitapta kendini anlatmış müzisyenin soyadı - Rusya'da bir kent. 11-Yekta önadlı opera sanatçısı - Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun bir romanı. 12-Açık, meydanda - İtalya'nın eski para birimi - Polonyumun simgesi. 13-Meyan kökünden elde edilen bir içecek türü - Atılğan. 14-'Hatıra Foturafı', 'Terzi Makası' gibi kitaplarıyla tanınmış şair ve oyun yazarı. 15-Ertem soyadlı karikatürist - Bir bağlaç - Knut Hamsun'un bir romanı. 16-Selim İleri'nin bir romanına adını veren Bodrum'un eski adı. 17-Kendisine inanılan kimse - Rumcada 'bir' - Gelinlerin başlarına takılan süs. 18-Oyun, roman, masal vb. anlatı türlerinde kişilerin ve çevrenin tanıtıldığı, konunun, olayın anlatılmasına başlandığı bölüm - Utanma, utanç duyma - Gerçek.

Simge Fıstıkoğlu

sevdiklerinize yazmayın

"Yanınızda olmadığım için daha cesur konuşabilirim: mektuplar utanmaz!" demiş Cicero taaa iki bin yıl önce. Yakın zamanda dehşetle fark ettiğim bir şey

yüzünden aklıma geliverdi bu cümle. Daha hızlı ve daha çok iletişim kurabilelim diye sürekli yazıyoruz. Ve bu alışkanlık ilişkilerimizi yıpratıyor, hatta zehirliyor. Topluca atılan bir iş mailinde yazdıklarınızı üstüne alınıp savunmaya geçen, eleştirildiğini düşünen insanlara rastlamışsınızdır. Ya da elinde telefon bir köşeye çekilip çatık kaşlarıyla saatlerce yazanları görmüşsünüzdür. **Eminim siz de bu online savaflara çoktan dahil olmuş, az ya da çok hasar almışsınızdır.**

Whatsapp, Facebook Chat ve ismini bile bilmediğim diğerleri ve hatta bu uygulamaların çoktan tarihe gömülmüş ataları... faydalılar mı? Evet. Özellikle yeni biriyle tanıştığımızda...

Zira duygusal bir ilişkinin arifesinde "mesajlaşmak", temkinli olmak demek, kontrollü, güvenli bir mesafede olmak... Dikkatlice yapılan şakalar, üzerinde düşünülmüş cevaplar ve eli sıkı ipuçları. Başlarda güvende hissettiren bu iletişim şekli zamanla bir felakete dönüşüyor. Birkaç gündür buluşamamışsınızdır, karşınızdaki konuşmaya gönüllü değildir, uzak mesafe ilişkisi yaşıyorsunuzdur, konuşmaya üşenmişsinizdir vesaire vesaire vesaire. İlişkinin ve mesafenin boyutu ne olursa olsun süreç (ve sonuç) hep aynı: **Biri bir şey diyor, öbürü bunu olabilecek ennnnnn ters manada yorumluyor.**

Alınıyor, sert bir karşılık veriyor. Bu tavrı anlayamadığı için diğer taraf da kızmaya başlıyor. Tuşlara olanca öfkesiyle dokunuyor, karşındakine dokunduruyor. Basit ve masum bir şaka bile aniden sert bir çekişmeye dönüşüyor. Huzursuzluktan doğan gerginlik, gerçek bir öfke yaratıyor bu kez ve final sahnesi: eteklerdeki tüm taşlar dökülüyor. Birbirini hiç ama hiç dinlemeyen iki kişi, karşılıklı olarak, en fazla şöyle bir göz attıkları koca yazı blokları yollamaya koyuluyor. Bu korkunç derecede aptalca iletişim kazası, yüz yüze gelindiğinde kolayca hallediliyor halledilmesine ama arkasında muhakkak bir tortu bırakıyor. Ve bu mesaj kavgası her tekrarlandığında bu tortu büyüyor. **Gerçekte var olmayan şeyler, iki kişi arasında çirkin, şekilsiz ve sevimsiz bir korkuluk gibi büyüyor.**

Bakmayın iki taraflı görüldüğüne, "yazışmak", karşılıklı monolog yapmak demek aslında. Ve işin en acı tarafı, bu hiç konuşmamaktan hatta yaka paça kavga etmekten bile kötü. Teknolojinin nimetlerine sırtımızı dönelim demiyorum elbette ama duygusal anlamda kendimizi çıplak hissettiğimiz kişilerle, -anne baba, kardeş, sevgili, dost, arkadaş- önemli meseleleri yazarak halletmeye çalışmadan önce iyi düşünmek ve saatler sürebilecek yanlış anlaşılmalara göze almakta fayda var. Zira unuttuğumuz bir gerçek var; biz binlerce yıldır sadece kelimelerle anlaşıyoruz. Beden dili, ses tonu, mimikler, bakışlar hatta bakışları kaçırımlardan bile anlam çıkarıyoruz.

Ve tüm bu yan enstrümanlar gittiği anda dünyanın en tehlikeli şeyleriyle, sözcüklerle baş başa kalıyoruz. Korkularımız algılarımızı daha da bulutlandırıyor. Karşımızdakinin gözlerine bakmadığımız için daha "cesur" oluyoruz, varlığını bile bilmediğimiz silahlarımızı kuşanıp kan dökmeye başlıyoruz. Oscar Wilde da "Herkes öldürür sevdiğini" derken tam olarak bunu kastetmiyordu ama, rahmetliyi başka bir şekilde de olsa haklı çıkarmanın alemi yok.

Velhasılı kelimam, benim öğrendiğim ders şu: ne DM'den ne özelden ne Whatsapp'tan ne de Facebook'tan sevdiklerinize yazmayın. Seslerini duyun, gözlerine bakın ve onlarla konuşun.

Dilge Timoçin

düzeltilme

Gözlüğüne komut verdi kadının ismini. Tekrarlamasını istedi gözlük. Kadın bu kadar tanınan bir şair olmasına rağmen, yılların teknolojisinin ilk defada anladığı olmamıştı. Fotoğrafları tek tek geçerken gözlerinin önünden, rakısını yudumladı. Yirmi beş yıldır ağzına koymamıştı. Şimdi koyduğu şey ise anason değil çamaşır suyu gibi kokuyordu. "Memleketin rakısını bile ziyan ettiler," "Ben de onu ziyan ettim."

Son kavgalarından sonra canı bir daha rakı istememişti. Son dublesini tam bu masada, bu eski balıkçıda içmişti. Kadın(ı) içmezdi pek; anasonu çayında tercih ederdi. Sevmesi zor şeyleri severdi. Kendisi gibi. "İçti de mi dur durak bilmezdi. Nasıl da hırçınlaşırdı. Benim suçum..." Son gecelerinde yine kaçmıştı kantarın topuzu. İçmek istememişti halbuki. Eşlik etsin diye zorlamıştı adam.

Yirmi beş yıl... Bıçak gibi kesmişti kadın ilişkisini. Ayrılıklarının ilk yıllarında **"Niye hatırladı ki sarhoş kavgasında ağzımdan çıkanları? Ne vardı bu kadar büyütülecek?"** diye suç bulmaya çalışırdı. Yıllar sonra, kaç yıl geçmişti hakikaten, bulmuştu yanıtını. Ritüel gibi yaptığı gazete, kitap eki, edebiyat dergisi taramalarında karşısına çıkmıştı. "Çocuk sahibi olmamak edebiyat için yaptığım bir fedakarlık değildi. Tıbbi nedenler diyelim geçelim."

O gece, "Şu haline bak, çocuğumuz olduğunda sana mı emanet etmemi bekliyorsun" demişti, evlenme teklifi ortada yokken. Doğmamış evliliğe çocuk biçmişti. Sözlerini düzeltmeden "Git kendine anaç bir körpe bul, evlen, çocuk yap" diye gürlemişti kadın ve çekip gitmişti. Gecenin o vakti nereye gider, nerede kalır umursamamıştı. Bilmemişti havuz başında şezlongda uyuduğunu, peşine düşeceğini umarak. Düşmemişti. Sapsarı bir vedaydı. "Nesi vardı kim bilir?" Hastalığını hiç açıklamadı. Hiç öğrenemedi adam. Dizelerinde hastalığın izini sürdürdü, hastalıktan çok da kendinin, balıkçının, anasonun ve sarının.

"Yıllar bencilliğimden hiçbir şey kaybettirmedim. Dediğini yaptım. Boyum kadar iki oğlum var şimdi. O eski körpe yıllarca bol bol doldurdu çocukları bana karşı." Yan masadaki genç çifte baktı. Oğlan kıza, "Tekir, dudağından öpülerek yenir" şaklabanlığı yapıyordu. Kız katılıyordu gülmekten; masadan uzandı, çocuğun tekirli dudaklarını öptü. "Ben de yapardım. Babasından öğrendi herhalde." Çocuğun tekir dediği balığın tadı midesini kaldırdı. "Hayatım akamete uğradı..." Kadının sevdiği sözcüklerden biriydi akamet. Naçar da öyle. "Naçar kaldım..." Bugün kimse kullanmıyordu bu sözcükleri. Otuzlarının ortasında hayal kırıklarının doruklarında olmak istedi birden. Yan masada tekir öpen çift olmak istedi. Ayrılıklarından sonra, aklının başına peş peşe gelmesini istedi.

"Senin daha geçen aya kadar hala yaşadığın dünyaya dönmek de yeter..." Bu dünya yetebilir miydi peki? Gittiğini ilk öğrendiğinde hissettiği rahatlamanın vicdan azabı, hala yeten kalbini burktu. 60'ına kadar süren saplantılı araştırmalarının sona ereceğini sanmıştı. "Halime bak!"

Gözlüğünden cenazesini çağırdı kadının. Mezar taşı yapıldıktan sonraki kareyi ilk defa gördü. "Bizde geldik bu aleme, gezdik dolaştık bir zaman..." "de" bitişik yazılmıştı. Gözleri dolmuşken gülme tuttu adamı. Nasıl da sinirlenirdi kadın(ı) Türkçe'yi doğru kullanamayanlara. "Olsun, düzeltmenin bir yolunu bulurum..."

SİNAN MEYDAN

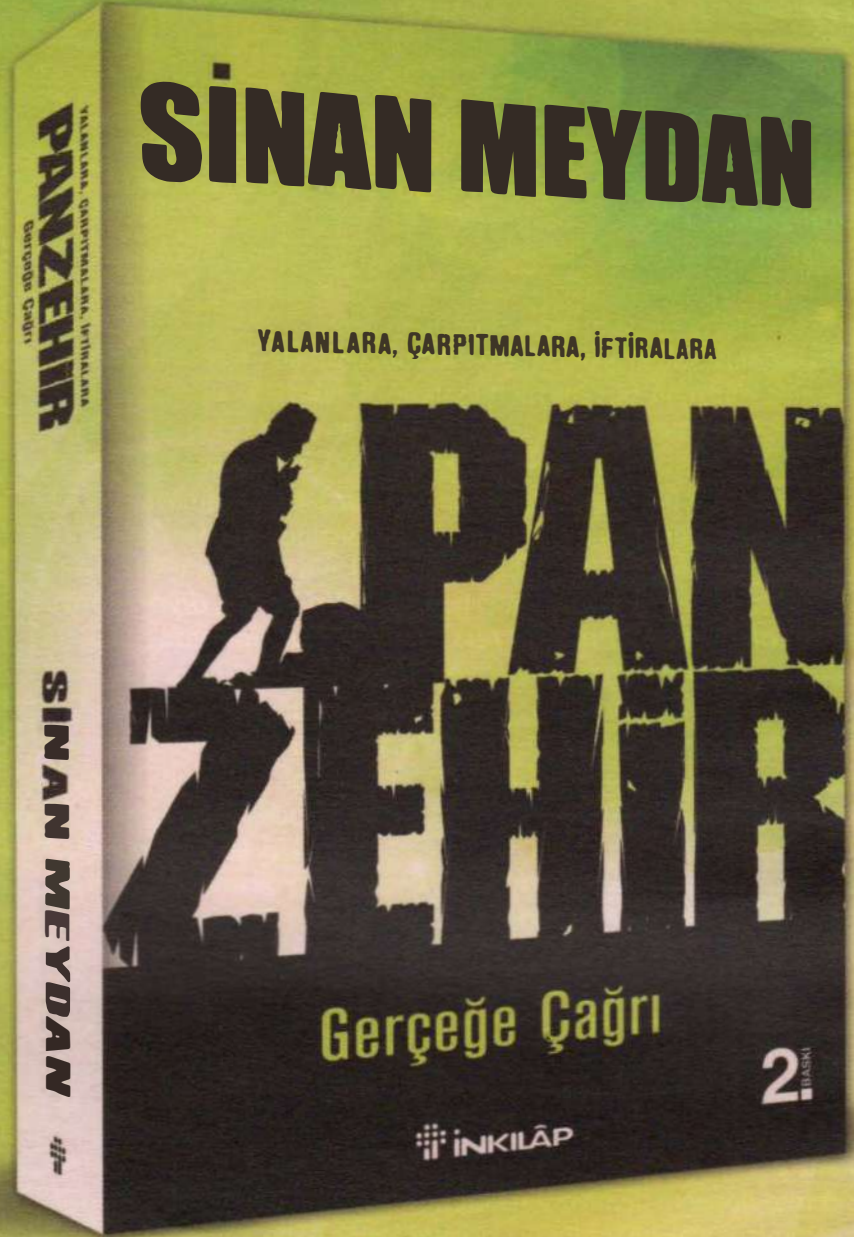
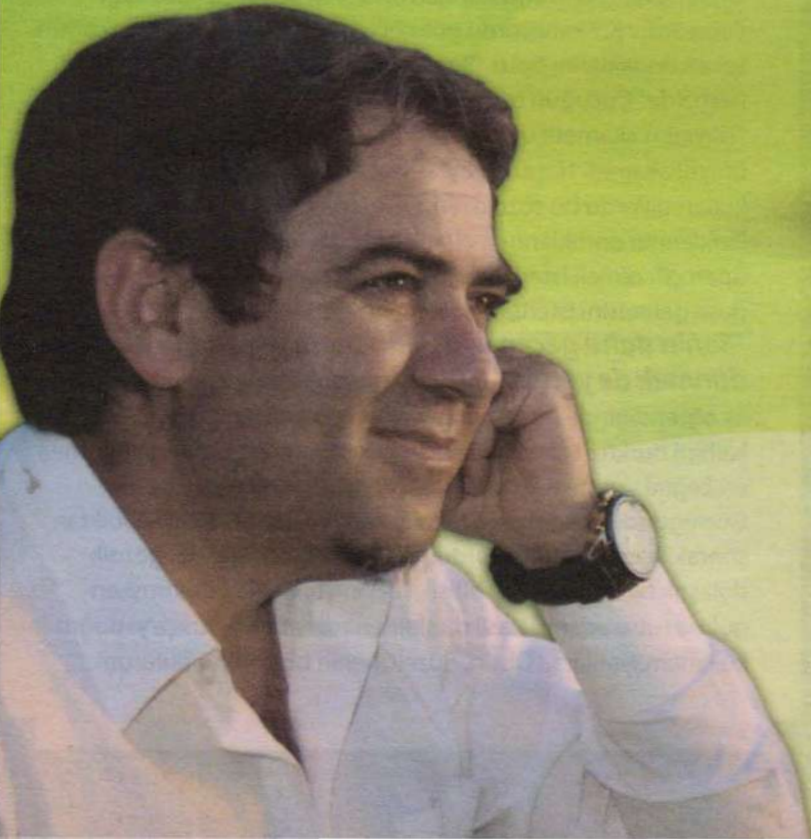
YALANLARA, ÇARPITMALARA, İFTİRALARA

PAN
ZEHR

Gerçeğe Çağrı

"Atatürk düşmanı, yobaz-liboş takımının yalanlarına tarihçi-yazar Sinan Meydan, tokat gibi cevaplar veriyor."

Uğur Dünder
Sözcü, 3 Haziran 2015

İNKILÂP

İSTANBUL/Merkez Yenibosna • İSTANBUL/Sanal Mağaza
İSTANBUL/Fatih Historia • İSTANBUL/Avcılar Pelican Mall
İSTANBUL/Levent Metrocity • İSTANBUL/Acarkent Coliseum
İSTANBUL/Bahçelievler Metroport • İSTANBUL/Maltepe Carrefour
İSTANBUL/Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros
İSTANBUL/Çağaloğlu Sirkeci • İSTANBUL/İNKILAP KIDS Acarkent
• ANKARA/Atlantis City Avm • İZMİR/Balçova
İZMİR/Çiğli • BURSA/Nilüfer

www.inkilap.com

Can Yılmaz

başka yerde şubemiz yoktur

Sebahattin Abi'nin has adamı Yakup, beraber geçen 11 sene sonunda, caddede "Kumrucu Yakup"u açınca işler biraz sarpa sarmıştı. Yakup'un açtığı dükkana "Meşhur Kumrucu Yakup, 1947'den beri" yazması onu çileden çıkarmıştı.

Sebahattin Abi önlüğünü giydi, dükkanın penceresinden gözüne batan güneşe güzel sade bir küfür savurup, hanımın çeyizinden kesip biçtiği güneşten sararmış tül perdeyi kapattı. Alnında biriken teri önlüğünün ucuyla silip önündeki tezgahı toparlamaya başladı. Saat 8.30'da kimsecikler ortada yokken yeni yetme garsonlar sıcak yataklarında henüz dönüp dururken, Sebahattin Abi dükkanı açmış, orta yere serptiği sabunlu suyu, marangoz Nejdet'ten aldığı talaşla temizlemişti bile... Normalde bu işi yapması gereken çömezlerin ortalıkta görünmemesine iyice sinirlenmişti. Dükkanı, istisnasız her gün kendisi temizliyordu işe aldığı elemanlar istediği randımanı vermiyor, çoğu zaman yaptıkları temizlikten sonra kendisi paspası eline alıp, tekrar temizliyordu.

İşe geç gelenleri nasıl fırçalayacağını düşünürken içeri iki garsonu girdi. Garsonlar belli ki, dün söyledikleri yalanı unutmuşlardı. "Abi su faturası yatırmaya gittik" deyiverdiler.

Sebahattin Abi o faturanın dün yatırıldığını hatırlatınca, "O elektrikti" demeleri onları kurtarmadı. Sebahattin Abi elindeki paspas sopasını kısa boylu garsonun belinde kırdı. Sopa o kadar dandik bir ağaçtan yapılmıştı ki, kimse bu sevimsiz "Günaydın"a ses etmedi. Mesleğe ilk başladığında paspas sopasını 23 sene kullanmıştı ama şimdi neredeyse ayda

bir paspas sopası alır oldu, kalitesizlik her şey gibi paspas sopalarını da vurmuştu. Sopalar Çin'den geliyordu.

Kısa garsondan dört santim uzun olan garson Ali, kendini korumak için masaların arasında kaçışırken sabunlu su dolu kovayı devirip, masanın üzerindeki dükkana hoş bir koku versin diye konulmuş fesleğen saksısını devirip, vitrin camından çıkarak dükkanın önündeki kaldırımla buluştu. Bu taze gerginliğin üzerine gevşek gevşek gülerken dükkana gelen ikiz garsonlar Benan ve Kenan, kısa garsondan dört santim uzun olan ve nedense lakabı Uzun Ali olan garsonu biraz da keyifle kaldırımdan söküp, eline musluktan doldurdukları suyu verdi. Sebahattin Abi ayrına gazozu ses etmezdi ama nedense suyu musluktan içiriyordu.

Sebahattin Abi aslında bu kadar sinirli değildi ama bu sefer evdeki gerginlik işe yansımıştı belli ki... Sabah posta kutusunda bulduğu, icra memurluğundan gelen evrak, keyfini kaçırmıştı. **Dört sene evvel plazma televizyon alması için kefil olduğu kırtasiyeci Kasım, borcunu ödemediği gibi mahalleden taşınalı da en az iki yıl olmuştu.** Sebahattin Abi o kadar yoğun ki, iki dükkan yanındaki kırtasiyeci Kasım'ın dükkanının, Fethiyeli emekli öğretmen Burhan tarafından "Ne alırsan 1 TL" dükkanına çevrildiğini fark etmemişti. Öyle ya canım, kırtasiyeyle ne iş olurdu, keşke berber olsaydı, en azından ayda bir uğrar halini hatırlar sorup mevzuu televizyon taksitine getirebilirdi ama kırtasiye ile işi yoktu ki... En son 3 sene evvel Japon uçlu 24'lü paket kalem almıştı, onun da yarısı duruyordu. 24'lü paket kalemi niye satın aldığını düşündü, Kasım'ın sözleri kulağında tekrar çınladı, "Al abicim böyle daha ucuza geliyor, ekşimez çürümez" Kırtasiyeci Kasım, yarım plazma parasına 24 kalem satmıştı ona, "Vay pezevenk" diye iç geçirdi. İşte bugün, bitmeyen vade, ödenmeyen senet, Sebahattin Abi'yle başbaşa kalmıştı. Avukat Nazmi'ye danışırız diyerek yanına aldığı tebligat zarfı gözüne çarptı, talaşlı sabunlu suyun içinde yüzen tebligatı yerden aldı, kırılmış fesleğen saksısından dökülen toprakla bulanmış tebligatta adını görüp, Kırtasiyeci Kasım'ın sülalesini saygıyla andı.

Sezonun en yoğun günleriydi, maşallah dükkan maç kapısı gibi kalabalık, garsonlar da bir o kadar gevşekti. Siparişler yanlış alınıyor, yanlış kumrular yapılıyor, yanlış kumrular yanlış masalara götürülüyordu. Sebahattin Abi'nin has adamı Yakup, beraber geçen 11 sene sonunda, caddede "Kumrucu Yakup"u açınca işler biraz sarpa sarmıştı. Yakup'un açtığı dükkana "Meşhur

Kumrucu Yakup, 1947'den beri" yazması onu çileden çıkarmıştı, zira Yakup 1978 doğumluydu ve hayatındaki ilk kumruyu 1998'de askerlik dönüşü, Sebahattin Abi'nin elinden yemişti. Hatta belediyeye dilekçe verip dükkan tabelasındaki "Since 1947"yi şikayet bile etmeyi düşünmüş, "Esnafsınız abi, beraber ekmek yediniz sana yakışmaz" diyerek kırtasiyeci Kasım tarafından ikna edilmişti. Kırtasiyeci Kasım'la son görüşmesi de oydu zaten.

Çalışmayan klimanın müşteriyi sinirlendirmesi çok uzun sürmedi. İki karışık, 1 kaşarsız sucuklu turşulu, 2 ekmeğin içi alınmış kaşarlı, salamsız sucuklu siparişi yanlış gelen müşteri, ayağa fırlayıp alnındaki teri elinin tersiyle silip ızgaranın başındaki Sebahattin Abi'ye bağırdı: "Arkadaşım adam gibi yapamıyorsan kapat git." Sebahattin Abi, ızgaranın üzerindeki dolu servis tabaklarını almayan garsonlara kaş göz edip, çenesiyle boynuna sıkıştırdığı telefonundan sorular soran Avukat Nazmi'ye cevap

yetiştiriyordu: "Televizyonu ben almadım, kefil oldum..." Müşterinin fırçası, Sebahattin Abi'yi kendine getirdi, çenesindeki telefonu yine çenesiyle çömez garson Uzun Ali'ye uzattı, Ali telefonu aldı kapattı. Sebahattin Abi, fırçasını atıp dükkanı terk eden müşteriden kalan kumrulara baktı, sonra dört santim kısa garsona, ağızını oynatarak müşteriye duyurmadan ince bir hal hatır sordu, kısa garson Uzun Ali'ye bakıp kaşını

gözünü oynattı. Sebahattin Abi masadaki kumrularla beraber hararetli ocağının başına geçti. Tabaklar doluyor, alınmıyor, siparişler yanlış verilir unutuluyordu, klima tam da bugün bozulmalıydı, tam da bugün icra tebligatı yapılmalıydı sanki. "Usta... Telefon" diye geldi Uzun Ali, kimmiş diyemedi Sebahattin Usta, Uzun Ali telefonu ustasının yanağına yapıştırıp, tezgahdaki çift kaşarlı 6 kumruyu kapıp kayboldu. "Alo" dedi Sebahattin Usta, terinden sırlıklam olmaya başlayan telefona, "Alo ben Yakup" dedi karşıdaki ses, "Sebahattin Usta sen Hellim'i en son mu koyuyordun en başta mı? Arkadaşlarla iddiaya girdik de..." Sebahattin Usta, Since 1947 Yakup'u sallamadı, çenesini boşalttı telefonu yere düştü, pili ayrılıp buzdolabının altına girince, Since 1947 Yakup'un sorusu cevapsız kaldı. Ateşte 5 saniye fazla kalsa tadı değişecek salamları hızla çevirdi, Allah'ından sabrını vermesini niyaz edip, kara marsık garsona seslendi, "Oğlum alın şu tabakları, mal koyamıyorum ateşe." Tezgahın yanındaki ucuz peçetelerden 7-8 taneyi avuçladı terini sildi, peçeteler yüzüne gözüne yapıştı ama terini almadı, ucuz peçeteler aslında ucuz değildi o anda fark etti. Peçeteyi satan marketi minik bir kafiyeli küfürle andı. Yanında beliren ikizlerden Benan'ı fark etti, Benan elinde plastik tabak ve ucuz peçete eşliğinde servis edilmiş çift kaşarlı, karışık iki adet kumruyla karşısında dikeliyordu, Sebahattin Abi esnaf mimiğini kullanarak "Yine ne var lan" dedi. Kara marsık garson ızgaranın üzerinden dolu tabakları alırken, Benan'a gevşek bir gülüş attı. İkizinden 57 saniye küçük ikiz Benan, önlüğü yağlı, beyaz gömleği atletinin çekemediği terle vicık vicık olmuş Sebahattin Usta'ya, "Usta, müşteri domates istemiyormuş, çıkann dedi" deyince, Sebahattin Usta Benan'ın elindeki tabağa bir tekme savurdu, tabak havalandı. Sebahattin Usta'nın başının tepesindeki adeta kendini eğlendiren vantilatörle buluştu. Kumrular pervaneler yardımıyla etraftaki müşterinin üzerine serpme kahvaltı oldu. Tabak, cam kenarı masada, geçen hafta müşteriye kıyak olsun diye taksitle alınan bebe koltuğundaki ve henüz menüde yer bulan A plus müşteriye göz kırpan "Mini Kids Kumru"sunu yiyen 1,5 yaşındaki Şükran Melisa bebeğin önüne düştü. Sebahattin Abi o günden sonra 48 gün dükkana gelmedi, 49. gün geldiğinde Uzun Ali ızgaranın başında terliyordu, koşuşan garsonları seçemedi kıyafetler değişmişti. Dükkan camındaki "Kumrucu Sebahattin" yazısını göremedi. Gözü tepedeki ışıklı tabelaya ilişti: "Meşhur Kumrucu Ali Usta" Gömlek cebinden gözlüğü çıkardı, tabelanın altındaki küçük yazıyı okudu: "Since 1963 - Fraycaysing verilir"

Bir Kumrunun Anatomisi

Kübra Hoşoğlu

serum şişesinden bakınca

Zülal mutfakta serum şişesini birikmiş bulaşığın üzerine boşaltmaya çalışıyor. Yarım saat geri gidiyorum, yatağa kapanmış ağlıyorum. Ölmemişim. Bir yarım saat daha gidiyorum, elimde potasyum klorür dolu serum şişesi. Sol kolumdaki bütün damarlar içlerinde ateş yakılmışçasına yanıyor. Bir yarım saat daha geri gidersem son vedalarımı ettiğim halimle karşılaşacağım. Bunu hiç istemiyorum ve gitmiyorum.

Zülal hala serum şişesini boşaltmaya çalışıyor. Bunu biraz da oyun oynar gibi yapıyor. Yalancı neşe. Hiç affetmem nerede görsem tanırım. Yarım saat önce ağlayarak gelmişti evime ve suratıma bir tokat çarpmıştı. Tartışılabilir bir hakedilmişlik vardı tokatta ve ağırlığı sırtıma bir yük gibi bindi. Hilal daha durumu anlayamamamıştı ve Tuğba aylardan beri ilk defa o anda gerçekten üzgün olduğuma inandı.

Zülal serum şişesini boşaltmayı bitiriyor. Gülümsüyorum. Bununla ilgili yeterince pratik yaptım ve inandırıcı durduğuna eminim. Oturup bir masa dolusu yemeği yemeye başlıyorum. Herhangi başka bir zaman, yalnızlığımın sesini yiyerek susturmaya çalıştığımda engel olmaya çalışırlardı fakat bu defa kimse ses etmiyor. Yiyorum, yiyorum, yiyorum. Zor nefes alacak hale gelene kadar yiyorum ve banyoya koşuyorum. Tüm varlığımı klozete kusuyorum. Kusarak kurtuluyorum oradan ve o andan. Eğer hafızam biraz daha rahatsız ederse onun da üzerine kusacağım. Boş bir bedenden ibaret olduğumdan emin olduğumda en şirin gülümsememi giyinin içeri geçiyorum. Kızların hiçbir şeyden haberi yok. Bir bulimia kurbanı olduğumu anlatsam ne düşüneceklerini az çok tahmin ettiğim için bu gece de bu konuda susuyorum. Zaten soracakları çok fazla soruları var ve kimse banyoda on beş dakika geçirmemi garipsemiyor.

Zavallı Büşra hala şokta. Tüm bunlara şahit olmak zorunda kalacağını tahmin edebilseydi ev arkadaşım olmaya yanaşmazdı biliyorum. Tahmin edebilsem ben de kendimi rahimdeyken kordonla boğardım diyorum ve kendimi haklı buluyorum. Çıkarımda bulunma sürecini geriden takip eden zihnim Büşra'nın ne ara kızlara haber verdiği takılıyor. Aynı anda babam arıyor ve annemin yarın sabah yanıma geleceğini söylüyor. Onlara hoşçakal demeden gidemediğimi hatırlıyorum. Eğer her şey planladığım gibi gidebilseydi annemin zaten gelip benden kalanları toplaması gerekecekti. Belki şu anda da durum çok değişmemiştir diyorum ve vücuduma bir göz atıyorum. Ben her zerremi evin farklı köşelerinde unutulmuş hissederken her şey nasıl oluyor da bir arada görünebiliyor, hayret ediyorum. **Gelsin annem, gelsin de şu parçaları bir toplansın. Uzun zamandır dağıldıkları yerlerde tozlanıyorlar. Gelsin de biraz da onun kucağında ağlayayım, beni sevdiğine hiç inanmadığım kucağında.** Anne kucağı, ne kadar sevgisiz olduğuna inanılırsa inanılsın, bir insanın sığınabileceği en içten yer. Başımı eğiyorum ve yoruluyorum. Ben bu ara ne de çabuk yoruluyorum...

Sen de Yaz KAFA'ya
Yayınlansın Önümüzdeki Sayıda!
bizyazin@kafadergi.com

KAFA'ya göre

yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!

➔ #kafamagöre

Aralık 2015 - Sayı: 16 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yaygın Süreli Yayın - Yayıncı: KAFA Grup Yayıncılık Ltd. Şti.
İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık
Sorumlu Müdür: Mert Çanga - Yayın Koordinatörü: Ayça Derin Karabulut
Görsel Yönetmen: Begüm Semerci - Kapak: Hakan Arslan
Reklam Grup Başkanı: Hande Gün - Ulaştırma: Mehmet Akbal

Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul
Tel: (0216) 428 9 888 Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza
No: 11/A 41 Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul - Tel: (0212) 454 30 00
Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22

www.kafadergi.com - bizyazin@kafadergi.com - reklam@kafagrup.com

Kafa Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, espri, karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayın evi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz.

aralık'ta n'apsak?

kafası

İş Sanat
Kültür Merkezi
İş Kuleleri 34330
Levent / İSTANBUL
Tel: 0212 316 10 83
facebook/issanat
twitter/issanat

STAATSKAPPELLE DRESDEN SOLİSTLERİ & HELMUT BRANNY & TINE THING HELSETH

Enerjik ve ilham veren performanslarla eşanlama gelen Staatskapelle Dresden Solistleri, klasik trompetin başarılı genç virtüözlerinden Grammy ödüllü Tine Thing Helseth ile aynı sahnede buluşuyor. **7 Aralık Salı, Saat: 20.30**

İNSAN SADECE BİR ARAÇ

Haldun Taner Hikaye Dinletisi
İş Sanat'ın öteki hikâye dinletilerinde olduğu gibi, eski bir radyo kayıt stüdyosu dekoru, atmosferi ve mizanseninde sergilenen "İnsan Sadece Bir Araç"ta, Haldun Taner'in dört hikâyesini Metin Belgin, Tilbe Saran, Hakan Gerçek ve Bülent Emin Yarar piyano eşliğinde okuyacak. **7 Aralık Pazartesi, Saat: 20.30**

10

CAMERATA SALZBURG & CHARLIE SIEM

Yeteneğini sıkı bir çalışma temposuyla buluşturarak bugün klasik müziğin en parlak genç yıldızları arasına giren Charlie Siem'e altmış yılı aşkın tarihiyle Avrupa'nın en köklü oda topluluklarından biri olan Camerata Salzburg eşlik edecek. **10 Aralık Perşembe, Saat: 20.30**

SAHNE DENİLEN BÜYÜLÜ KUTU

İş Sanat'ta geçtiğimiz sezon çocuklarla ilk kez buluşan Sahne Denilen Büyülü Kutu, onlara müzikli bir oyunun sahnede her yönüyle nasıl hayat bulduğunu gözlemleyip yaşayacakları bir deneyim sunmaya devam ediyor. **13 Aralık Pazar, Saat: 15.00**

MİLLÎ REASÜRANS'TA PARLAYAN YILDIZLAR

Parlayan Yıldızlar serisinin bu sezon ilk konserine dopdolu repertuvarlarıyla genç keman sanatçısı Ilgın Top ve piyanist Orçun Yıldırım konuk oluyor. **21 Aralık Pazartesi, Saat: 20.30**

22

VİRTÜ-ÖZ TÜRKÜLER KUBAT & HÜSEYİN SERMET & HÜSNÜ ŞENLENDİRİCİ & FORA BALTACIGİL

Farklı kültürlerle ait iki müzik türünü ve bu topraklara ait dört müzisyeni bir araya getiren yepyeni, özgün bir proje doğuyor! Virtü-Öz Türküler bir tarafta geleneksel müziğimizin ustaları Kubat ve Hüsnü Şenlendirici, diğer tarafta ise uluslararası klasik müzik sahnesindeki güçlü temsilcilerimiz Hüseyin Sermet ve Fora Baltacıgil ile hayata geçiyor. Anadolu'nun dört bir yanından türkülerin Batı müziği tınılarıyla buluşacağı bu proje, sanatseverleri Türkiye'nin 7 bölgesini kapsayan müzikal bir gezintiye çıkaracak. **22 Aralık Salı, Saat: 20.30**

büyü

Büyü de baban sana,
Büyü de büyü
Acılar alacak yokluklar alacak
Büyü de baban sana

Büyü de baban sana
Büyü de büyü
Bitmez işsizlikler, açlıklar alacak,
Büyü de baban sana

Büyü de baban sana
Büyü de büyü
Baskılar, işkenceler,
Kelepçeler, gözaltılar,
Zindanlar alacak

Büyü de baban sana
Büyü de büyü
Büyüyüp de on yedine geldiğinde,
Baban sana idamlar alacak.

